

Verslag bedrijfssystemenonderzoek (BSO)

Proefbedrijf De Noord 2002-2003

Projectleider: J.E. Jansma

Praktijkonderzoek Plant & Omgeving B.V.
Bloembollen
December 2004

348047W

BIBLIOTHEEK
PPO sector Bloembollen
Postbus 85
2160 AB Lisse
0252 462121

Verslag bedrijfssystemenonderzoek (BSO)

Proefbedrijf De Noord 2002-2003

Projectleider: J.E. Jansma

Praktijkonderzoek Plant & Omgeving B.V.
Bloembollen
December 2004

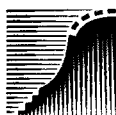
© 2004 Wageningen, Praktijkonderzoek Plant & Omgeving B.V.

Alle rechten voorbehouden. Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand, of openbaar gemaakt, in enige vorm of op enige wijze, hetzij elektronisch, mechanisch, door fotokopieën, opnamen of enige andere manier zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van Praktijkonderzoek Plant & Omgeving.

Praktijkonderzoek Plant & Omgeving B.V. is niet aansprakelijk voor eventuele schadelijke gevolgen die kunnen ontstaan bij gebruik van gegevens uit deze uitgave.

Dit is een vertrouwelijk document, uitsluitend bedoeld voor intern gebruik binnen PPO dan wel met toestemming door derden. Niets uit dit document mag worden gebruikt, vermenigvuldigd of verspreid voor extern gebruik.

Dit is een rapport van de onderzoeksprogramma's Systeeminnovaties plantaardige productiesystemen van Wageningen UR. Het cluster van onderzoeksprogramma's wordt gefinancierd door het **Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit**.

Samenstellers / auteurs rapport:

Teelt/BSO	:	J.E. Jansma, E. Vlaming, K. Bakkum
Bemesting	:	L. Kater
Gewasbescherming	:	R. de Werd / L. Kater
Opbrengsten	:	H. van Zuilichem
Saldoberekeningen en arbeid	:	H. van Zuilichem
Demoproeven	:	H. van Zuilichem
Afbroeiproeven	:	P. Vreeburg, A. Korsuize, M. van Dam, A. van Haaster

Projectnummer: 330-618 / 330-289

Praktijkonderzoek Plant & Omgeving B.V.

Bloembollen

Adres : Prof. Van Slogterenweg 2, Lisse
: Postbus 85, 2160 AB Lisse
Tel. : 0252 - 462 121
Fax : 0252 - 462 100
E-mail : infobloembollen.ppo@wur.nl
Internet : www.ppo.wur.nl

Inhoudsopgave

	pagina
1 INLEIDING.....	9
1.1 Grondomzetting 2001-2002.....	9
1.2 Nieuwe opzet bedrijfssystemenonderzoek (BSO).....	9
1.3 Demo-onderzoek.....	10
1.3.1 AutoMaatje	10
1.3.2 Praktijkproef bestrijding tulpengalmijt met ULO	10
2 GEWASONTWIKKELING.....	11
3 BEMESTING.....	13
3.1 Geïntegreerd en experimenteel geïntegreerd teeltsysteem	13
3.1.1 Tulp	13
3.1.2 Krokus	14
3.1.3 Narcis	14
3.1.4 Hyacint.....	14
3.1.5 Dahlia.....	15
3.1.6 Lelie.....	15
3.2 Biologisch teeltsysteem	16
3.2.1 Tulp	16
3.2.2 Narcis	16
3.2.3 Hyacint.....	17
3.2.4 Krokus	17
3.2.5 Dahlia.....	17
3.2.6 Lelie.....	18
3.2.7 Luzerne	19
4 BODEMVRUCHTBAARHEID EN MINERALENBALANSEN.....	21
4.1 Bodemvruchtbaarheid.....	21
4.2 Mineralenbalansen.....	22
4.2.1 Mineralenbalans gebaseerd op standaardgetallen	22
4.2.2 Mineralenbalansen met werkelijke afvoer.....	23
4.2.3 Toelichting.....	24
5 GEWASBESCHERMING.....	31
5.1 Inleiding.....	31
5.2 Gewasbeschermingsactiviteiten 2003.....	31
5.2.1 Geïntegreerd en experimenteel geïntegreerd teeltsysteem	31
5.2.2 Biologisch teeltsysteem	35
5.3 BRI-MBP-analyse De Noord 2003.....	36
5.3.1 Uitgangspunt	36
5.3.2 BRI-hucht	36
5.3.3 BRI grondwater	38
5.3.4 BRI-bodem	39
5.3.5 MBP-waterleven.....	41
5.3.6 MBP bodemleven	42
5.3.7 Actieve stof	43
5.3.8 Conclusies.....	44

6	OPBRENGSTEN.....	47
6.1	Achtergrond opbrengsten 2002-2003	47
6.2	Opbrengsten krokus	49
6.3	Opbrengsten narcis	50
6.3.1	Narcis cv. 'Tête-à-Tête'	50
6.3.2	Narcis cv. 'Marieke'	51
6.4	Opbrengsten tulp	51
6.5	Opbrengsten hyacint.....	53
6.6	Opbrengsten dahlia	54
6.7	Opbrengsten lelie	56
7	ARBEID EN SALDOBEREKENINGEN.....	59
7.1	Achtergrond arbeidsregistratie	59
7.2	Totale arbeidsbehoefte per teeltsysteem en gewas.....	59
7.2.1	Algemeen	59
7.2.2	Krokus	60
7.2.3	Narcis	60
7.2.4	Tulp	61
7.2.5	Hyacint.....	61
7.2.6	Dahlia.....	62
7.2.7	Lelie.....	62
7.3	Saldoberekeningen.....	64
7.3.1	Uitgangspunten en werkwijze saldoberekeningen	64
7.3.2	Resultaten saldoberekeningen	65
7.3.3	Discussie.....	66
8	DEMOPROEVEN	67
8.1	Onkruid experimenteel geïntegreerd systeem	67
8.1.1	Afdekking versus mechanische onkruidbestrijding	67
8.1.2	Temperatuurverloop boven en onder strodek of ander afdek materiaal	70
8.2	Bemesting biologisch systeem	72
8.2.1	Inleiding.....	72
8.2.2	Mestsoorten en bemestingsvormen	72
8.2.3	Beschikbare stikstof in bouwvoor en vastlegging in gewas.....	72
8.2.4	Discussie.....	73
8.3	Bloemkwaliteit broeibollen.....	74
8.3.1	Tulp	74
8.3.2	Narcis	75
8.3.3	Hyacint.....	76
	BIJLAGEN	79
1	: Bemestingsplan 2002-2003	81
2	: Overzicht geteelde oppervlaktes per cultivar	85
3a t/m x	: Arbeidsregistratie proefbedrijf De Noord (2002-2003)	87
4a t/m ab	: Saldoberekeningen per gewas en teeltsysteem	113
5	: Prijzen verkochte bollen 2003	143
6	: Grafieken temperatuurmetingen bij afdekking	145
7a	: Analyse bol- en knolmateriaal 2002	147
7b	: Analyse bol- en knolmateriaal 2003	149
8	: Resultaten afbroei tulp Leen van der Mark 2004	151
9	: Beregeningslijst Proefbedrijf De Noord 2003	153

20
21

$\frac{1}{2} \pi$

1 Inleiding

1.1 Grondomzetting 2001-2002

Seizoen 02/03 is het eerste seizoen na het omzetten van de grond in 2001-2002. Gedurende deze periode zijn de gewassen van geïntegreerde en experimenteel geïntegreerde teelt van het proefbedrijf geteeld op gehuurd land in de nabije omgeving van St. Maartensbrug. Voor de biologische teelt moest in verband met beschikbaarheid van huurland met SKAL-certificatie verder uitgeweken worden; de tulpen hebben op de klei gestaan bij de proeftuin in Kollummerwaard en narcis, krokus en hyacint zijn op het bedrijf van J. Hoogeveen in Hillegom geteeld. Het gevolg is dat er van het seizoen 2001-2002 geen of gebrekkige gegevens beschikbaar zijn met betrekking tot arbeidsregistratie, opbrengstresultaten en teelthandelingen. Op het bedrijf van J. Hoogeveen is een drietal demoproeven uitgevoerd op het gebied van bemesting (fertilisatie in hyacint en uitrijden vinassekali met sleepslangen in narcis) en onkruidbestrijding (toepassing Animalstar in krokus). De resultaten hiervan zijn in aparte (interne) verslagen terug te vinden (zie ondermeer enkele interne publicaties PPO Lisse¹).

Dat er een onvolledige registratie van dit teeltseizoen ligt is op zich niet erg, omdat vergelijking met de andere jaren sowieso niet mogelijk geweest zou zijn, gezien de bijzondere teeltomstandigheden (andere grond en voorvrucht, meer uitbesteed aan loonwerkers etc.). Wel is het jammer dat de opbrengstgegevens en verkoopprijzen niet aan elkaar te koppelen waren, waardoor er geen goede waardering van het plantgoed voor de teelt van 2002-2003 gemaakt kon worden (zie hoofdstuk 7, paragraaf 7.3).

De eerste indruk, na een niet al te natte winter, is dat de grond erg is opgeknapt door de omzetting. De gewassen stonden er over het algemeen goed bij. Mede dankzij een droog en zonnig voorjaar was het gewas mooi op tijd en is de ziektedruk laag. Wel hebben enkele gewassen schade ondervonden door de nachtvorst (in het bijzonder in Tête-à-Tête). Vooral de stukken met een dik strodek hebben flink te lijden gehad van de koude nachten van begin april.

1.2 Nieuwe opzet bedrijfssystemenonderzoek (BSO)

Dit jaar werd voor het eerst gewerkt met de opdeling van het geïntegreerde systemen in 'onderzoek' en 'bedrijf', voorheen EX en GI. Beide delen hebben een 1-op-5 vruchtwisseling. 'Bedrijf' viel nu onder de verantwoordelijkheid van het proefbedrijf. Hier werd zoveel mogelijk bedrijfsmatig gewerkt. In 'onderzoek' was nu meer (financiële) ruimte voor experimenten. In het voormalige experimenteel geïntegreerde systeem (in 2003-2004 dus 'onderzoek' genoemd) zijn bij de gewassen tulp en dahlia proeven aangelegd met alternatieve onkruidbestrijding. Voor de gewassen lelie en hyacint was er geen verschil tussen GI en EX (oftewel: 'bedrijf' en 'onderzoek'). Voor de gewassen narcis en krokus was het enige verschil dat in EX een strodek tegen onkruid was toegepast.

Dit jaar werd in het biologische systeem (BIO) ook voor het eerst gewerkt met de opdeling van het biologische systeem in 'onderzoek' en 'bedrijf'. Het biologische teeltsysteem heeft een 1-op-6 vruchtwisseling, met twee rustjaren (gras/klaver en luzerne). 'Bedrijf' valt nu onder de verantwoordelijkheid van het proefbedrijf. Hier wordt zoveel mogelijk bedrijfsmatig gewerkt. In 'onderzoek' is nu meer (financiële) ruimte voor experimenten.

---

¹ Wondergem, M. H. van Zuilichem en R. Vasen, Fertilisatie met gefilterde drijfmest in biologische teelt van hyacint, interne publicatie Lisse, april 2003;
Zuilichem, J.A.A. van, J.P.M. Wijnker & A.Th.J. Koster, Werking afdekmaterialen tegen onkruid en neveneffecten op bloembollenteelt, seizoen 2001-2002, interne publicatie Lisse, januari 2003.

Omdat bij de registraties van het proefbedrijf nog wel gewerkt is met de oude benamingen GI, EX en BIO zijn deze benamingen vanaf hoofdstuk 6 nog zo gehanteerd bij verwijzing naar aparte teelten. Voordeel is dat zo makkelijker is te vergelijken met resultaten in verslagen van de andere teeltseizoenen.

Let op!:

In de nieuwe opzet was het ook niet de bedoeling om een vergelijking te maken tussen onderzoek en bedrijf. In dit verslag wordt wel een vergelijking gemaakt tussen de systemen. Maar door de nieuwe opzet kan het zijn dat bepaalde zaken niet zijn geregistreerd en dat in de opzet geen rekening is gehouden met de vergelijking.

1.3 Demo-onderzoek

1.3.1 AutoMaatje

Op PPO-proefbedrijf De Noord voerde in 2003 voor het eerst een autonoom voertuig gewashandelingen uit in een bollenveld. Dit is het AutoMaatje, een product van Thoma b.v. Dit bedrijf ontwikkelde het AutoMaatje en stelde het in 2003 ter beschikking aan PPO om ervaring op te doen met deze nieuwe techniek en om het te demonstreren. Thoma ontwikkelde het AutoMaatje verder in samenwerking met ingenieursbureau Balvers.

Om inzicht te krijgen in wat er nu al mogelijk is, maar zeker ook wat er in de toekomst mogelijk is met het AutoMaatje in de bollenteelt is een inventarisatie gemaakt van de mogelijke toepassingen. Het onderwerp is uitvoerig besproken met telers, onderzoekers en andere betrokkenen. Het AutoMaatje wordt aangestuurd met een GPS-navigatiesysteem en heeft in 2002 en 2003 bloemen gekopt in dahlia en tulp. In 2004 reed het AutoMaatje voor het eerst volledig zelfstandig en is er ook een spuitunit op gemonteerd, zodat in één werkgang tulpen gekopt en een vuurbestrijding uitgevoerd kon worden.

Van dit demoproject is een extern verslag uitgebracht binnen het programma systeeminnovaties:

Hazelaar, W., 2004. Inventarisatie toepassingsmogelijkheden AutoMaatje van Thoma BV in bloembollenteelt, externe publicatie PPO nr. 709.

1.3.2 Praktijkproef bestrijding tulpengalmijt met ULO

In de periode 2002-2004 is op praktijkschaal met bollen van biologische telers de toepassing van een ULO-behandeling tegen tulpengalmijt beproefd.

Van dit demoproject is een extern verslag uitgebracht binnen het programma systeeminnovaties:

Zuilichem, H., C. Conijn e.a., 2004. Praktijkproef bestrijding tulpengalmijt met CA-bewaring, externe publicatie PPO nr. 713.

2 Gewasontwikkeling

Gedurende het seizoen zijn gewaswaarnemingen uitgevoerd (tabel 1). In ontwikkeling van het gewas zijn geen opmerkelijke zaken te vermelden; alles ontwikkelde zich volgens 'normale' patroon. De biologische hyacinten waren erg laat boven door combinatie van laat planten en dik strodek. Dit jaar bleek het een voordeel, hiermee werd nachtvorst van begin april ontlopen. De plantperiode van biologische lelie loopt uiteen van week 13 tot en met week 17, omdat plantgoed van een aantal cultivars van op een andere locatie werd aangeleverd. Op verzoek van een biologische broeier zijn in lelie deze cultivars getest.

Tabel 1: Ontwikkeling van gewas GLEX (weeknummers)

Gewas	Planten	Opkomst	Bloei	Afsterven	Rooien
Tulp	47-48	11-12	18-20	25-27	26-28
Narcis	41-42	9-10	14-17	27-30	30-32
Krokus	42	9-10	13-14	22-23	25-30
Hyacint	45	14	17-18	29-	27-31
Lelie	13-15	17-19	28-30		44-47
Dahlia	21-22	-	30-31		44
Luzerne	15	17	-		

Tabel 2: Ontwikkeling van gewas BIO (weeknummers)

Gewas	Planten	Opkomst	Bloei	Afsterven	Rooien
Tulp	47-48	11-12	18-19	25-27	26-28
Narcis	41-42	9-10	14-17	27-30	30-32
Krokus	42	9-10	13-14	22-	25-30
Hyacint	45	15	17-18	29-	29-31
Lelie	13-17	17-19	28-30	-	44
Dahlia	21-22	-	30-31	-	44

Opmerkingen:

- De verschillen in tijdstip zijn cultivar bepaald.
- De ontwikkeling van de tulpen was normaal. Eind juni begin juli zijn ze gerooid. Eind juni is begonnen met rooien van 'Leen van der Mark'. Later volgden 'Ile de France' en 'Wirosa'. De biologische tulpen zijn vrijwel direct na rooien in de ULO gegaan (CNB). Begin augustus zijn de bollen teruggekomen en moesten nog gepeld moeten worden. Overigens zat er bij terugkomst zuur in de 'Leen van der Mark'.
- De ontwikkeling van de narcissen was normaal. Half juli waren ze afgestorven. Alleen de biologische 'Tête-à-Tête' was begin juli al weg door Engels vuur.
- Begin juni waren de krokussen volledig afgestorven. De biologische waren iets eerder dan de geïntegreerde. Begin mei (biologisch) tot tweede helft van mei waren de eerste plekken *Pythium* zichtbaar. Met rooien van 'Jeanne d'Arc' is tot eind juli gewacht omdat ze maar niet afrijpten. De 'Remembrance' werd eind juni begin juli gerooid.
- De hyacint was later in ontwikkeling als gevolg van het late planttijdstip.

In bijlage 9 is een overzicht gegeven van de beregeningsdata en grootte van de giften (mm).

3 Bemesting

Voor het bemestingsplan wordt verwezen naar bijlage 1. In het onderzoeksblok zijn bij de biologische teelt enkele meststoffen getest. Voor nadere informatie wordt ook verwezen naar hoofdstuk 8.

3.1 Geïntegreerd en experimenteel geïntegreerd teeltsysteem

3.1.1 Tulp

Op verzoek van de onderzoekcommissie testen we drie technieken van toediening van stikstofmest: volvelds, beddenbemesting en rijenbemesting. Stikstofniveau in de bol van kantregel en midden moet uitwijzen hoe de verdeling is geweest. Rijen- en beddenbemesting zijn gelijk bemest en volvelds is 20% meer bemest per ha (zie tabel 1). In het onderzoeksdeel dat volgens beddenbemesting was bemest, is 107 kg/ha N gegeven en bedrijf heeft in totaal 91 kg/ha aan stikstof ontvangen.

Tabel 1: Overzicht bemesting bij drie technieken van toediening van stikstofmest, PPO De Noord, 2003

Datum	Bedrijf			
	<i>Rijen</i> (kg/ha)	<i>Bedden</i> (kg/ha)	<i>Volvelds</i> (kg/ha)	<i>Meststof</i>
27-01	100 K ₂ O	100 K ₂ O	100 K ₂ O	Patentkali
27-02	32 N	32 N	37 N	KAS
07-04	22 N	22 N	28 N	KS
01-05	22 N	22 N	28 N	KS
22-05	0 N	0 N	0 N	KS

Naast deze proef met bemestingstechnieken lag in het onderzoeksgedeelte een proef met verschillende afdekmaterialen ter bestrijding van onkruid. Indien de stikstofcijfers hiertoe aanleiding gaven, is er apart bemest. De meeste stikstof is toegediend bij tulpen die waren afgedekt met andere materialen dan stro, nl. 106 kg/ha N. Met de afdekking Animalstar is er nog 20 kg/ha meer op gegaan. Terwijl de afdekking met Dustex 32 kg/ha minder vroeg (tabel 2).

Bij de tulpen waar mechanische onkruidbestrijding is toegepast is dezelfde hoeveelheid bemest als bij volvelds bemesting (zie de proef met verschillende bemestingstechnieken van stikstofmest).

Tabel 2: Overzicht bemesting bij toepassing van verschillende manieren van onkruidbestrijding, PPO De Noord, 2003

Datum	Onderzoek	
	<i>Afdek materiaal</i> (alles zelfde bemest tenzij anders aangegeven) (kg/ha)	<i>Mechanisch</i> (kg/ha)
27-01	100 K ₂ O	100 K ₂ O
27-02	32 N	32 N
07-04	42 N	28 N
01-05	32 N (niet op Dustex)	32
22-05	20 N (alleen Animalstar)	0 N

3.1.2 Krokus

Op het gedeelte onderzoek is met beddenbemesting 80 N kg/ha N bemest en in bedrijf is volvelds 100 N kg/ha bemest. Het bemestingsschema zag er als volgt uit (tabel 3) .

Tabel 3: Minerale bemesting krokus (bedrijf en onderzoek-GI), PPO De Noord 2003

Datum	Onderzoek	Bedrijf	Meststof
	Bedden (kg/ha)	volvelds (kg/ha)	
27-01	50 K ₂ O	50 K ₂ O	Patentkali
27-02	28 N	35 N	KAS
08-04	28 N	35 N	KS
02-05	24 N	30 N	KS

3.1.3 Narcis

Bij narcis was er nagenoeg geen verschil in de bemesting van het perceel bestempeld als 'onderzoek' en het perceel bestempeld als 'Bedrijf' (tabel 4).

Tabel 4: Minerale bemesting narcis (bedrijf-GI en onderzoek-EX), PPO De Noord 2003

Datum	Onderzoek	Bedrijf	Meststof
	(kg/ha)	(kg/ha)	
27-01	75 K ₂ O	75 K ₂ O	Patentkali
27-02	32 N	40 N	KAS
08-04	53 N	51 N	KS
01-05	22 N	0 N	KS
22-05	0 N	0 N	KS

3.1.4 Hyacint

Alle hyacinten zijn bemest met behulp van een fertigatiesysteem (tabel 5). In totaal is 100 kg N/ha gegeven verdeeld over 7 giften.

Tabel 5: Minerale bemesting hyacint (bedrijf en GI), PPO De Noord 2003

Datum	Onderzoek	Bedrijf	Meststof
	(kg/ha)	(kg/ha)	
27-01	110 K ₂ O	110 K ₂ O	Patentkali
21-03	18 N	18 N	Urean 30%N
27-03	18 N	18 N	Urean 30%N
10-04	12,5 N	12,5 N	Urean 30%N
17-04	12,5 N	12,5 N	Urean 30%N
23-04	12,5 N	12,5 N	Urean 30%N
29-04	12,5 N	12,5 N	Urean 30%N
06-05	14,5 N	14,5 N	Urean 30%N

3.1.5 Dahlia

Bij dahlia is de bemesting op 2 manieren uitgevoerd: volvelds en beddenbemesting (tabel 6). De bemesting voor dahlia bedroeg volvelds 103 kg/ha en in de vorm van beddenbemesting is een hoeveelheid van 82 kg/ha N bemest.

Tabel 6: Minerale bemesting dahlia (bedrijf-GI) en onderzoek (GI-EX), PPO De Noord 2003

Datum	Onderzoek	Bedrijf	Meststof
	beddenbemesting (kg/ha)	volveds (kg/ha)	
13-06	50 K ₂ O	50 K ₂ O	Patentkali
28-05	17 N	22 N	KS
23-06	33 N	41 N	KS
03-07	40 K ₂ O	40 K ₂ O	Patentkali
05-08	32 N	40 N	KS

3.1.6 Lelie

Het onderzoekdeel van lelie is bemest via fertigatieslangen. Bedrijf (alleen Gelria) is volvelds bemest. Voor een overzicht wordt verwezen naar tabel 7).

Tabel 7: Minerale bemesting lelie (bedrijf en onderzoek-GI), PPO De Noord 2003

Datum	Onderzoek	Bedrijf	Meststof
	fertigatie (kg/ha)	volveds (kg/ha)	
Week 5	140 K ₂ O	140 K ₂ O	Patentkali
Week 17	18 N		Urean 30%
Week 17		22 N	KAS
Week 20	20 N ('Mero Star')	20 N	KS
Week 20	14 N		Urean 30%
Week 21	14 N		Urean 30%
Week 23	14 N		Urean 30%
Week 24	13 N		Urean 30%
Week 25	13 N		Urean 30%
Week 28	13 N		Urean 30%
Week 30		38 N	KS
Week 31	17 N ('Prato')		Urean 30%
Week 34	17 N		Urean 30%
Week 35		22,5 N	KS
Week 35	17 N		Urean 30%

Fertigatie in de schub is in week 24 gestart.

Totaal N-gift met fertigatie:

'Mero Star': 135 kg N/ha

'Prato': 132 kg N/ha

schub: 73 kg N/ha

Volveds bemesting voor 'Gelria': 100 kg N/ha

3.2 Biologisch teeltsysteem

3.2.1 Tulp

De tulpen hebben fertigatie met gefilterde rundveedrijfmest gehad. In totaal is 197 kg N/ha bemest (tabel 8).

Tabel 8: Bemesting biologische tulp via fertigatie (bedrijf en onderzoek-BIO), PPO De Noord 2003

Datum	Onderzoek-BIO en bedrijf-BIO
	kg N/ha
21-mrt-03	40
24-mrt-03	15
01-apr-03	13
02-apr-03	7
11-apr-03	16
17-apr-03	15
24-apr-03	15
10-mei-03	15
13-mei-03	16
19-mei-03	14
28-mei-03	11
04-jun-03	11
12-jun-03	11

3.2.2 Narcis

Er is een bemesting met Wulpak getest en vergeleken met het bemesten met kippenmestkorrels.

Kippenmestkorrels zijn voor het dik dekken aangebracht. De Wulpak kon pas later worden geleverd en is toen vlak voor het hakselen van het stro over het stro uitgereden. Door het hakselen is geprobeerd de korrels wat door het stro heen te 'schudden'.

In totaal is 75 kg/ha bemest (tabel 9). De bedoeling was 100 kg N/ha maar het stikstofgehalte van de vinassekali bleek de helft te zijn van wat normaal kan worden verwacht, waardoor 25 kg N in plaats van 50 kg N/ha is gegeven.

Tabel 9 Bemesting biologische narcis (bedrijf en onderzoek-BIO), PPO De Noord 2003

Datum	Onderzoek-BIO	Bedrijf-BIO	Meststof
	Kg N/ha	Kg N/ha	
03-dec-02	0	50	Kippenmestkorrels
27-feb-03	50	0	Wulpak
04-apr-03	25	25	Vinassekali

3.2.3 Hyacint

Evenals tulp is biologische hyacint gefertigeerd met gefilterde rundveedrijfmest (tabel 10). In totaal is 177 kg/ha aan stikstof bemest.

Tabel 10: Bemesting biologische hyacint via fertigatie (bedrijf en onderzoek-BIO), PPO De Noord 2003

Datum	Onderzoek-BIO en bedrijf-BIO
	kg N/ha
20-mrt-03	40
03-apr-03	10
10-apr-03	15
17-apr-03	15
24-apr-03	15
01-mei-03	15
10-mei-03	17
19-mei-03	15
28-mei-03	11
04-jun-03	11
12-jun-03	11

3.2.4 Krokus

In totaal is 75 kg/ha en 100 kg N/ha bemest (tabel 11). De bedoeling was om overal 100 kg N/ha te bemesten. Het stikstofgehalte van de vinassekali bleek echter maar de helft te zijn van wat normaal kan worden verwacht.

De biologische krokus is als volgt bemest:

Tabel 11: Bemesting biologische dahlia via sleepslangen-koutersysteem (bedrijf en onderzoek-BIO), PPO De Noord 2003

Datum	Onderzoek-BIO	Bedrijf-BIO	Meststof
	kg N/ha	kg N/ha	
03-dec-02	50	100	Kippenmestkorrel
04-apr-03	25		vinassekali

3.2.5 Dahlia

De stand van de dahlia's was over algemeen redelijk goed. De groei lag iets achter op die in het geïntegreerde systeem (bedrijf), maar het gewas was mooi egaal. De dahlia's zijn 7-8 maal beregend in periode half mei tot eind juli. Per keer wordt 15 tot max. 25 mm gegeven.

De bemesting is uitgevoerd met grof gefilterde rundveedrijfmest die met een sleuvenbemester tussen de rijen is ingereden. Verdeeld over de maanden juni-augustus is (tot 12 augustus) 84 kg N/ha (ca. 12 kg N per keer toegediend; alleen over de bedden). Voor het bemestingsschema wordt verwezen naar tabel 10. Het gewas vertoonde uiterlijk geen N-gebrek. In de laag 0-30 cm werd in periode juni en juli steeds hooguit 10 kg N/ha terug gevonden. De totale stikstofbemesting op dahlia was uiteindelijk 73 kg/ha, er is tevens fosfaat bemest.

Tabel 12: Bemesting drijfmest in biologische dahlia, PPO De Noord 2003

Datum	Onderzoek-BIO en bedrijf-BIO
	(kg/ha) N
20-06-03	8
26-06-03	8
03-07-03	8
08-07-03	8
17-07-03	8
23-07-03	8
30-07-03	8
05-08-03	8
20-08-03	8

3.2.6 Lelie

In de biologische teelt werden 'Prato' (az), 'Mero Star', 'Algarve' (la), 'Laguna' (or), 'Canberra' (or), 'Saba Jewel' (la) en schub van 'Zan La Bizet' (la) geteeld. De stand van de lelies was over algemeen matig. Het gewas toont bleek, waarschijnlijk vanwege tekort aan stikstof. In Algarve kwam in augustus vuur in het gewas. De lelies zijn 8 maal beregend in periode april tot eind juli. Per keer wordt 15 tot max. 25 mm gegeven. De bemesting was als volgt (tabel 13):

Tabel 13: Bemesting biologische lelie

Datum	Onderzoek-BIO	Bedrijf-BIO	Meststof
	Bed 1-8	Bed 9-15	
	(kg/ha)	(kg/ha)	
23-05-03	50 N		Monterra ECO
23-05-03	0,4 N	50 N	Fecapol
23-06-03	0,4 N		Bladbemesting Nu-Gro
11-07-03	0,4 N		Bladbemesting Nu-Gro
04-08-03		70 N	Fecapol
04-08-03	70 N		Monterra ECO
12-08-03	0,4 N		Bladbemesting Nu-Gro
27-08-03	0,4 N		Bladbemesting Nu-Gro

*: De nutriëntengehalten van de meststoffen: Fecapol (4,5-3,7-3,5), Monterra ECO (9,6-1,9-4,9), Bladbemesting Nu-Gro (8,0-7,8-7,2)

Fecapol en Monterra zijn kippenmestkorrels (*klopt toch?*)
De bladbemesting is als test ingezet om te zien of de lichte stand van de lelies nog kon worden verbeterd. Per keer werd 5 l/ha gespoten en daarin zat 0,4 kg/ha N. In de bladbemesting zaten ook de nodige micro-elementen (Fe, Mn, Zn. Mo,Cu, Bo). Mogelijk waren de hoeveelheden te laag.

Het gewas toonde licht ondanks dat het tot nu toe 120 kg N/ha had gekregen. Bovendien is het gewas regelmatig beregend om de stikstof bij de wortels te krijgen. Vanwege de droogte is dit mogelijk niet toereikend of kwam de stikstof te traag vrij. Bodemanalyse liet zien dat er in juni en juli nauwelijks meer dan 10 kg N/ha beschikbaar was in de laag 0-30 cm.

3.2.7 Luzerne

De luzerne is begin april gezaaid (hoeveelheid 20-30 kg/ha). Voor het zaaien is eigen compost samen met GFT (tuinbouwkwaliteit) uitgereden: 50 m³/ha eigen compost en 18,4 ton m³/ha GFT. Zie voor gehalten in tabel 14. Na het zaaien is het blok tweemaal beregend. Eind april was de luzerne boven.

Tabel 14: Gehalten:droge stof, stikstof en fosfaat in GFT- en eigen compost, PPO De Noord, 2003

Soort compost	DS	N	P ₂ O ₅
	g Ds/kg	g N/kg	g P ₂ O ₅ /kg
GFT	758	8,77	22,3
Eigen compost	680	2,08	0,97

Het gehalte fosfaat in de GFT is extreem hoog. Het landelijke gemiddelde is 3,7 g P₂O₅/kg (cijfers BLGG Oosterbeek).

De luzerne is driemaal gemaaid: half mei, eind juni en begin augustus. De laatste snede is door de compost verwerkt. Begin juni was het gewas dicht en stond er nauwelijks meer onkruid in.

4 Bodemvruchtbaarheid en mineralenbalansen

4.1 Bodemvruchtbaarheid

Elk jaar worden van de diverse percelen bodemmonsters genomen om de bodemvruchtbaarheid te bepalen, zodat over de jaren heen de ontwikkeling gezien kan worden (tabel 1).

Tabel 1: Bodemvruchtbaarheid in de bedrijfssystemen aan het begin van het groeiseizoen (monsterdatum 10 januari 2003)

Perceel	Syst	Gewas	Fosfaat	Kali	K-getal	Magnesia	Borium	Zuurgraad	Organische stof %
			Pw-getal	K-HCl				pH-KCl	
1A	Bio	krokus	42	7	11	55	0,3	6,9	1,2
1B	Bio	krokus	47	7	11	52	0,3	7	1,2
1C	Bio	hyacint	41	8	12	52	0,3	7,1	1,3
1D	Bio	hyacint	39	8	12	51	0,38	7	1,3
2A	Bio	luzerne	40	5	8	47	0,28	7	1,1
2B	Bio	luzerne	52	6	9	52	0,38	6,9	1,2
3A	Bio	tulp	45	8	12	50	0,37	7	1,2
3B	Bio	tulp	60	7	11	50	0,41	7,2	1,5
4A	Bio	lelie	68	7	11	45	0,43	7,2	1
4B	Bio	lelie	54	7	11	43	0,41	7,3	1,1
4C	Bio	dahlia	52	8	12	53	0,5	7,3	1,2
4D	Bio	dahlia	53	8	12	50	0,45	7,1	1,2
5A	Bio	narcis	53	10	15	52	0,44	7,2	1,3
5B	Bio	narcis	42	10	15	56	0,44	7,3	1,1
13A		narcis	47	8	12	56	0,42	6,9	1,1
13B		narcis	40	8	12	57	0,39	7,2	1,2
14A		luzerne	37	6	9	48	0,39	7,3	0,9
14B		luzerne	45	5	8	50	0,38	7,2	1
15A		hyacint	46	7	11	47	0,38	7,3	0,8
15B		hyacint	44	9	14	51	0,35	7,1	0,9
16A		lelie	46	6	9	51	0,36	7,2	1
16B		lelie	55	6	9	49	0,33	7,2	0,9
16C		dahlia	55	6	9	43	0,39	7,3	0,9
16D		dahlia	48	6	9	43	0,35	7,3	0,8
17A		krokus	63	8	12	44	0,38	7,3	0,8
17B		krokus	58	8	12	45	0,35	7,3	0,7
18A		tulp	53	8	12	45	0,35	7,3	0,8
18B		tulp	54	8	12	44	0,37	7,3	0,8

4.2 Mineralenbalansen

In de onderstaande tabellen (2 a, b en c) worden de mineralenbalansen voor stikstof, fosfaat en kali van de drie bedrijfssystemen gegeven. De afvoer van de gewasresten (incl. gras/klaver en luzerne) is niet in de balansen opgenomen. De aanvoer van mineralen met stro dat op het veld achterbleef en de aanvoer in de vorm van eigen compost is wel opgenomen.

4.2.1 Mineralenbalans gebaseerd op standaardgetallen

In onderstaand overzicht (tabel 2) zijn mineralenbalansen weergegeven gebaseerd op waarden vastgesteld door Landman (1994).

Tabel 2: Mineralenbalans met afvoer getallen van Landman (1994)

a				
Bedrijf (GI)	in kg/ha			
Gemiddelde aanvoer				
	N	P ₂ O ₅	K ₂ O	
Aanvoer				
Bemesting		126	78	112
netto stro		16,5	5,5	32,3
Depositie		35	2	5
Luzerne		11,4		
Afvoer standaard		73	27	74
Balans bedrijf kg/ha		115	59	75

b				
Onderzoek (EX)	in kg/ha			
Gemiddelde aanvoer				
	N	P ₂ O ₅	K ₂ O	
Aanvoer				
Bemesting		139	98	125
netto stro		16,5	5,5	32,3
Depositie		35	2	5
Luzerne		14,3		
afvoer standaard		64	26	77
Balans onderzoek kg/ha		141	79	85

^c Biologisch	in kg/ha		
Gemiddelde aanvoer			
	N	P ₂ O ₅	K ₂ O
Aanvoer			
Bemesting	119	95	126
netto stro	13,8	4,6	27,5
Depositie	35	2	5
Luzerne	10,1		
gras/klover	24,8		
afvoer standaard	53	21	65
balans bio kg/ha	150	80	93

4.2.2 Mineralenbalansen met werkelijke afvoer

Na de oogst zijn bloembollen geanalyseerd op hun nutriëntengehalten. Het plantgoed van 2002 is ook bemonsterd. Daaruit is de werkelijke afvoer met de gewasopbrengst berekend. Aan de hand van de kilogramopbrengsten en de nutriëntengehalten in de bol is de werkelijke afvoer met het leverbare product berekend (tabel 3a, b en c).

Tabel 3: Mineralenbalansen berekend op grond van de gemeten nutriëntengehalten in bloembollen

^a Bedrijf	in kg/ha		
	N	P ₂ O ₅	K ₂ O
Aanvoer			
Bemesting	126	78	112
netto stro	16,5	5,5	32,3
Depositie	35	2	5
Luzerne	11,4		
Afvoer	29	12	42
Balans bedrijf kg/ha	159	74	107

b				
Onderzoek	in kg/ha			
	N	P ₂ O ₅	K ₂ O	
Aanvoer				
Bemesting	139	98	125	
netto stro	16,5	5,5	32,3	
Depositie	35	2	5	
Luzerne	14,3			
afvoer werkelijk	41	16	63	
balans onderzoek kg/ha	164	90	99	

c				
Biologisch	in kg/ha			
	N	P ₂ O ₅	K ₂ O	
Aanvoer				
Bemesting	119	95	126	
netto stro	13,75	4,6	27,5	
Depositie	35	2	5	
Luzerne	10,1			
gras/klaver	24,8			
afvoer werkelijk	11	7	27	
balans bio kg/ha	167	95	131	

4.2.3 Toelichting

In onderstaande overzichten (tabel 3 en 4) is nogmaals mineralenbalansen berekend, maar dan per gewas/teelt afzonderlijk. In tabel 3 is daar weer uitgegaan van de standaardgetallen van Landman en in tabel 4 is uitgegaan van de werkelijke cijfers uit bolanalyses en dergelijke. De meeste werkelijke afvoercijfers zijn dit jaar wederom een heel stuk lager dan de standaardwaarden. Uitschieter is krokus met negatieve waarden als gevolg van een negatieve aanwas. De enige uitzondering is narcis in het geïntegreerde systeem. De werkelijke afvoer van stikstof en kali is daar hoger dan de standaardwaarde. Logisch gevolg is dat de overschotten op de balansen met werkelijke afvoercijfers over het algemeen fors hoger zijn dan met standaardwaarden.

Vanwege de werkwijze met alleen organische mest is het fosfaatoverschot in het biologische systeem fors hoger dan in de geïntegreerde systemen. In het systeem onderzoek zijn alle overschotten lager dan in het systeem bedrijf. De aanvoer minerale stikstof is soms iets kleiner, maar deze verschillen zijn marginaal. Bij de werkelijke hoeveelheden worden de verschillen iets kleiner, omdat de afvoer in het systeem bedrijf vaak groter is. Ook deze verschillen zijn in verhouding klein.

Tabel 3: Gewasbalans met de standaard afvoergetallen.

a

Bedrijf

Gewas	Aanvoer		N kg/ha		N kg/ha	
	Depositie	min	Org	totaal	afvoer	overschot
Dahlia	35	103	0	138	23	115
Hyacint	35	137	0	172	128	44
Krokus	35	100	0	135	53	82
Lelie	35	102	0	137	69	68
narcis gb	35	96	0	131	70	61
narcis kb	35	96		131	91	40
Tulp	35	89	0	124	112	12

Gewas	aanvoer		P ₂ O ₅ kg/ha		P ₂ O ₅ kg/ha	
	depositie	min	Org	totaal	afvoer	overschot
Dahlia	2	0	0	2	28	-26
Hyacint	2	0	0	2	45	-43
Krokus	2	0	0	2	30	-28
Lelie	2	0	0	2	30	-28
Narcis	2	0	0	2	30	-28
Tulp	2	0	0	2	30	-28

Gewas	aanvoer		K ₂ O kg/ha		K ₂ O kg/ha	
	depositie	min	Org	Totaal	afvoer	overschot
Dahlia	5	100	0	105	102	3
Hyacint	5	110	0	115	111	4
Krokus	5	50	0	55	49	6
Lelie	5	140	0	145	136	9
Narcis	5	75	0	80	74	6
Tulp	5	100	0	105	98	7

b

Onderzoek

Gewas	aanvoer		N kg/ha		N kg/ha	
	depositie	min	Org	Totaal	afvoer	overschot
Dahlia	35	82	0	117	23	94
Hyacint	35	137	0	172	128	44
Krokus	35	80	0	115	53	62
Lelie	35	150	0	185	69	116
narcis gb	35	92	0	127	70	57
narcis kb	35	92	0	127	91	36
Tulp	35	99	0	134	112	22

Gewas	aanvoer		P ₂ O ₅ kg/ha		P ₂ O ₅ kg/ha	
	depositie	min	org	totaal	afvoer	overschot
Dahlia	2	0	0	2	28	-26
Hyacint	2	0	0	2	45	-43
Krokus	2	0	0	2	30	-28
Lelie	2	0	0	2	30	-28
Narcis	2	0	0	2	30	-28
Tulp	2	0	0	2	30	-28

Gewas	aanvoer		K ₂ O kg/ha		K ₂ O kg/ha	
	depositie	min	org	totaal	afvoer	overschot
Dahlia	5	100	0	105	102	3
Hyacint	5	110	0	115	111	4
Krokus	5	50	0	55	49	6
Lelie	5	140	0	145	136	9
Narcis	5	75	0	80	74	6
Tulp	5	100	0	105	98	7

c

BIOLOGISCH

Bio	aanvoer	N kg/ha		N kg/ha		N kg/ha
Gewas	depositie	min	org	Totaal	afvoer	overschot
Dahlia	35		73	108	23	85
Hyacint	35		177	212	128	84
Krokus	35		78	113	53	60
Lelie	35		122	157	69	88
narcis gb	35		76	111	70	41
narcis kb	35		76	111	91	20
Tulp	35		197	232	112	120

Bio	aanvoer	P ₂ O ₅ kg/ha		P ₂ O ₅ kg/ha		P ₂ O ₅ kg/ha
Gewas	depositie	min	org	Totaal	afvoer	overschot
Dahlia	2		14	16	28	-12
Hyacint	2		32	34	45	-11
Krokus	2		51	53	30	23
Lelie	2		102	104	30	74
Narcis	2		19	21	30	-9
Tulp	2		35	37	30	7

Bio	aanvoer	K ₂ O kg/ha		K ₂ O kg/ha		K ₂ O kg/ha
gewas	depositie	min	org	totaal	afvoer	overschot
dahlia	5		88	93	102	-9
hyacint	5		149	154	111	43
krokus	5		98	103	49	54
lelie	5		95	100	136	-36
narcis	5		187	192	74	118
tulp	5		160	165	98	67

Tabel 4: Gewasbalansen berekend op grond van de gemeten gehalten nutriënten in bloembollen.

a

Bedrijf

gewas	aanvoer		N kg/ha		N kg/ha		N kg/ha
	depositie		min	org	totaal	afvoer	
dahlia	35		103	0	138	18,1	120
hyacint	35		137	0	172	70,7	101
krokus	35		100	0	135	40,1	95
lelie	35		102	0	137		137
narcis	35		96	0	131	24,8	106
tulp	35		89	0	124	31,1	93

gewas	aanvoer		P ₂ O ₅ kg/ha		P ₂ O ₅ kg/ha		P ₂ O ₅ kg/ha
	depositie		min	org	totaal	afvoer	
dahlia	2		0	0	2	23,3	-21
hyacint	2		0	0	2	25,5	-24
krokus	2		0	0	2	8,5	-7
lelie	2		0	0	2		2
narcis	2		0	0	2	8,3	-6
tulp	2		0	0	2	13,7	-12

gewas	aanvoer		K ₂ O kg/ha		K ₂ O kg/ha		K ₂ O kg/ha
	depositie		min	org	totaal	afvoer	
dahlia	5		100	0	105	125,1	-20
hyacint	5		110	0	115	67,9	47
krokus	5		50	0	55	21,5	34
lelie	5		140	0	145		145
narcis	5		75	0	80	33,9	46
tulp	5		100	0	105	49	56

b

Onderzoek

gewas	aanvoer depositie	N kg/ha		N kg/ha		N kg/ha
		min	org	Totaal	afvoer	overschot
dahlia	35	82	0	117	18,1	99
hyacint	35	137	0	172	70,7	101
krokus	35	80	0	115	42,4	73
lelie	35	150	0	185	104,1	81
narcis	35	92	0	127	26,2	100
tulp	35	99	0	134	19,9	114

gewas	aanvoer depositie	P ₂ O ₅ kg/ha		P ₂ O ₅ kg/ha		P ₂ O ₅ kg/ha
		min	org	Totaal	afvoer	overschot
dahlia	2	0	0	2	23,3	-21
hyacint	2	0	0	2	25,5	-24
krokus	2	0	0	2	9,1	-7
lelie	2	0	0	2	35,9	-34
narcis	2	0	0	2	6,6	-5
tulp	2	0	0	2	9,6	-8

gewas	aanvoer depositie	K ₂ O kg/ha		K ₂ O kg/ha		K ₂ O kg/ha
		min	org	Totaal	afvoer	overschot
dahlia	5	100	0	105	125,1	-20
hyacint	5	110	0	115	67,9	47
krokus	5	50	0	55	20,9	34
lelie	5	140	0	145	173,8	-29
narcis	5	75	0	80	30,4	50
tulp	5	100	0	105	38,6	66

c

BIOLOGISCH

gewas	aanvoer		N kg/ha		N kg/ha		N kg/ha
	depositie	min	org	Totaal	afvoer	overschot	
dahlia	35		73	108	14	94	
hyacint	35		177	212	42	170	
krokus	35		78	113	6	107	
lelie	35		122	157	4	153	
narcis	35		76	111	17	94	
tulp	35		197	232	16	217	

gewas	aanvoer		P ₂ O ₅ kg/ha		P ₂ O ₅ kg/ha		P ₂ O ₅ kg/ha
	depositie	min	org	Totaal	afvoer	overschot	
dahlia	2		14	16	26	-10	
hyacint	2		32	34	19	15	
krokus	2		51	53	-2	54	
lelie	2		102	104	21	83	
narcis	2		19	21	5	17	
tulp	2		35	37	-3	40	

gewas	aanvoer		K ₂ O kg/ha		K ₂ O kg/ha		K ₂ O kg/ha
	depositie	min	org	Totaal	afvoer	overschot	
dahlia	5		88	93	95	-1	
hyacint	5		149	154	21	133	
krokus	5		98	103	-4	107	
lelie	5		95	100	75	25	
narcis	5		187	192	19	174	
tulp	5		160	165	21	144	

5 Gewasbescherming

5.1 Inleiding

In dit hoofdstuk wordt de gewasbescherming uitgewerkt. Allereerst wordt kort een opsomming gegeven van de activiteiten en spuitdata in diverse teeltsystemen. Ook worden er andere bijzonderheden kort uitgelicht. Vervolgens wordt de bri-mbp-analyse (blootstellings-risico-index en milieubelastingspunten) van De Noord besproken.

5.2 Gewasbeschermingsactiviteiten 2003

5.2.1 Geïntegreerd en experimenteel geïntegreerd teeltsysteem

5.2.1.1 Tulp

Onkruidbestrijding

In de zomer 2002 zijn de tulpen in de periode 5 juli-16 augustus in totaal 7 maal gegast met Actellic-50. In 'Leen van der Mark' is een enkele galmijt aantasting in het veld waargenomen en zijn enkele stekers (*Botrytis tulipae*) verwijderd. In de cv. 'Wirosa' zijn voor het eerst enkele planten met vermoedelijk Augustaziek (GI) gevonden. Er waren verder geen problemen met vuur; er werden nagenoeg geen vuurspetters waargenomen in het gewas. De stand van het gewas was goed. De tulpen zijn 6 maal beregend in periode maart tot half juni. Per keer is ca. 15 tot max. 20 mm gegeven.

In tulp (experimenteel geïntegreerd teeltsysteem, EX) lag een experiment met onkruidbestrijding. Er zijn een tweetal afdekmaterialen (Biotop en Animalstar), een stuifbestrijder (Dustex), één mechanische variant (wiedeggen, schoffelen en vingervieden) en één chemische variant (Super lage dosering; SLDS) met elkaar vergeleken. De onkruiddruk viel in het begin van het seizoen mee, maar later in het seizoen kwam er vooral vanuit de paden veel onkruid de bedden ingroeien. Voor meer details en resultaten van deze demoproef wordt verwezen naar hoofdstuk 8.

De volgende bespuitingen zijn uitgevoerd op de blokken zonder afdek materiaal of mechanische onkruidbestrijding:

Bedrijf:

21/02	3 l/ha Touch down
07/03	3 l/ha Chloor IPC
13/03	1,5 kg/ha Pyramin
20/03	tweewekelijks 1-2 l/ha Asulox (eind.)
08/04	padenspuit: 0,33 l/ha Goltix, 0,67 l/ha Asulox en 0,67 l/ha min. Olie
24/04	4 l/ha Focus Plus
08/05	padenspuit: 0,33 l/ha Goltix, 0,67 l/ha Asulox en 0,67 l/ha min. Olie
16/05	2 l/ha Asulox en 1 kg ha Goltix

Omdat de werking van de afdekmaterialen en stuifbestrijder later in het seizoen tegenvielen, is er chemisch ingegrepen. De afdekmaterialen in 'onderzoek' hebben daardoor de volgende behandeling gekregen:

Biotop:

07/03 3 l/ha Chloor IPC
20/03 wekelijks 1-2 l/ha Asulox (eind...)
08/04 padenspuit: 0,33 l/ha Goltix, 0,67 l/ha Asulox en 0,67 l/ha min. Olie
24/04 4 l/ha Focus Plus
06/05 1 l/ha Asulox en 0,5 kg/ha Goltix

Animalstar:

08/04 padenspuit: 0,33 l/ha Goltix, 0,67 l/ha Asulox en 0,67 l/ha min. Olie
08/05 padenspuit: 0,33 l/ha Goltix, 0,67 l/ha Asulox en 0,67 l/ha min. Olie

Dustex:

08/04 padenspuit: 0,33 l/ha Goltix, 0,67 l/ha Asulox en 0,67 l/ha min. Olie
11/04 3 l/ha Asulox
24/04 4 l/ha Focus Plus
06/05 1 l/ha Asulox en 0,5 kg/ha Goltix

Mechanisch:

Hier was in drie rijen geplant zodat er ruimte was voor mechanische bestrijding tussen de rijen. Van opkomst tot het spreiden van de planten is twee keer volvelds gewiedegd (21 en 27 maart). Vervolgens werd tussen de rijen gewiedegd en geschoffeld. In april is de vingerwieder driemaal (8, 10 en 23 april) en in mei eenmaal (12 mei) ingezet om onkruid in de rij te bestrijden. Het effect is ondanks het gunstige weer matig, met name op bedkant en in de rij. Onkruid op de beddenrand is tweemaal met de padenspuit bestreden. Het onkruid in de rij vormde een probleem; de vingers van de vingerwieder bleken niet dicht genoeg in de rij te kunnen komen zonder het gewas onacceptabel veel te beschadigen. Het gevolg was dat de gemiste onkruiden op een gegeven moment te groot waren voor chemische bestrijding:

08/04 padenspuit: 0,33 l/ha Goltix, 0,67 l/ha Asulox en 0,67 l/ha min. Olie
24/04 4 l/ha Focus Plus
08/05 padenspuit: 0,33 l/ha Goltix, 0,67 l/ha Asulox en 0,67 l/ha min. Olie

De onkruiddruk was acceptabel laag in het bedrijfsdeel en het deel met Animalstar. In de overige blokken stond toch veel muur en herderstasje. Het gewas onder Animalstar was wat later in ontwikkeling en bleef wat langer groen. De stand in het bedrijfsdeel was gedurende het seizoen het beste.

Vuur- en virusbestrijding

PPO De Noord werkt vanaf het moment dat de rijen raken tot begin afsterven volgens het vuurwaarschuwingssysteem. Er wordt in tulp een infectie drempel van 20% aangehouden. Dit seizoen is 3-4 maal tegen vuur gespoten in tulp: 23/4 (alle), 8/5 (alle), 16/5 (alle) en 10/6 (alleen bedrijfsdeel). In 'Onderzoek' is gespoten met 0,4 l/ha Shirlan (éénmaal aangevuld met 0,4 l/ha Kenbyo) en in 'Bedrijf' met 0,8 l/ha Shirlan. Sinds de eerste bespuiting zijn nog aantal waarschuwingen gekomen (3 mei 50% kans). Er is echter niet gespoten omdat de omstandigheden er niet naar waren (harde wind). Achteraf bleken de meeste waarschuwingen niet nodig.

Vanwege de warme omstandigheden in maart en april is iets vroeger dan normaal (1 mei) gestart met de luis bestrijding. Vanaf 16 april werd wekelijks gespoten tegen luis. De laatste bespuiting is op 23 juni uitgevoerd. Virusbestrijding is uitgevoerd met 0,4 l/ha Splendid (delthametrin).

5.2.1.2 Narcis

Algemene gewasgezondheid en teeltbijzonderheden

In het geïntegreerde systeem zijn 'Marieke' en 'Tête-à-Tête' geteeld. 'Marieke' ontwikkelde en bloeide onregelmatig, toch kon het gewas goed gekopt worden. Cultivar 'Marieke' is gekopt op 22 april. Van 'Tête-à-Tête' is alleen het biologische plantgoed gekopt. De 'Tête-à-Tête' was onregelmatig geplant. De stand van

de narcis was over algemeen goed.

Bij het planten was al duidelijk dat op het deel waar de narcis zou komen *Pratylenchus* (matige besmetting) zat. Tijdens het seizoen kwamen er enkele valplekken in de 'Tête-à-Tête' voor. Vermoedelijk ten gevolge van *Pratylenchus* in combinatie met warmte en droogte. Bemonstering na rooien in plekken met slechte wortels konden dit vermoeden pas bevestigen. Het perceel is daarna geïnundeerd. De narcissen zijn 6 maal beregend in periode maart tot half juni. Per keer wordt ca. 15 tot max. 20 mm gegeven.

In 'onderzoek' is het winterdek (15 ton stro per ha) op 'Tête-à-Tête' blijven liggen. Het stro diende als onkruiddek. In narcis wordt dit al vele jaren toegepast op De Noord. In al die jaren heeft de nachtvorst niet zo erg toegeslagen. Het verschil met de 'Tête-à-Tête' waar stro rond opkomt is geruimd, is opmerkelijk. Over deel met strodek lag na nachtvorst een bruine waas. Risico van Engels vuur was hier groot. Daarom zijn ze eenmaal vaker gespoten tegen vuur.

In bedrijf is Goltix zonder olie (in plan was toevoeging afgesproken) gespoten. Gezien de lage onkruiddruk en het risico op gewasschade werd toevoeging niet nodig geacht.

De onkruidbespuitingen waren als volgt:

	Bedrijf:	Onderzoek:
21/02	3 l/ha Touchdown (alleen cv. 'Marieke')	dik strodek
07/03	3 l/ha Chloor-IPC	-
13/03	1,5 kg/ha Pyramin	-
27/03	1 kg/ha Goltix	-
24/04	1 kg/ha Goltix	-
24/04	4 l/ha Focus Plus	4 l/ha Focus Plus
06/05	1 kg/ha Goltix	
08/05		padenspuit 0,33 kg/ha Goltix en 0,67 l/ha olie

De onkruiddruk op het bedrijfsdeel was het gehele seizoen laag. In 'Bedrijf' hoefde na begin mei niet meer met Goltix gespoten te worden. Bij geen van de bespuitingen is olie toegevoegd (aanvankelijk wel plan). Op het onderzoeksdeel stond aan einde van seizoen meer onkruid doch het aantal bleef binnen de grenzen. Opvallend was dat er vooral veel herderstasje stond (in tegenstelling tot het bedrijfsdeel, als gevolg van het effect van Chloor-IPC).

Narcissen cv. 'Marieke' zijn tweemaal gespoten tegen vuur met 0,8 l/ha Shirlan: op 23 april en voor het strijken op 26 mei. De 'Tête-à-Tête' zijn viermaal gespoten tegen vuur: tijdens de bloei: 4 en 16 april en op 26 mei en 10 juni. De laatste keer was voor het strijken. Er is eenmaal meer gespoten dan het oorspronkelijke plan, vanwege de nachtvorstschade. Vuur speelde geen rol van betekenis. In 'Marieke' kwam her en der verwelkingsziekte voor. De narcissen zijn niet tegen luis gespoten.

5.2.1.3 Hyacint

Onkruidbestrijding

In het geïntegreerde systeem werden de cultivars 'Pink Pearl', 'Delft Blue' en 'Blue Star' (laatste alleen in 'bedrijf') geteeld. De hyacinten hebben volgens plan heetstook behandeling gekregen. De hyacinten werden niet gekopt. De stand van het gewas was gedurende het gewas goed. Er is geen geelziek gevonden. De hyacinten zijn niet beregend. Het water werd via fertigatie meegegeven. Bovendien zijn de hyacinten in mei en juni tweemaal geïrrigeerd. De onkruidbespuitingen waren als volgt:

Datum	Bedrijf en Onderzoek
07/03	3 l/ha Chloor IPC
20/03	tweewekelijks 1 l/ha Asulox
24/04	1 kg/ha Goltix (i.v.m. hoenderbeet)
06/05	1 l/ha Asulox en 0,5 kg/ha Goltix

De onkruiddruk in hyacint was laag. Er werd drie keer gespoten in 'bedrijf' en 'onderzoek (GI)' tegen vuur met 0,8 l/ha Shirlan op 23 april, 26 mei en 10 juni.

Luisbestrijding

Vanwege de warme omstandigheden in maart en april is iets vroeger dan normaal (1 mei) gestart met de luisbestrijding. Vanaf 16 april tot en met 23 juni is wekelijks gespoten tegen luis met 0,4 l/ha Splendid (delthametrin). In 'bedrijf' en 'onderzoek (GI)' is de stikstof via fertigatie toegediend (zie schema in tabel 2). In totaal is 100 kg/ha N aangevoerd.

5.2.1.4 Krokus

Algemene gewasgezondheid en teeltbijzonderheden

In de geïntegreerde systemen zijn 'Remembrance' en Jeanne d'Arc' geplant. De plantdichtheid leek te laag. Een deel van de planten is echter niet opgekomen en zat nog gaaf in de grond, mogelijk ten gevolge van kookschade in grote maten (mogelijk te weinig voorwarmte gehad). *Pythium* aantasting werd (pas) vanaf tweede helft van mei zichtbaar (eerst in eigen partij 'Remembrance'). Overigens kwam de *Pythium* er dit jaar later in dan in de biologische krokussen. Over algemeen was de stand van de krokussen matig. Na planten bleek dat in de krokus *Pratylenchus* spp. zat. Na het rooien is het blok geïnundeerd. De krokussen zijn 3 maal beregend in periode maart tot half juni. Per keer wordt ca. 15 tot max. 20 mm gegeven. In 'onderzoek' zou aanvankelijk een dik strodek tegen onkruid gebruikt worden. Door omstandigheden was het dek te dun om de bedden goed af te dekken. Het stro is daarom in het pad geklepeld om in ieder geval daar onkruidgroei tegen te gaan. Dit heeft ons mogelijk voor nachtvorstschade bespaard. Onkruidbestrijding zag er in het voorjaar als volgt uit:

Datum	'Bedrijf'	'Onderzoek'
21-02	-	3 l/ha Roundup
07-03	3 l/ha Chloor-IPC	-
13-03	1,5 kg/ha Pyramin	-
19-03	-	3 l/ha Chloor-IPC

Aan eind van het seizoen was de onkruiddruk hoog in blok met krokussen (dovenetel, herderstasje en gras). In 'onderzoek' stond vanwege late start, meer onkruid dan in 'bedrijf'.

Luisbestrijding

Vanwege de warme omstandigheden in maart en april is iets vroeger dan normaal (1 mei) gestart met de luisbestrijding. Vanaf 16 april tot begin juni is wekelijks gespoten tegen luis. Overigens werd er 8% virus gevonden in eigen partij 'Remembrance' (wordt afgeraapt). Er werd niet tegen vuur gespoten in krokus.

5.2.1.5 Lelie

In de geïntegreerde systemen zijn 'Prato', 'Mero Star' en 'Gelria' (alleen in bedrijf) geteeld. De stand van de lelies was over algemeen goed. Opmerkelijk is wel dat er in 1-jarige 'Mero Star' planten vanaf begin juni bruin verkleuren (eind juli ca. 10% van de planten). Het leek op (stengel-fusarium). P. Vink van PPO-diagnostiek heeft er echter nog onvoldoende bewijzen voor. In geen van de cultivars speelde vuur een rol van betekenis. De lelies in 'Bedrijf' zijn 6 maal beregend in periode maart tot eind juli. Per keer werd ca. 15 tot max. 20 mm gegeven. De lelies in 'Onderzoek' werden gefertigeerd en geïrrigeerd (tweemaal). Daarnaast zijn deze tweemaal beregend (eenmaal inregenen voor bespuiting van Chloor-IPC en eenmaal na gift Patentkali). Onkruidbestrijding was als volgt:

Datum	Bedrijf:	Schub	Onderzoek:
17-04	3 l/ha Roundup	-	3 l/ha Roundup
17-04	3 l/ha Chloor-IPC	-	3 l/ha Chloor-IPC
24-04	-	3 l/ha Roundup 3 l/ha Chloor-IPC	-
28-04	1,5 kg/ha Pyramin		1,5 kg/ha Pyramin
09-05	wekelijks 0,3 l/ha Asulox+0,15 kg/ha Goltix (schub vanaf 17-06)		

9 mei tot eind juli is 11 maal S-LDS in lelie toegepast. De onkruiddruk was laag. Er is wel tweemaal gewied

om groot vuil, waartegen S-LDS geen effect heeft, te verwijderen.

Vuurbestrijding

PPO De Noord werkt vanaf het moment dat de rijen sluiten tot eind augustus volgens het vuurwaarschuwingssysteem. In de Oriëntals geldt een infectiedrempel van 50% in de overige cultivars is de infectiedrempel 25%. Tot eind juli is driemaal tegen vuur gespoten: 30-06 (alleen Aziaten en Longiflorum), 15-07 (alleen Aziaten en Longiflorum) en 29-07 (alle). In alle gevallen is gespoten met 2 l/ha Mirage plus en 0,8 l/ha Kenbyo.

Vanaf 9 mei tot en met juli wordt wekelijks met 0,4 l/ha Splendid (delthametrin) en 6 l/ha Luxan olie-H gespoten tegen luis. In augustus tot september wordt het interval verruimd tot 14 dagen. De luisbestrijding wordt meegegeven met de S-LDS bespuiting tegen onkruid.

5.2.1.6 Dahlia

Bijzonderheden

In de geïntegreerde systemen werden de cultivars 'Berliner Kleene', 'Orange Nugget', 'Park Princess', 'Sisa' en 'Wittemans Best' geteeld. De stand van de dahlia's was over het algemeen wat onregelmatig. Plaatselijk bleef de groei achter.

De dahlia's zijn 5 maal beregend in periode half mei tot eind juli. Per keer werd ca. 15 tot max. 20 mm gegeven. Beregening werd ook gebruikt om patentkali en KS in te regenen (zie ook bemesting).

Onkruidbestrijding

Onkruidbestrijding was als volgt:

Datum	Bedrijf:	Onderzoek:
21-05	3 l/ha Actor	3 l/ha Actor
25-06	Dustex	Dustex
23-07	mechanisch schoffelen	mechanisch schoffelen
31-07	Dustex	-

Voor het planten is met Actor i.p.v. Roundup gespoten, vanwege brandnetels. Dustex is een anti-stuifmiddel met onkruidonderdrukkende werking. Er is vrij lang gewacht met het eerste maal verspuiten. Eerst moesten de dahlia's goed geworteld zijn. Nadeel is geweest dat er in de periode tot het opbrengen het nodige onkruid is gaan kiemen. Na het opbrengen van Dustex zagen we dat er nauwelijks meer onkruid kiemde. Groter onkruid ontsnapte. Eind juli is daarom mechanisch geschoffeld en handmatig gewied. Over een schone tuin is vervolgens op één helft nog een keer het middel verspoten.

Luis en tripsbestrijding

Er was geen trips of luizen bestrijding nodig afgelopen seizoen.

5.2.2 Biologisch teeltsysteem

5.2.2.1 Algemeen

In principe wordt er geen gebruik gemaakt van biologische gewasbeschermingsmiddelen om de simpele reden dat er vrijwel niets is wat voor de biologische bloembollen werkt. Wat betreft onkruidbestrijding wordt voor de voorjaarsgewassen tulp, narcis, hyacinten krokus een dik strodek toegepast. In lolie en dahlia zijn er mogelijkheden om mechanisch onkruid te bestrijden en deze worden dan ook zo goed en zo kwaad als het gaat ingezet.

Verder wordt er extra nauwkeurig gelet op stekers en luizenhaarden. Om Engels vuur in narcissen te voorkomen of te beperken worden de bloemen gekopt en de bloemkoppen afgevoerd. Bij tulp en hyacint worden de bloemkoppen verwijderd en afgevoerd, zodat deze gewasresten geen infectiebron kunnen vormen.

5.2.2.2 Lelie

Onkruidbestrijding

Voor opkomst had de onkruidbrander ingezet moeten worden. Door problemen met afstemming met het loonbedrijf waren de lelies al boven op moment dat de brander ingezet zou worden en kon er niet meer gebrand worden. Dit heeft duidelijk zijn weerslag gehad op de onkruidbestrijding later in het seizoen. Het onkruid was al te hoog voor goede bestrijding met de wiedeg. En daarmee loop je achter de feiten aan. Er was erg veel handwieden nodig. Onkruidbestrijding was als volgt:

April-mei	: viermaal wiedeggen, volvelds (25/04, 12/05, 16/05 en 27/05).
Juni-juli	: tweemaal padenfreezen
Juni-augustus	: driemaal handwieden

5.2.2.3 Dahlia

Net als in G-EX was in de biologische dahlia's de onkruiddruk hoog. Toch is hier effect te zien van het onkruidbranden. De start is schoon geweest, waardoor gewas concurrentie met onkruid beter aankon. Desondanks moest er driemaal grondig gewied worden. Onkruidbestrijding was als volgt:

Mei	: volvelds branden (voor planten)
Juni	: driemaal mechanisch schoffelen (11-06, 18-06 en 30-06)
Juni-juli	: tweemaal padenfreezen
Juli-augustus	: driemaal handwieden

5.3 BRI-MBP-analyse De Noord 2003

5.3.1 Uitgangspunt

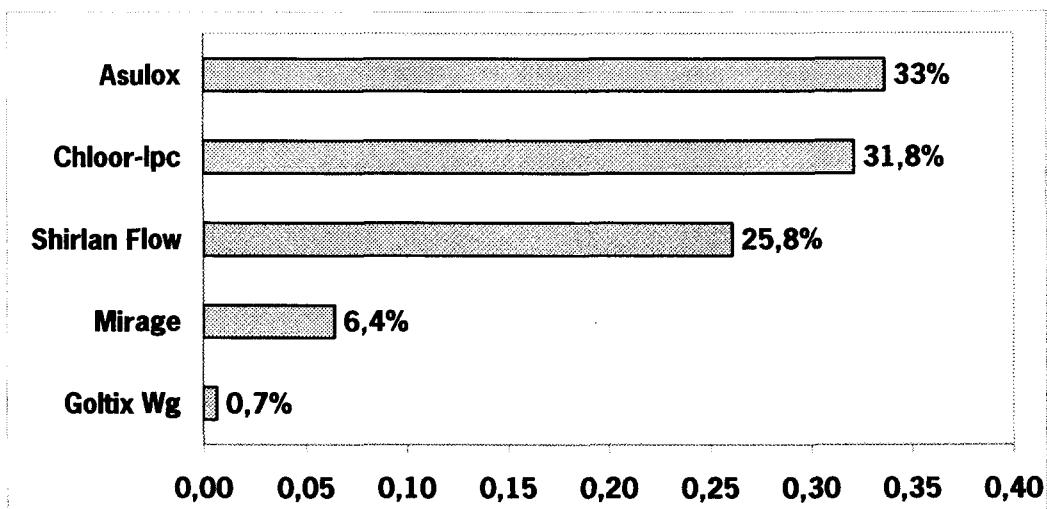
- Bolontsmettingsmiddelen tellen niet mee bij berekening MBP's en BRI's, maar wel bij berekening van de actieve stof per ha.

5.3.2 BRI-hucht

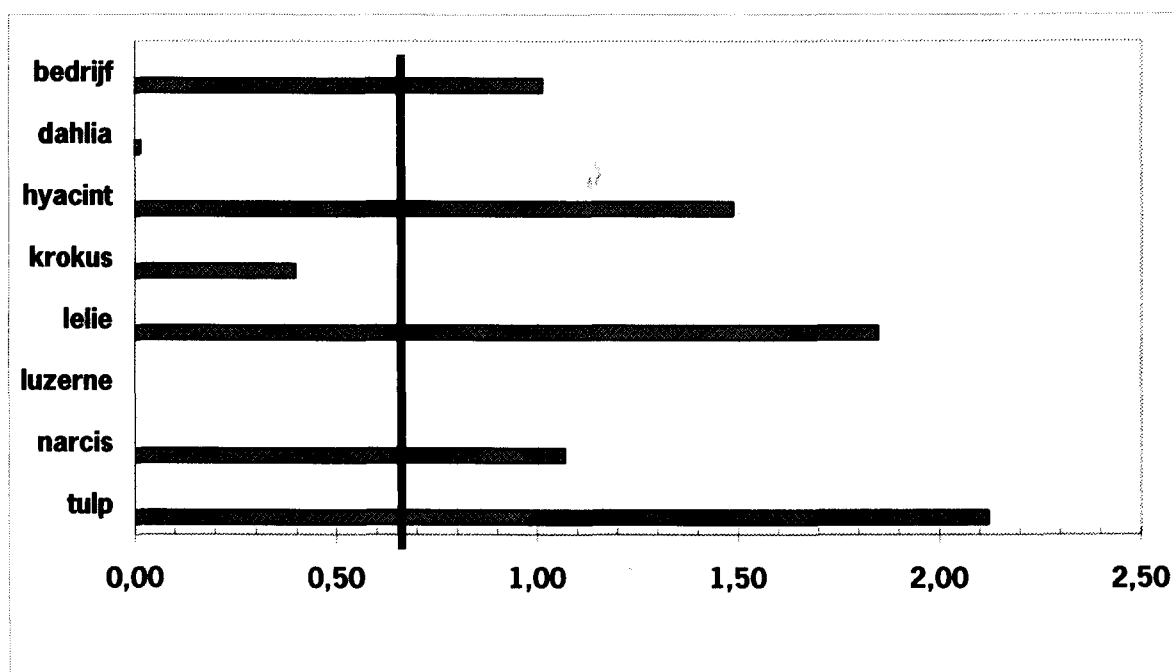
De BRI -hucht (kg a.s. per ha) is in 2003 licht gedaald t.o.v. 2001 en 2002. De top 3 van middelen die aan de BRI-hucht bijdragen blijft echter bestaan uit Chloor-IPC en Asulox, gevolgd door het vuurbestrijdingsmiddel Shirlan (fig. 1). Asulox wordt in meerdere gewassen toegepast, maar duidelijk het meest in lelies (16x in 2003). De daling is te danken aan licht verminderen van het aantal bespuitingen met deze middelen en in enkele gevallen zijn lagere doseringen gebruikt. Daarnaast heeft voor berekening van het bedrijfsresultaat van luzerne een verdunnend effect op de BRI waarde.

De hoogste BRI waarden werden gevonden voor tulp, lelie en hyacint (fig. 2). Dit zijn de teelten waarin de top 3 middelen het meest worden toegepast. Omdat op krokus in 2003 geen strodek is gelegd is hier in 2003 wel Chloor-IPC gebruikt dit in tegenstelling tot in 2002. Shirlan is over het algemeen wat vaker gebruikt vanwege beregening en een aantal keren 'vals alarm' door het waarschuwingssysteem. Er is in 2003 wel een aantal keren met wekelijkse met 0,4 l in plaats van tweewekelijkse met 0,8 l gespoten [*wat is hele dosering en wat is halve, kan je over discussiëren*]. Netto nam de belasting in BRI-hucht door Shirlan in 2003 af.

De knelpunten zitten voornamelijk in de frequente onkruidbestrijding na opkomst en de vuurbestrijding met Shirlan. Hiervoor zijn geen alternatieven.

Figuur 1: Top 5 middelen BRI-lucht (kg/ha) PPO De Noord, 2003

Figuur 2: BRI-lucht (kg/ha) per gewas voor proefbedrijf PPO De Noord, 2003

5.3.3 BRI grondwater

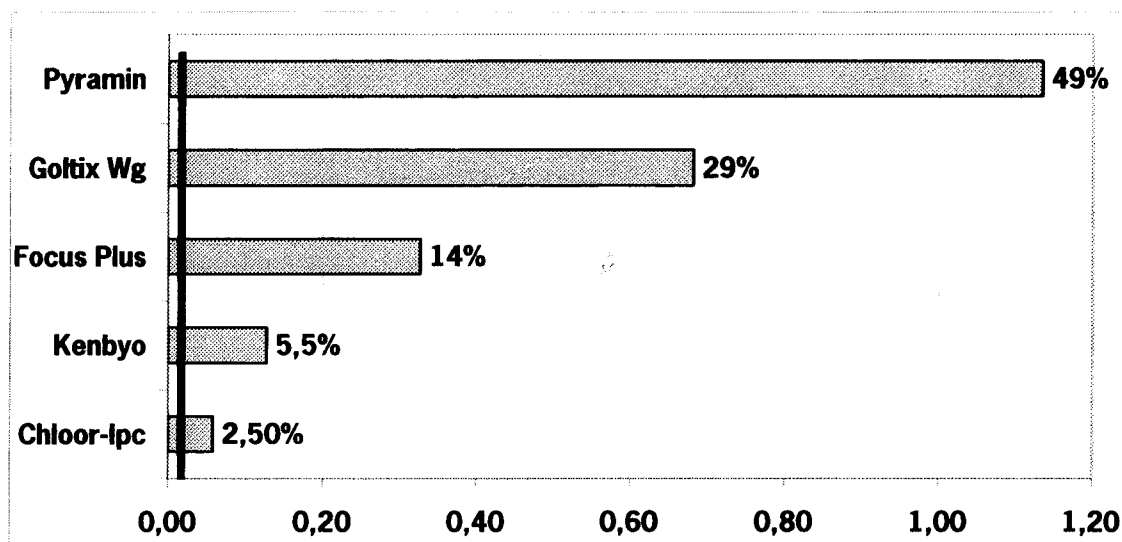
Het bedrijfsresultaat voor BRI's bestaat uit de som van BRI's van alle bespuitingen gedeeld door het totale bedrijfsoppervlak. Het jaar 2003 laat voor BRI grondwater een sterke verbetering zien (afname van circa 70%). Toch zit het nog steeds boven de milieukundige streefwaarde van 0,5.

Het achterwege laten van: 1) een *Rhizoctonia*-bestrijding (Monarch), 2) het niet gebruiken van Antiek in de tulpenteelt, 3) de vervanging van Allure en Ronilan door Kenbyo Mix en 4) de vervanging van Mirage Elan voor vuurbestrijding in lelie heeft de Top 5 sterk veranderd (fig. 3). Daarnaast zijn de herbiciden MCPA en Gallant in 2003 niet gebruikt (voorheen in krokus en narcis) en daarmee uit de Top5 verdwenen. De Top5 bevat nu middelen die per toepassing niet zo veel grondwaterbelasting geven op basis van BRI's, maar door veelvuldig gebruik toch nog een probleemstof kunnen worden. De BRI grondwater door de frequent toegepaste herbiciden Goltix en Focus Plus zijn wat lager geworden door het verdunningseffect van teelten waarin deze middelen niet gebruikt worden.

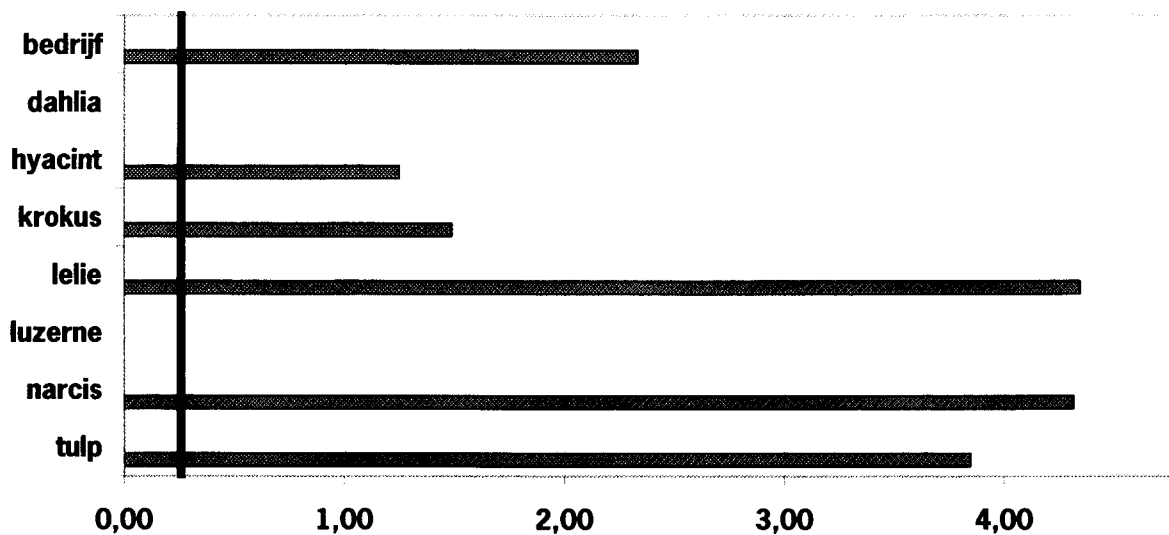
[MCPA en antiek worden tussen de teelten door gebruikt en niet tijdens de teelt]

Per gewas bekeken is grote vooruitgang geboekt in tulp (Monarch en antiek niet gebruikt) en Lelie (Allure vervangen) en ook vooruitgang geboekt in hyacint waar geen Pyramin en Gallant gebruikt werd (fig. 4). Een bespuiting met Pyramin in hyacint was wel gepland, maar is niet uitgevoerd omdat het gewas al te hoog stond na het verwijderen van het strodek. Hetzelfde geldt voor Gallant en MCPA in krokus en narcis.

Knelpunten zitten nu nog in de (frequente) onkruidbestrijding in met name tulp, lelie en narcis.

Figuur 3: Top 5 middelen BRI-grondwater (ppb) PPO De Noord, 2003

Figuur 4: BRI-grondwater (ppb) per gewas voor proefbedrijf PPO De Noord, 2003

5.3.4 BRI-bodem

De BRI bodem is behoorlijk gezakt en nadert met 352 de milieukundige streefwaarde van 200. Het bedrijfsresultaat is zoals ook voor de andere BRI's geldt weer een optelsom van alle bespuitingen, gedeeld door het totale bedrijfsoppervlak.

In de top 5 zijn de middelen Monarch en Rizolex verdwenen omdat er in 2003 geen goede behandeling tegen *Rhizoctonia* in tulp toegepast is. De belasting door vuurbestrijdingsmiddel Shirlan is wat afgenomen, maar neemt desondanks nu de eerste plaats in. De afname is deels veroorzaakt door gebruik van lagere doseringen bij de vroege bespuitingen in tulp, maar ook hier speelt weer een verdunningseffect. Zelfs in een jaar met lage vuurdruk, is Shirlan probleemstof nummer 1 voor wat betreft BRI-bodem.

Eén bespuiting met Actor (onkruid, dahlia) geeft een tweede plaats in de Top 5 middelen en telt stevig mee in de totale BRI-bodem (fig. 5). Het gebruik van Actor verklaart meteen het verdwijnen van Gramaxone uit de Top 5, omdat dit in 2002 gebruikt werd in plaats van het verwante product Actor.

Mirage dat in 2003 tegen vuur in lelies is gebruikt, geeft per toepassing een BRI bodem die niet veel afwijkt van Allure in 2002.

Per gewas bekeken valt vooral de vooruitgang bij tulp op die grotendeels te danken is aan het achterwege laten van de *Rhizoctonia* bestrijding (fig. 6). Daarnaast springt narcis er positief uit waar voor de teelt Touchdown in plaats van Roundup is toegepast en waar soms Pyramin niet is gebruikt (*wordt maar 1x per teelt gebruikt, frequent is een foute term*). Hyacint komt er in 2003 beter uit doordat geen Pyramin of Roundup is gebruikt tegen onkruid. Bij al deze gewassen speelt ook weer het verdunningseffect door luzerne een rol. Lelie geeft de hoogste BRI bodem, met name door het frequente gebruik van Mirage tegen vuur en het gebruik van de herbiciden Roundup en Chloor-IPC

Het knelpunt ligt nu vooral nog in de vuurbestrijding in lelie en tulp.

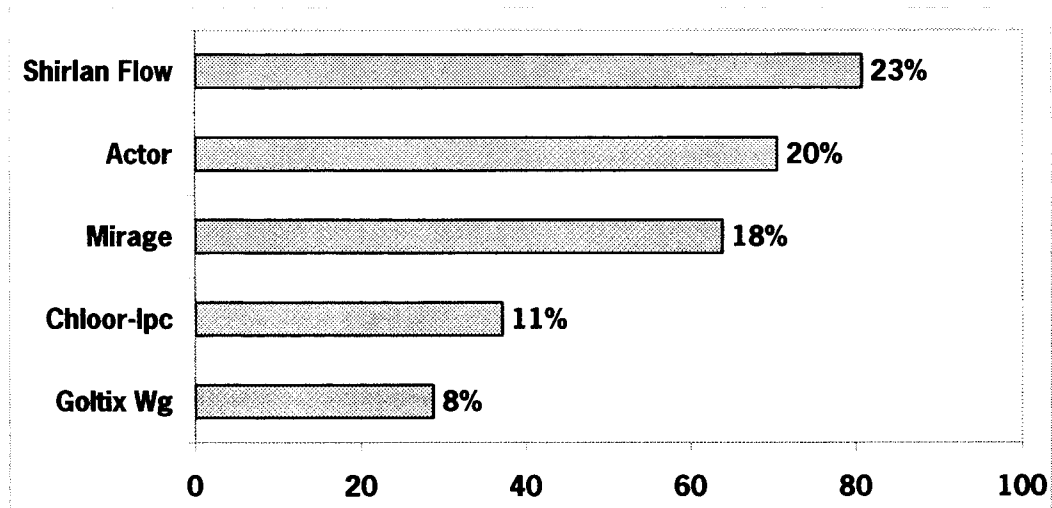
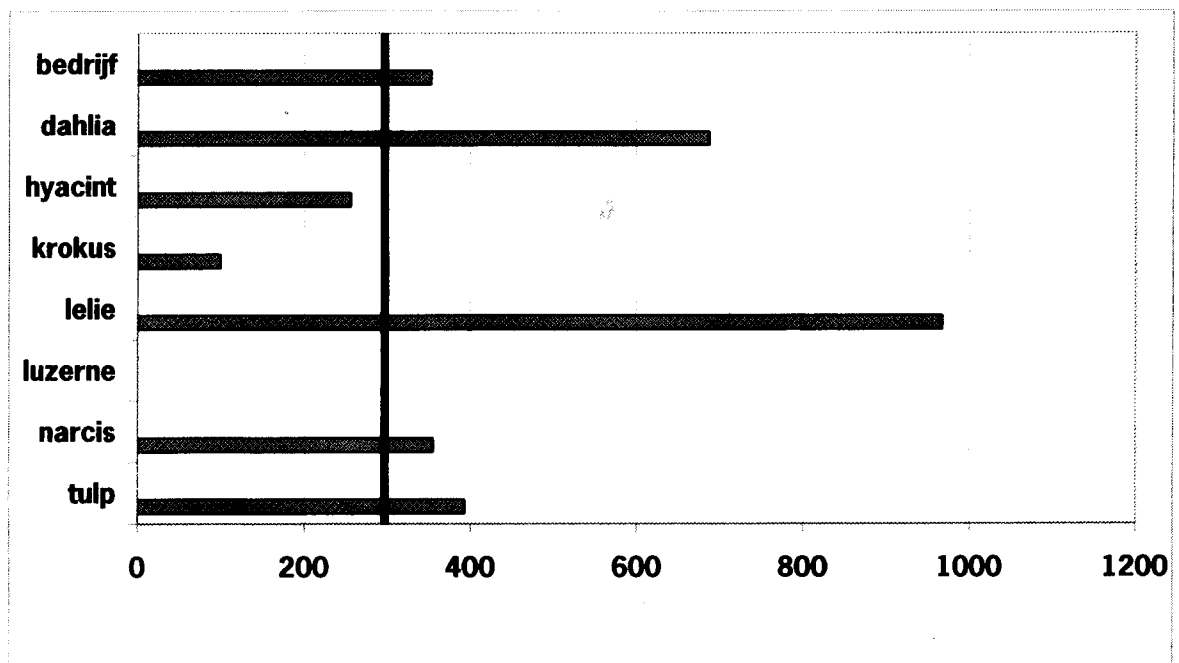

Fig. 5: Top 5 middelen BRL-bodem (kg*dagen/ha) PPO De Noord, 2003

Figuur 6: BRL-grondwater (kg*dagen/ha) per gewas voor proefbedrijf PPO De Noord, 2003

5.3.5 MBP-waterleven

In tabel 1 is de top 5 weergegeven in MBPwaterleven per toepassing. Het **aantal** toepassingen van een middel wordt bij het samenstellen van de top 5 dus buiten beschouwing gelaten.

Tabel 1: Top 5 van middelen in MBP-waterleven

	Middel	Maximale waarde per toepassing
2001	Decis	25
2001	Antikiek	12
2001	Shirlan	10
2001	Goltix	8
2001	Rizolex	6
2002	Decis	25
2002	Shirlan Flow	15
2002	Allure	13
2002	Goltix Wg	5
2002	MCPA	3
2003	Actor	31
2003	Decis	25
2003	Mirage	18
2003	Shirlan Flow	10
2003	Goltix Wg	5

Decis is een terugkerende probleemstof die voor luisbestrijding wordt ingezet en er zijn veel bespuitingen uitgevoerd. De keuze van deltamethrin (Decis/Splendid) is al het middel met de laagste MBP voor waterleven.

Het herbicide Actor geeft in 2003 de hoogste overschrijding. Dit is slechts een éénmalige toepassing geweest voor de teelt van Dahlia. *[met Actor spuit je de dahlia dood, Gramoxone, Actor en Roundup spuit je op leeg land of voor opkomst, niet in een teelt]* Dahlia's voor berekening van het bedrijfsresultaat MBP's daarom niet meegeteld. Antikiek is in 2003 niet gebruikt.

Voor de berekening van het bedrijfsresultaat wordt het percentage overschrijdingen per teeltactiviteit gemiddeld. In dahlia gaf de enige bespuiting die uitgevoerd werd (herbicide Actor) een sterke overschrijding van MBP-**bodemleven**. Omdat dit onevenredig op het bedrijfsresultaat zou drukken is bij berekening hiervan de dahlia-teelt niet meegenomen. Bij het opstellen van de middelen Top 5 wel. Deze aanpassing heeft voor MBP-**waterleven** weinig gevolgen, omdat deze parameter in verschillende gewassen vaak overschreden wordt.

Gemiddeld over de gewassen neemt het percentage bespuitingen waarbij met 10 of meer MBP's - waterleven licht af. De milieukundige streefwaarde hiervoor is echter 0% overschrijdingen. De daling lijkt sterker beïnvloed te worden door de gewaskeuze dan door een verandering in de bespuitingen van de gewassen. Ook hier zie je namelijk weer een verdunnend effect van de luzerne (0% overschrijding). Het positieve effect hiervan wordt gedeeltelijk gecompenseerd door de éénmalige toepassing van Actor in dahlia. Actor staat op nr. 1 in de top 5. De top 5 bestaat namelijk uit de meest schadelijke bespuitingen, ongeacht het aantal keren uitgevoerd. In het teelttechnisch haalbaar streefbeeld wordt uitgegaan van één toepassing van Actor of Gramoxone in één op de vier teeltjaren om hardnekkige wortelonkruiden te onderdrukken. [Er is wel verschil; Actor bevat naast paraquat ook diquat, dit is bijvoorbeeld noodzakelijk als er brandnetels staan].

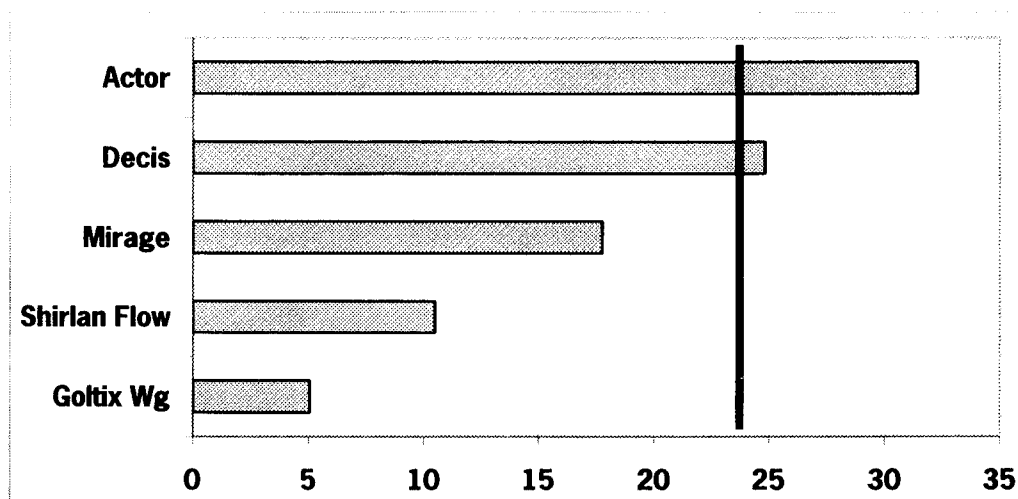
Decis en de vuurbestrijdingsmiddelen Shirlan en Mirage werden frequenter toegepast en lijken dus over het seizoen bekeken meer belastend te zijn voor het waterleven. Bij narcis werd in Tête-à-Tête met strodek vanwege kans op nachtvorstschade en bijkomend risico op Engels vuur extra aandacht aan vuurbestrijding

besteed. Decis is in tulp vaker gebruikt dan volgens het teelttechnisch haalbaar streefbeeld wordt aangegeven. De luis/virusdruk is sterk van het seizoen afhankelijk. In vroege voorjaren moet eerder begonnen worden met luisbestrijding dan de gebruikelijke 1 mei.

Vuurbestrijdingsmiddel Allure is in 2003 vervangen door Mirage. Wat MBP waterleven betreft is Mirage meer belastend, wat terug te zien is in de top 5 middelen.

Wordt per gewas het percentage overschrijdingen bekeken dan wordt zichtbaar dat in tulp, narcis, hyacint en krokus het percentage nauwelijks verandert t.o.v. voorgaande jaren. Weinig vooruitgang dus voor wat betreft MBP-waterleven.

De knelpunten lijken vooral te zitten in luisbestrijding met Decis en de vuurbestrijding.

Figuur 7: Top 5 middelen MBP-waterleven PPO De Noord, 2003

5.3.6 MBP bodemleven

5.3.6.1 Uitgangspunten

De MBP-bodemleven kijkt naar overschrijdingen per actieve stof toepassing. De frequentie van toepassing speelt geen rol bij het opstellen van de Top 5 middel, maar wel bij het berekenen van het resultaat per gewas. Voor het bedrijfsresultaat worden de percentages overschrijding per gewas genomen en hiervan het gemiddelde berekend.

- Het bedrijfsresultaat is het gemiddelde % overschrijdingen per gewas.
- Resultaat per gewas = % overschrijding totaal / aantal teeltactiviteiten

Voor de berekening van het bedrijfsresultaat wordt het percentage overschrijdingen per teeltactiviteit gemiddeld. In dahlia gaf de enige bespuiting die uitgevoerd werd (herbicide Actor) een sterke overschrijding van **MBP-bodemleven**. Omdat dit onevenredig op het bedrijfsresultaat zou drukken is bij berekening hiervan de dahlia teelt niet meegenomen. Bij het opstellen van de middelen Top 5 wel. Deze aanpassing heeft voor **MBP-waterleven** weinig gevolgen, omdat deze parameter in verschillende gewassen vaak overschreden wordt.

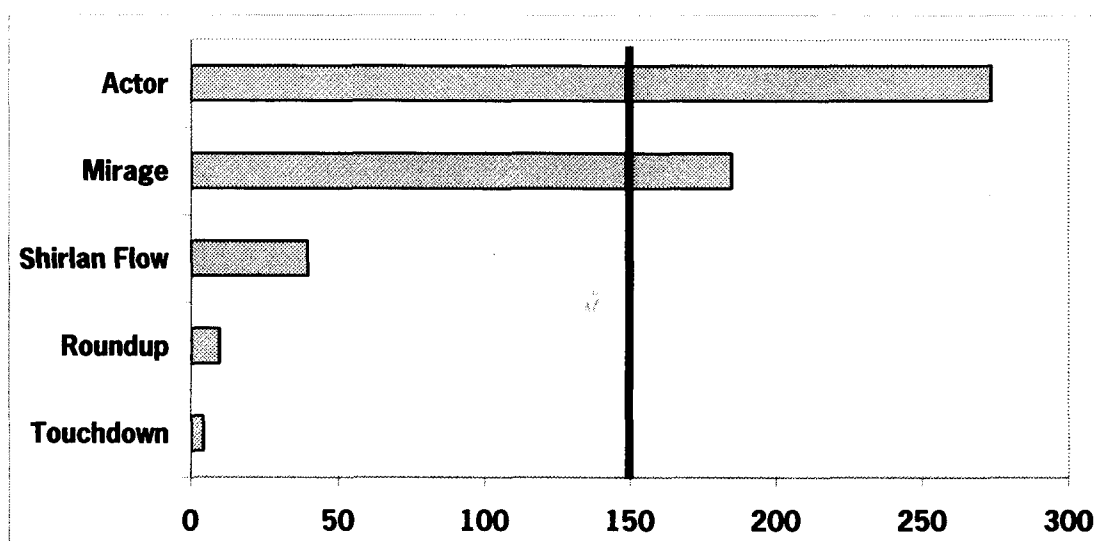
5.3.6.2 Resultaat MBP-bodemleven

Het bedrijfsresultaat zit met 1% overschrijdingen dicht bij de streefwaarde van 0%. Dit is alleen zo als de bespuitingen in dahlia niet meegeteld worden*. Wordt de dahlia wel meegerekend dan is het percentage overschrijdingen gemiddeld 15% per teelt: een verslechtering t.o.v. 2002 en 2001.

Kijken we naar de Top 5 middelen dan zien we dat de overschrijdingen van de streefwaarde in 2003 alleen liggen in het gebruik van Actor in dahlia en Mirage in lelie. Gramoxone dat in 2002 gebruikt werd en Actor zijn vergelijkbare middelen. Eén van de twee actieve stoffen van Actor zit ook in Gramoxone, namelijk paraquat. In Actor zit daarnaast ook nog diquat tegen onkruid op leeg land (in 2003 voornamelijk gebruikt tegen brandnetels). Actor vervangt Gramoxone in 2003 op de eerste plaats. Het achterwege laten van chemische *Rhizoctonia*-bestrijding is ook hier terug te zien. Rizolex en Monarch verdwijnen uit de Top 5. Het gebruik van Mirage en Kenbyo in plaats van Allure en Ronilan voor de vuurbestrijding in lelies levert een nieuw knelpunt op. Bij de toepassingen van Mirage wordt namelijk de MBP-bodem overschreden doordat Mirage een hoger gehalte prochloraz heeft dan Allure.

Doordat in lelie ook frequent bespuitingen plaatsvinden waarbij de MBP-bodemleven niet wordt overschreden blijft het percentage overschrijdingen in dit gewas nog aan de lage kant. In Dahlia waar dit de enige bespuiting was is direct een 100% overschrijding ontstaan met Actor.

Knelpunten in 2003 zijn onkruidbestrijding in dahlia en vuurbestrijding in lelie.

Figuur 8: Top 5 middelen MBP-bodemleven PPO De Noord, 2003

5.3.7 Actieve stof

Actieve stof is als parameter wat milieubelasting betreft niet zo veel zeggend. De schade is zoals ook blijkt uit voorgaande resultaten vaak sterker afhankelijk van de eigenschappen van de actieve stof dan van de hoeveelheid. In voorgaande parameters zijn zowel de stofeigenschappen als de toegepaste hoeveelheden meegerekend. De afname die in 2003 te zien is wordt gedeeltelijk veroorzaakt door afname van het aantal bespuitingen en het verlagen van doseringen in enkele gevallen, maar ook door gebruik van middelen waarbij een lagere dosering actieve stof voldoet. In vrijwel alle teelten is een duidelijke afname te zien (tabel 1).

De bolontsmettingsmiddelen (Formaline en Captan) leveren nog steeds de grootste bijdrage aan de hoeveelheden actieve stof per ha (tabel 2). Het zijn echter geen uitschieters meer met een bijdrage van maximaal 14% aan het totaal. De veelheid aan middelen en teelten in 2003 zorgt voor deze lage percentages per middel. De frequent toegepaste na-opkomst herbiciden volgen de fungiciden toegepast in het dompelbad en het ontsmettingsmiddel formaline op de voet. Ook hier heeft het opnemen van teelten met een lage input aan bestrijdingsmiddelen een verdunnend effect op de hoge input in bijvoorbeeld lelie en tulp.

Tabel 2: Actieve stofgebruik seizoen 2003, PPO De Noord

Jaar	actieve stofgebruik kg/ha		
	2001	2002	2003
Bedrijf	5,7	10,4	6,4
Herbiciden	2,6	5,2	2,7
Fungiciden	1,5	5,1	3,6
Insecticiden	1,7	0,1	0,1
Nematiciden	0,0	0,0	0,0

5.3.8 Conclusies

- **BRI-lucht**
Knelpunten zitten voornamelijk in de frequente onkruidbestrijding na opkomst en de vuurbestrijding met Shirlan.
- **BRI grondwater**
Knelpunten zitten nu nog in de (frequente) onkruidbestrijding in met name tulp, lelie en narcis.
- **BRI-bodem**
knelpunt ligt nu vooral nog in de vuurbestrijding in lelie en tulp.
- **MBP waterleven**
Knelpunten lijken vooral te zitten in luisbestrijding met Decis/Splendid en de vuurbestrijding.
- **MBP bodemleven**
Knelpunten hier zijn onkruidbestrijding in dahlia en vuurbestrijding in lelie.

De vuur- en onkruidbestrijding in verschillende gewassen levert de nodige knelpunten op. Vooral de vele bespuitingen tijdens de tulpen en lelieteelt dragen hier sterk aan bij. De luis/virusbestrijding levert alleen voor MBP-waterleven een probleem op. Het is wenselijk een alternatief te vinden voor de onkruidbestrijding met Actor of Gramoxone in dahlia's. Vooralsnog is er geen alternatief voor wortelonkruiden als brandnetel.

De meeste indicatoren laten een verbetering zien in 2003 t.o.v. voorgaande jaren (tabel 2). Door toepassing van bestaande technieken voor geïntegreerde bestrijding en een bewuste middelenkeuze waren de grootste stappen al eerder gemaakt. De bijdrage die nieuwe 'gereedschappen' voor geïntegreerde bestrijding aan de vooruitgang in 2003 geleverd hebben lijken klein te zijn. De samenstelling van het teeltplan en de ziekte- en onkruiddruk op de te gebruiken percelen lijken bij de laatste vooruitgang een grotere rol te spelen. Ook het wat meer 'op zeker spelen' bij de gewasbescherming in 2003 t.o.v. vorige jaren heeft een invloed gehad, bijvoorbeeld op de frequentie van vuurbestrijding.

Wil men nu nog grote stappen vooruit boeken en meerdere milieukundige streefwaarden halen dan lijkt het noodzakelijk om vast te houden aan de weg die ingezet is, maar daarnaast ook nieuwe technieken toe te gaan passen, mits deze voor praktisch gebruik beschikbaar komen.

Met de huidige beschikbare middelen lijkt het vooralsnog een moeilijke of onmogelijke opgave om alle milieukundige streefwaarden in een rendabele geïntegreerde bollenteelt te realiseren.

Mogelijke zaken waar nog aan gedacht kan worden:

- vruchtwisseling en teeltplannen zo opzetten dat ziekte- en onkruiddruk laag zijn (denk ook aan vers huurland)
- gewassen met een hoge input van chemische middelen combineren met gewassen met een lage input
- doorwerken aan haalbare technieken die de frequente bespuitingen met chemische middelen tegen vuur en onkruid (gedeeltelijk) kunnen vervangen (o.a. afdekmiddelen tegen onkruid).
- Wordt al maximaal gebruik gemaakt van de winst die met diverse toedieningstechnieken behaald kan worden (doppenkeuze? Druppelgrootte? Bedden c.q. padenspuit?, verlaagde spuitboomhoogte met luchtondersteuning)
- Alternatieven voor de onkruidbestrijding (brandnetels, distels e.a. wortelonkruiden) in dahlia's

Tabel 2: Samenvattend overzicht BRI-MBP-analyse PPO De Noord, seizoen 2003

maatstaf	eenheid	streefwaarde bedrijf	resultaat 2001	- dahlia* resultaat 2002	- dahlia* resultaat 2003
BRI-lucht	kg a.s. per ha	0,7	2,19	1,60	1,01
MBP-waterleven	% toepassingen > 10	0	32%	30%	27%
	% toepassingen > 100	0	0%	0%	0%
BRI-grondwater	ppb	0,5	7,51	11,13	2,33
BRI-bodem	kg dagen per ha	200	574	723	353
MBP-bodemleven	% toepassingen > 100	0	2%	1%	1%
Actieve stof	kg a.s. per ha	ALARA*	5,7	10,4	6,4
* dahlia is niet meegenomen bij de berekening van de bedrijfsresultaten gemeten in MBP's wel bij het opstellen van de Top 5 middelen voor alle parameters.					

6 Opbrengsten

6.1 Achtergrond opbrengsten 2002-2003

Per teeltsysteem, gewas en cultivar zijn de opbrengsten bepaald. Bij krokus, tulp, narcis en hyacint is dit per geplante bolmaat apart gehouden; bij lelie niet. In de volgende paragrafen wordt per gewas het resultaat gegeven en een vergelijking gemaakt tussen de teeltsystemen. Daarbij is geen onderscheid gemaakt tussen de cultivars; telkens is de totale opbrengst per ha gegeven van alle cultivars samen (tabel 1). Voor de meeste teeltsystemen gold namelijk dat dezelfde cultivars werden geteeld (tabel 2). Een klakkeloze vergelijking tussen de teeltsystemen is niet altijd te maken, omdat de samenstelling van het plantgoed per systeem nogal kon verschillen. Bij hyacint en lelie bijvoorbeeld zijn in het biologische bedrijfssysteem (BIO) grotere plantmaten opgeplant dan in het experimenteel geïntegreerde (EX) en geïntegreerde (GI) bedrijfssysteem. Naar verhouding groeien grotere plantmaten minder dan kleinere plantmaten. Vandaar dat naast een vergelijking op hectareniveau in de volgende paragrafen ook een 'echte' vergelijking wordt gemaakt tussen partijen met dezelfde plantmaten. In bijlage 2 is een overzicht gegeven van de geteelde oppervlakten.

Tabel 1: Totale opbrengsten per ha over alle geteelde cultivars heen, Proefbedrijf De Noord seizoen 2002-2003

Gewas	Opbrengst (kg/ha)			Aanwas (%)		
	GI	EX	BIO	GI	EX	BIO
Krokus	12.074	13.274	7.355	55	57	-1
Narcis kleinbloemig	22.453	16.347	13.550	102	63	39
Narcis grootbloemig	34.308	-	32.952	52	-	23
Tulp	19.331	21.292	13.801**	134	94	37*
Hyacint totaal*	28.517	-	20.966	146	-	44
Hyacint zetters	33.582	-	25.472	125	-	33
Hyacint overig	25.774	-	20.034	171	-	49
Hyacint holbollen	17.442	-	-	Niet bepaald***	-	-
Dahlia****	29.387	-	24.620	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
Lelie Oriental	18.944	-	16.738	120	-	16
Lelie Aziaat	37.598	-	23.185	313	-	89
Lelie Or schub	6.611	-	-	Niet bepaald***	-	-
Lelie Az schub	11.939	-	-	Niet bepaald***	-	-

*: Hierbij is de opbrengst per ha berekend op grond van de verhoudingen geteelde zetters en overig plantgoed (excl. holbollen).

**: De oogst is pas half augustus gewogen, zodat er gewichtsverlies door vocht is opgetreden

***: Plantgewicht aan holbollen/schubbollen is niet bepaald, wel is aanwas per 1000 moederbollen berekend (zie verder in verslag).

****: Bij Dahlia zijn de opbrengsten van Topmix Wit en Topmix Geel niet meegenomen, zie reden paragraaf 6.6

Tabel 2: Overzicht van geteelde cultivars per teeltsysteem in seizoen 2002-2003 op proefbedrijf De Noord

Gewas	Cultivars		
	GI	EX	BIO
Krokus	Jeanne d' Arc Remembrance	Jeanne d' Arc Remembrance	Jeanne d' Arc Remembrance
Narcis	Marieke Tête-à-Tête	Marieke Tête-à-Tête	Marieke Tête-à-Tête
Tulp	Leen van der Mark Wiroa	Leen van der Mark	Leen van der Mark Ile de France
Hyacint	Delfts Blue Pink Pearl Blue Star	n.v.t.	Delfts Blue Pink Pearl
Dahlia	Sisa Wittebans Best Berline Klene Park Princess Orange Nugget	n.v.t.	Sisa Berline Klene Park Princess Orange Nugget
Lelie	Mero Star Prato	n.v.t.	Mero Star Prato

6.2 Opbrengsten krokus

De opbrengst van krokus was in alle teeltsystemen zeer matig, waarbij de opbrengst van krokus in BIO het slechtst was. In tabel 3 is een overzicht gegeven van de totale opbrengsten per teeltsysteem van beide cultivars samen. Een gedeelte van de krokussen in het geïntegreerde systeem kwam niet op; bij het rooien werden bollen gevonden die niest gedaan hadden (geen wortelontwikkeling) en die als het ware een teeltseizoen opgekuild hadden gezeten. Dit is iets wat bij cv. 'Jeanne d'Arc' zelden voorkomt. Bij een cultivar als 'Pick Wick' komt dit bijvoorbeeld wat vaker voor.

Een mogelijke reden voor de slechte opbrengsten is een doorwerking van te hoge temperaturen in het bewaarstizoen van 2001, waardoor de partij stuk gestookt was. Een andere reden zou kunnen zijn, dat er niet zwaar genoeg gekookt is en te warm bewaard. Er is een voortemperatuur van 1 week bij 25 °C aangehouden en vervolgens zijn de krokussen 2³/₄ uur gekookt bij een temperatuur van 45 °C. Het voorschrift is echter 4 uur koken bij 43,5 °C en er is dus niet volgens het voorschrift gekookt.

Tabel 3: Opbrengsten van krokus in seizoen 2002-2003 op proefbedrijf De Noord

Maatsortering:	Opbrengst in kg/ha					
	Jeanne d'Arc			Remembrance		
	GI	EX	BIO	GI	EX	BIO
7/7	2101	2830	4371	1713	1708	1499
7/8	2261	4641	2332	1777	1667	1628
8/9	2902	4574	842	2097	1687	1860
9/10	1461	809	37	3745	2922	1757
10/+	1271	236	18	6066	5741	90
Totale opbrengst 2003 (kg/ha)	9.996	13.089	7.601	15.398	13.724	6.835
Plantgoed 2002 (kg/ha)	7.775	8.027	7.485	7.779	9.486	7.416
Aanwas (%)	29	63	2	98	45	-8

Voor krokus cv. 'Jeanne d'Arc' gold dat de samenstelling van het plantgoed in alle systemen hetzelfde was, alleen de verhoudingen konden iets verschillen. Bij cv. 'Remembrance' is in BIO alleen plantgoed met zift 7/8 en 8/9 opgeplant. Wanneer naar de partijen afzonderlijk werd gekeken, dan bleek er tussen de systemen geen echte lijn in te zitten (tabel 4). Plantgoed van zift 8/9 had bijvoorbeeld in GI een aanwas van 9% tegenover 35% in BIO. Terwijl in BIO beide cultivars er over het algemeen slechter bij stonden.

Tabel 4: Aanwas (%) per plantgoedmaat apart bekeken voor krokus, seizoen 2002-2003

a: Jeanne d'Arc

Teeltsysteem	Plantgoedmaat:			
	5/7	7/8	8/9	9/+
GI	-4	59*	105	9
EX	-12	69	66	60
BIO	-2	14	-15	35

*: Gekookt in schoon water

Tabel 4 (vervolg): Aanwas (%) per plantgoedmaat apart bekeken voor krokus, seizoen 2002-2003

b: Remembrance

Teeltsysteem	Plantgoedmaat:			
	5/7	7/8	8/9	9/+
GI	97	83	-	122
EX	50	-	50	39
BIO	-	-35	12	

Dit seizoen is relatief veel werk gaan zitten in het uitzoeken van plantgoed. Er is voor seizoen 2003-2004 een selectiepartij opgeplant om herhaling van seizoen 2002-2003 te voorkomen.

6.3 Opbrengsten narcis

6.3.1 Narcis cv. 'Tête-à-Tête'

De aanwas van de kleinbloemige narcis cv. 'Tête-à-Tête' was in GI schraal, maar dit was vergelijkbaar met de praktijk (tabellen 5 en 6). Door het droge jaar is de opbrengst over het algemeen wat aan de lage kant. In EX en BIO was de opbrengst laag. Dit viel voor beide systemen te wijten aan zware vorstschade in het voorjaar.

Tabel 5: Opbrengsten van narcis cv. 'Tête-à-Tête' in seizoen 2002-2003 op proefbedrijf De Noord

Maatsortering:	Opbrengst in kg/ha		
	GI	EX	BIO
-/10	6146	4563	5656
10/11	5391	4231	3871
11/12	4490	3354	1926
12/14	5301	3991	1860
14/+	1124	207	237
Totale opbrengst 2003 (kg/ha)	22.453	16.347	13.550
Plantgoed 2002 (kg/ha)	11.090	10.040	9.737
Aanwas (%)	102	63	39

Tabel 6: Aanwas (%) per plantgoedmaat apart bekeken voor narcis cv. 'Tête-à-Tête', seizoen 2002-2003

Teeltsysteem	Plantgoedmaat:			
	-/10	11/12	12/14	14/+
GI	115	92	54	-
EX	63	-	-	-
BIO	46	26	-	19

6.3.2 Narcis cv. 'Marieke'

In beide teeltsystemen was de opbrengst matig (tabellen 7 en 8). Dit was verassend, omdat het gewas in beide systemen er goed bij stond. De aanwas heeft op De Noord altijd geschommeld tussen de 50 en 80%, met een gemiddelde van 75%. Cultivar 'Marieke' is een cultivar die van nature niet sterk groeit. De keuze voor deze cultivar was in het verleden gemaakt, omdat het een niet *Fusarium*-gevoelige narcis was en waar goede marktperspectieven lagen (gele trompetnarcis). De afgelopen jaren blijkt de opbrengst steeds weer tegen te vallen en blijkt het lastig om een vervangende cultivar te vinden (cv. 'Ice Follies' is bijvoorbeeld ook al eens geprobeerd).

Tabel 7: Opbrengsten van narcis cv. 'Marieke' in seizoen 2002-2003 op proefbedrijf De Noord

Maatsortering:	Opbrengst in kg/ha	
	GI	BIO
-/12	4152	7137
12/14	7681	8521
14/16	11117	10789
16/18	7795	5765
18/+	3563	740
Totale opbrengst 2003 (kg/ha)	34.308	32.952
Plantgoed 2002 (kg/ha)	22.535	26.760
Aanwas (%)	52	23

Tabel 8: Aanwas (%) per plantgoedmaat apart bekeken voor narcis cv. 'Marieke', seizoen 2002-2003

Teeltsysteem	Plantgoedmaat:			
	-/12	12/14	14/18	18/+
GI	62* en 73			35
BIO	33	46	12	14

*: Ontsmet in Jet5 moet je nog iets zeggen over de toelating?

6.4 Opbrengsten tulp

Bij tulp is alleen cv. 'Leen van der Mark' in alle teeltsystemen geteeld. In de geïntegreerde teelt was de opbrengst net acceptabel en in de experimenteel geïntegreerde en biologische teelt was de opbrengst matig (tabellen 9 en 10). In de laatste twee systemen heeft een strodek gelegen tegen onkruidgroei. In het voorjaar zijn een paar nachten geweest met vorst, waar vooral het gewas in BIO en EX schade van hebben ondervonden. In EX zijn diverse manieren van onkruidbestrijding vergeleken, waarbij het perceel verdeeld was in stroken. Zie voor details hoofdstuk 3. Een ander verschil tussen de teelten zat in de bemesting; in GI en EX is bemest met kunstmest, waarbij in EX een beddenbemester is ingezet en in BIO is gefertigeerd met gefilterde rundveedrijfmest. De gewasstand in BIO was goed; de opbrengstgegevens stroken niet met het beeld wat in het groeiseizoen was te zien. Mogelijk heeft het gewas later in het groeiseizoen toch teveel moeten concurreren met de grote hoeveelheid graanopslag. Wanneer naar het stikstofgehalte van de geoogste bollen werd gekeken, dan bleken de biologische bollen vergelijkbaar of zelfs meer stikstof vastgelegd te hebben. Dit gold echter niet op hectareniveau (zie de balansen in hoofdstuk 4). Leverbare bollen van cv. 'Leen van der Mark' hadden in GI 11,4 kg N/kg ds vastgelegd tegenover 14,1 kg N/ha in BIO. Het droge stofgehalte van de bollen was resp. 38,5 en 38,7%. Een ander punt is dat de opbrengst pas half augustus is gewogen in tegenstelling tot de bollen in GI en EX. Dit komt, omdat de biologische bollen een ULO-behandeling hadden ondergaan ter bestrijding van galmijten.

Deze behandeling werkt het best als deze kort na de oogst wordt toegepast. De bollen hebben door het tijdsverschil van wegen en de warmere periode tijdens de ULO-behandeling vocht verloren, waardoor een lagere gewichtsopbrengst wordt gewogen. Qua logistiek liep het bij BIO niet volgens planning. Beide cultivars moesten tegelijkertijd in de ULO-cel komen. Er zat te kort tijd tussen het rooien van de laatste bollen en het tijdstip dat de bollen verwacht werden bij CNB te Bovenkarspel. De laatste gerooide bollen (cv. 'Leen van der Mark') waren daardoor niet goed genoeg gedroogd. Dit uitte zich later in wat meer zuur in de partij dan normaal was. Bovendien bleek later dat de bollen niet in Bovenkarspel waren behandeld, maar in Dronten, waardoor de bollen langer onderweg waren gebleven dan noodzakelijk was.

Tulp cv. 'Wirosa' had een goede aanwas (tabel 11). Deze cultivar was alleen geteeld in GI, dus was er geen vergelijking mogelijk tussen teeltsystemen. De aanwas van tulp cv. 'Ile de France' in BIO was matig (tabel 12). Ook voor cv. 'Ile de France' gold dat er geen vergelijking mogelijk was tussen teeltsystemen.

Tabel 9: Opbrengsten van tulp cv. 'Leen van der Mark' n seizoen 2002-2003 op proefbedrijf De Noord

Maatsortering:	Opbrengst in kg/ha				
	Leen van der Mark			Ile de France	Wirosa
	GI	EX	BIO	BIO	GI
-/6	1012	824	623	303	305
6/10	12754	10364	7364	5208	6418
10/11	4229	4628	2579	3407	6163
11/12	2824	3668	1239	3630	3325
12/+	1232	1807	132	3710	1112
Totale opbrengst 2003 (kg/ha)	22.051	21.292	11.936	16.259	17.322
Plantgoed 2002 (kg/ha)	10.093	10.985	8.758	11.781	6.930
Aanwas (%)	118	94	36	38	150

Tabel 10: Aanwas (%) per plantgoedmaat apart bekeken voor tulp, seizoen 2002-2003

a: Tulp cv. 'Leen van der Mark'

Teeltsysteem	Plantgoedmaat:			
	--/6	6/8	8/10	10/11
GI	158	138	107	103 en 105
EX			88	101 en 110
BIO		13	50	46

b: Tulp cv. 'Wirosa' , seizoen 2002-2003

Teeltsysteem	Plantgoedmaat:		
	-/8	8/10	10/11
GI	113	176	36*

c: Tulp cv. 'Ile de France'

Teeltsysteem	Plantgoedmaat:	
	--/8	10/11**
BIO	48 en 49	2 en 31

*: De opbrengstcijfers waren onvolledig, deze partij is in de totale opbrengst/ha en de saldoberekeningen niet meegenomen.

** : Uit de registratie kwam een hoog plantgewicht (resp. 13.951 en 12..941 kg/ha); in werkelijkheid is dunner geplant. Andere gegevens ontbreken echter.

6.5 Opbrengsten hyacint

Van hyacint zijn zettters (vanaf 12/13) overig plantgoed en holbollen geteeld. Er was dit jaar geen probleem met snot in de hyacinten. Er was in alle teeltsystemen extreem veel uitval door roet (*Aspergilles niger*). De mate van aantasting verschilde sterk per kist. In totaal kwam de uitval op 50 tot 60%. Van tevoren waren er geen indicaties dat er zoveel besmetting was door *Aspergilles niger*. Er waren namelijk monsters genomen en getoetst. Op basis hiervan zou ontsmetting in Sportak niet nodig zijn. Er is na 1 dag al getopt met de heetstook, omdat er stip werd gevonden. De temperatuur zou de dag erna naar 44 °C zijn gegaan, maar de bollen zijn weer terug gezet naar 30 °C.

De opbrengstgegevens zijn vlak na oogsten bepaald, dus nog voor de heetstook en geconstateerde uitval door roet (tabel 13). De samenstelling van het plantgoed varieerde nogal tussen de teeltsystemen, zodat een directe vergelijking op basis van deze opbrengstgegevens in tabel 13 niet mogelijk is. Vandaar dat daarnaast per cultivar en plantmaat de aanwas is gegeven (tabel 14). Gl zijn naast zettters en overig plantgoed ook holbollen geteeld. De teelt van holbollen is in BIO helaas nog niet mogelijk door het grote risico op uitval door ziekten. De opbrengst staat weergegeven in tabel 13c. De aanwas is niet bepaald in kg, omdat het plantgewicht aan holbollen niet geregistreerd was. Vandaar dat gerekend is met aanwas in kg per 1000 stuks holbollen. Het totale oppervlakte geteelde holbollen van cv. 'Delfts Blue' en cv. 'Pink Pearl' was 735 m². Er was niet geregistreerd hoeveel oppervlakte per cultivar afzonderlijk was geplant. Vandaar dat de aanwas niet per cultivar apart berekend kon worden.

Tabel 13: Opbrengsten van hyacint in seizoen 2002-2003 op proefbedrijf De Noord

Maatsortering:	Opbrengst in kg/ha				
	Zettters		Overig		Holbollen
	Gl	BIO	Gl	BIO	Gl
-/8			1045		5605
8/10			2772		1632
10/11			2266		408
11/12			2922	3725	1224
-/12		1319			
12/13		366	2103	3655	1905
13/+					1224
10/14					816
13/14		5128	5524	6336	
14/15	2299	7142	3548	4195	
15/16	5722	11517	3732	2123	
16/17	8664		1567		
17/18	10669		292		
18/19	5142				
19/20	1086				
Totale opbrengst 2003 (kg/ha)	33.582	25.472	25.774	20.034	17.442
Plantgoed 2002 (kg/ha)	14.930	19.081	9.521	13.482	272.109*
Aanwas (%)	125	33	171	49	64**

*: Stuks holbollen / ha in 2002 geplant

** : Aanwas in kg / 1000 stuks holbollen

Tabel 14: Aanwas (%) per plantgoedmaat apart bekeken voor hyacint, seizoen 2002-2003

a. Delfts Blue

Teeltsysteem	Plantgoedmaat:						
	-/8	8/10	10/11	11/12	10/14*	12/13	13/14
GI	254 en 331	28 en 97	151	-	88	134	102
BIO	-	71	43	25 en 28	-	28	40

*: Teelt valt onder 'Overig'

b. Pink Pearl

Teeltsysteem	Plantgoedmaat:						
	-/8	8/10	10/11	11/12	10/14*	12/13	13/14
GI	130 en 227	133 en 242	174	-	132	190	111
BIO	-	95	15	9 en 72	-	26	36 en 40

*: Teelt valt onder 'Overig'

c. Blue Star

Teeltsysteem	Plantgoedmaat:	
	13/14	14/15
GI	125	98

6.6 Opbrengsten dahlia

Het verschil tussen de systemen zit met name in de bemesting; bij BIO is bemest met gefilterde drijfmest welke toegediend was met sleepslangen en koutersysteem en in GI is bemest met kunstmest. Qua gewasbescherming is het enige verschil dat in GI voor planten is gespoten is met Actor. Verder is in alle systemen mechanische onkruidbestrijding toegepast, aangevuld met wieden. In kg werd in BIO het minst gerooid, maar in stuks het meest (tabel 15). De verhouding in geoogste maat I en II lag bij GI het gunstigst.

Per ha zijn 175.000 stekken geplant. De uitval was in alle teeltsystemen aan de hoge kant. De stand van het gewas in BIO was goed; zelfs beter dan GI. De groei in het loof was niet te weelderig, wat anders ten koste gaat van de knolgroei. De opbrengsten vielen echter wat tegen vergeleken met de andere teeltsystemen. Een mogelijke verklaring hiervoor werd gezocht in de bemesting. Het groeiseizoen is relatief kort geweest door de droogte. Daarbij is gebruik van kunstmest mogelijk gunstiger gebleken dan de relatief langzaam werkende drijfmest. De totale mestgift in drijfmest was echter groter dan de kunstmestgiften in GI, dus zou BIO in principe eigenlijk te rijk bemest zijn. Dit kwam niet tot uitdrukking in de gewasstand. Het stikstofgehalte van enkele monsters van de geoogste knollen lieten nagenoeg geen verschillen zien tussen BIO en GI.

De opbrengst van cultivar 'Sisa' was vergelijkbaar in BIO en GI. Dus de verklaring met betrekking tot de bemesting ging hier niet op. De opbrengst van cv. 'Wittemans Best' was aan de lage kant. Dit werd veroorzaakt doordat de stelen gescheurd en daarmee de knollen beschadigd waren tijdens het afklappen van het lof. Dit werd op zijn beurt weer veroorzaakt door een te laag afgestelde machine. Over het geheel gezien vielen de opbrengsten in alle systemen niet tegen.

De cultivars 'Topmix Wit', 'Topmix Geel', 'Wittemans Best' en 'Spaßmacher' zijn niet alleen in de systemen geplant, maar ook op een overhoek en bij een teler in de buurt. De opbrengsten zijn na rooien bij elkaar gevoegd. Deze opbrengsten kunnen dus in de vergelijking niet meegenomen worden.

Tabel 15: Opbrengst van alle dahlia-cultivars gezamenlijk per ha op proefbedrijf De Noord, seizoen 2002-2003

Maatsortering:	Opbrengst per ha	
	GI	BIO
Stuks :		
Maat I	107.073	124.853
Maat II	39.603	29.286
Totaal stuks	146.676	154.139
Totaal kg	29.387	24.620
Verhouding Maat I / II (% stuks)	73/11	71/17
Uitval (%)	16	12

Tabel 16: Opbrengst apart per cultivar gezien bij dahlia per ha, seizoen 2002-2003

Cultivar	Systeem	Totaal geoogst		Verdeling t.o.v. geplant*		Uitval (%)
		Kg/ha	St/ha	Maat I	Maat II	
Berline Klene	GI	29.099	151.481	67	20	13
	BIO	21.797	152.667	62	25	13
Orange Nugget	GI	32.235	144.391	74	8	18
	BIO	23.124	152.667	74	18	8
Park Princess	GI	33.700	155.025	80	8	12
	BIO	27.947	156.492	78	12	10
Sisa	GI	26.008	154.493	78	10	12
	BIO	25.613	146.667	71	13	16
Wittermans Best	GI	29.000	131.145	66	9	25
	BIO	-	-	-	-	-

*: Per ha zijn 175.000 stekken geplant

6.7 Opbrengsten lelie

In GI zijn naast 1- en meerjarig plantgoed ook schubben geteeld van lelie cv. 'Mero Star' en cv. 'Prato'. Schubbenteelt is in BIO helaas nog niet mogelijk, omdat daar nog teveel risico op uitval is tijdens de bewaring van de schubben door het ontbreken van beschermende middelen tegen ziekten en plagen. Bij cv 'Mero Star' was in GI veel uitval opgetreden door *Fusarium*. De samenstelling van het plantgoed tussen GI en BIO was niet vergelijkbaar; bij BIO zijn grotere maten opgeplant (tabel 17). Een opbrengstvergelijking per plantmaat apart bekeken kon helaas niet, omdat in de oogst niet gescheiden is gehouden (in tegenstelling tot alle andere gewassen). De gegeven opbrengsten zijn dus slechts een indicatie. Er is wel bekend hoe de percentageverdeling was van de diverse plantmaten (tabel 18).

Tabel 17: Opbrengsten van hyacint in seizoen 2002-2003 op proefbedrijf De Noord

a: 1- en meerjarig plantgoed

Maatsortering:	Opbrengst in kg/ha			
	Mero Star		Prato	
	GI	BIO	GI	BIO
-/6			975	
6/8			1141	
8/10			3146	26
10/12			5296	335
12/14	3750	4435	4127	10548
14/16	7010	7010	7649	11799
16/+	5293	5293		
16/18			11849	477
18/20			3415	
Ongesorteerd	2891			
Totale opbrengst 2003 (kg/ha)	18.944	16.378	37.598	23.185
Plantgoed 2002 (kg/ha)	8.606	14.429	9.109	12.299
Aanwas (%)	120	16	313	89

b: Schubben

Maatsortering:	Opbrengst in kg/ha	
	Mero Star	Prato
-/6	2611	5859
6/8	1833	2404
8/10	1667	2141
10/12	500	1253
12/+		283
Totale opbrengst 2003 (kg/ha)	6.611	11.939
Aantal schubbollen 2002 (st./ha)	108.500	61.250
Aanwas (kg / 1000 schubbollen)	61	195

Tabel 18: Percentage aandeel van de verschillende plantmaten van totale oppervlakte per teeltsysteem in seizoen 2002-2003

Plantgoedmaat	Aandeel oppervlakte (%)			
	Mero Star		Prato	
	GI	BIO	GI	BIO
-/6	9	-	12	-
6/8	42	-	39	-
8/10	22	27	25	43
10/12	27	16	24	57
12/+	-	57	-	-

17
1.1

7 Arbeid en saldoberekeningen

7.1 Achtergrond arbeidsregistratie

Om een goed inzicht te krijgen van de kosten die in een teelt zijn gaan zitten, is het goed om ook de werkelijk benodigde arbeidsuren te registreren. Arbeid is, op het plantgoed na, de grootste kostenpost in de bloembollenteelt. Gedurende de afgelopen 10 jaar bedrijfssystemenonderzoek op voormalig proefbedrijf De Zuid in Hillegom en proefbedrijf De Noord in St. Maartensbrug is per teeltsysteem en gewas een arbeidsregistratie bijgehouden. Bij de gewassen hyacint, lelie en narcis is binnen het gewas nog onderscheid gemaakt in soort teelt, zoals bijvoorbeeld bij hyacint in zetters, holbollen en overig. In 2003 is bekeken in hoeverre over de jaren heen een duidelijke lijn is te vinden in benodigde arbeid voor de diverse teelthandelingen en of er op grond daarvan taaktijden zijn vast te stellen. Voor een groot aantal handelingen bleek dit het geval te zijn. Voor een aantal teelthandelingen is uitgegaan van gegevens uit KWIN akkerbouw. De tijd benodigd voor fertigatiegiften is afgeleid uit taaktijden voor beregenen. Voor de werkwijze en onderbouwing van de vastgestelde taaktijden wordt verder verwezen naar het interne verslag (Snoek & Van Zuilichem, 2004)². Voor de teelthandelingen waarbij dit niet mogelijk was, zijn voor de gegevens van de arbeidsregistratie van 2002-2003 aangehouden (tabel 1). In bijlage 3 zijn voor alle teeltsystemen en gewassen uitgebreide overzichten gegeven van de arbeidsbehoefte. In deze overzichten is tevens aangegeven op welke bron de betreffende teelthandeling gebaseerd is. Er is geen onderscheid gemaakt tussen de diverse cultivars, omdat aangenomen werd dat dit bij de geteelde cultivars op De Noord geen noemenswaardige invloed heeft op de benodigde arbeid.

Tabel 1: Teelthandelingen waar geen taaktijd voor is vastgesteld en waar bij het maken van de saldoberekeningen de arbeidstijd is geregistreerd in seizoen 2002-2003

Teelthandeling	Uren registreren voor:	
	Gewas	Teeltsysteem
Ziekzoeken / Selecteren	Alle	Alle
Handmatige onkruidbestrijding	Alle	BIO
Onkruiddek bijwerken	Alle	BIO en EX
Plantgoed uitzoeken	Alle	Alle
Uitzoeken roet	Hyacint	Alle
Rooien & Trillen	Krokus	BIO

Ook hier geldt, dat het niet de bedoeling was om van bedrijf alles te registreren. *Het kan dus zijn dat er cijfers ontbreken!*

7.2 Totale arbeidsbehoefte per teeltsysteem en gewas

7.2.1 Algemeen

De benodigde arbeid per gewas is opgedeeld in eigen arbeid (incl. losse arbeid) en loonwerk. In onderstaand overzicht (tabel 2) zijn duidelijk de verschillen te zien tussen de teeltsystemen. Dit is exclusief het loonwerk. De verschillen tussen de teeltsystemen zit vooral in de eigen/losse arbeid. Voor loonwerk zijn er voor het biologische en experimenteel geïntegreerde systeem extra uren nodig voor het aanbrengen en

² Snoek, A.J. & J.A.A. van Zuilichem, 2004. Taaktijden voor de bloembollenteelt; Naslagwerk van taaktijden afgeleid uit 10 jaar registraties op proefbedrijven, intern rapport projectnr. 330618 en 330289, PPO Bloembollen, Lisse.

opruimen van een stro ten behoeve van onkruidonderdrukking en in sommige teelten is gebruik gemaakt van een infra-roodbrander voor onkruidbestrijding voor opkomst. Zoals in tabel 2 is te zien zijn er grote verschillen tussen het geïntegreerde systeem en biologische systeem voor de gewassen: tulp, hyacint, dahlia en lelie. In de volgende subparagrafen zal per gewas toegelicht worden waar de verschillen door veroorzaakt zijn. Tevens wordt per gewas en teeltsysteem de drie belangrijkste teelthandelingen binnen de totale arbeid (excl. Loonwerk) aangegeven. Dit is uitgedrukt in percentageaandeel van het totaal aantal uren (excl. Loonwerk). Dus wanneer bij een zelfde gewas een bepaalde handeling bij het ene systeem niet in de top 3 staat en bij het andere wel, wil dit niet altijd zeggen dat deze handeling meer uren kostte dan in het teeltsysteem waar het niet in de top 3 voor kwam (zie voor details de overzichten in bijlage 3). Voor dahlia bijvoorbeeld staat 'Rooien & Trillen' op de derde plaats bij het geïntegreerde systeem, maar heeft in alle systemen net zoveel uren gekost. Alleen is het totale aantal uren bij de nadere teeltsystemen hoger (door meer werk aan onkruidbestrijding), zodat het procentueel gezien daar niet in de top 3 staat.

Tabel 2: Overzicht totaal benodigde arbeidsuren per gewas en teeltsysteem, exclusief loonwerk, in seizoen 2002-2003

Gewas	Totaal aantal uren benodigde eigen + losse arbeid		
	GI	EX	BIO
Tulp	700	576	1082
Krokus	546	556	475
Narcis Tête-à-Tête	455	455	416
Narcis Marieke	410	-	471
Hyacint zetters	758	-	927
Hyacint overig	636	-	749
Hyacint holbollen	819	-	-
Dahlia	636	-	942
Lelie Oriëntal	1153	-	2160
Lelie Aziaat	1918	-	2138
Lelie schubbollen Or	2592	-	-
Lelie schubbollen Az	1634	-	-

7.2.2 Krokus

In de teelt van krokus is er geen enorme verschillen in arbeidsuren tussen de teeltsystemen. Ook in de top 3 van belangrijkste werkzaamheden is geen verschil te zien (tabel 3). Bij het biologische systeem (BIO) is in totaal 60 à 70 uren per ha minder arbeid besteed ten opzichte van geïntegreerde (GI) en experimenteel geïntegreerde (EX) teelt. Omdat er in GI en EX een hogere opbrengst is verkregen, zijn daar wat meer uren gaan zitten in het pellen en sorteren van de oogst. Verder heeft er bij GI 2 à 3 keer zoveel uren gezeten in het ziekzoeken en selecteren vergeleken met resp. BIO en EX.

Uit het onkruiddek kwam zeer veel graanopslag voort. Hier is verder niets meer aan kunnen doen.

Handmatig verwijderen was onbegonnen werk.

Tabel 3: Krokus: overzicht van de drie belangrijkste arbeidsposten per teeltsysteem uitgedrukt in percentage (%) van totale hoeveelheid benodigde eigen + losse arbeid voor seizoen 2002-2003

Arbeidspost	GI	EX	BIO
Pellen & Sorteren	57	62	65
Rooien & Trillen	15	15	18
Ziekzoeken/selecteren	13	6	4

7.2.3 Narcis

Bij narcis is er onderscheid gemaakt tussen kleinbloemige (cv. Tête-à-Tête) en grootbloemige (cv. 'Marieke')

narcissen. De verschillen zitten vooral in het al dan niet koppen van de bloemkoppen en koken en ontsmetten. Voor narcis geldt hetzelfde als bij krokus: geen grote verschillen in totaal benodigde uren tussen de teeltsystemen en ook niet in de top 3 van arbeidsintensieve teelthandelingen (tabel 4). In de teelt van narcis cv. Tête-à-Tête is in BIO iets minder uren nodig gebleken, omdat hier minder uren in ziekzoeken en selecteren zijn besteed (5 bij BIO tegenover 32 u/ha bij GI en EX). Ook bij narcis kwam er graanopslag uit het strodek op, maar dit was stukken minder vergeleken met krokus. In BIO is hier gedurende het seizoen 2 keer gewied (iets meer dan 25 u/ha). In EX is niet gewied. In BIO zijn zowel de kleinbloemige als grootbloemige narcissen machinaal gekopt (loonwerk! En handmatig zijn de grootbloemige nagekopt preventieve maatregel tegen Engels vuur). In GI zijn alleen de grootbloemige gekopt (168 u/ha)

Tabel 4: Narcis: overzicht van de drie belangrijkste arbeidsposten per teeltsysteem uitgedrukt in percentage (%) van totale hoeveelheid benodigde eigen + losse arbeid voor seizoen 2002-2003

Arbeidspost	Narcis cv. 'Tête-à-Tête'			Narcis cv. 'Marieke'	
	GI	EX	BIO	GI	BIO
Sorteren & Breken	46	46	50	51	44
Plantgoed uitzoeken	17	17	12	10	14
Rooien & Trillen	13	13	14	14	12

7.2.4 Tulp

In de teelt van tulp is het verschil tussen de teeltsystemen groot; 1,5 tot 1,8 keer zoveel uren arbeid voor BIO tegenover resp. voor GI en EX. Dit enorme verschil wordt de vele uren wieden veroorzaakt door opkomend graan uit het strodek tegen onkruid. Dit is terug te zien in de top 3 van de grootste arbeidsposten (tabel 5). Verder kostte de bemesting bij BIO meer tijd vergeleken met GI en EX, omdat tulp in BIO werd gefertigeerd met gefilterde rundveedrijfmest.

Verder kostte het nakoppen (handmatig) en het uitzoeken van plantgoed veel meer tijd vergeleken met GI en EX. Ziekzoeken/selecteren kostte in BIO en GI zeer veel tijd; resp. 90 en 144 u/ha. Plantgoed uitzoeken kostte in GI twee keer zoveel tijd als in EX (32 uur/ha). De verschillen werden veroorzaakt door eigenschappen van de betreffende bollenpartijen. In de aankooppartijen kwamen bijvoorbeeld veel dwalingen voor, wat extra selectiewerk vergde. Bij BIO wordt er naar verhouding veel meer tijd in selectiewerk gestoken bij het zoeken naar stekers. Kortom: een vergelijking tussen de systemen is niet mogelijk.

Tabel 5: Tulp: overzicht van de drie belangrijkste arbeidsposten per teeltsysteem uitgedrukt in percentage (%) van totale hoeveelheid benodigde eigen + losse arbeid voor seizoen 2002-2003

Arbeidspost	GI	EX	BIO
Pellen & Sorteren	47	58	31
Onkruid bestrijden handm.			23
Plantgoed uitzoeken			19
Rooien & Trillen	12	15	
Ziekzoeken/selecteren	21	7	

7.2.5 Hyacint

Hyacint werd zowel in het biologische als geïntegreerde bedrijfssysteem gefertigeerd; injijden, aansluiten en koppelen slangen, fertigeren en opruimen is gesteld op 32 u/ha. Dit is gedeeltelijk gebaseerd op de taaktijd voor beregenen (Snoek en Vlamming, 2002). In principe wordt er in de arbeidsregistratie van uitgegaan dat dit voor beide systemen even veel tijd kost. In de praktijk is tot nu toe gebleken dat fertigeren met gefilterde rundveedrijfmest meer tijd kost door de variatie in filterkwaliteit van de mest, waardoor ook dit seizoen weer veel tijd is gaan zitten in verhelpen van problemen met de pomp en verstoppingen in het filter.

Het percentageaandeel van de diverse werkzaamheden in de totale benodigde eigen arbeid verschilde per teeltsysteem (tabel 6). Bij hyacint was er in BIO, net als in de overige voorjaarsbloeiende bolgewassen in BIO, veel last van graanopslag. Er is eenmalig gewied (iets meer dan 13 u/ha), maar al snel bleek dat het

een onbegonnen zaak zou worden. Vlak voor het winterdek in december werd opgebracht stond er al graanopslag vanuit het anti-stuifdek. Dit is vlak voor het dikdekken weggebrand met een infra-roodbrander. Het dikke strodek bleek echter nog zoveel kiemkrachtige graankorrels te bevatten dat het onkruidbranden geen zin heeft gehad.

Het grootste verschil tussen in benodigde uren in de totale teelt zat in het handmatig koppen van de bloemkoppen. Dit gebeurt namelijk alleen in BIO. Het uitzoeken van het plantgoed kostte bij GI 85 u/ha meer dan bij BIO. Dit is vanzelfsprekend, omdat de bolopbrengst in GI groter was dan bij BIO (5,7 en 8 ton/ha meer voor resp. overig plantgoed en zetters). Daarnaast werd in de biologische teelt van hyacint (zowel zetters al overig plantgoed) bijna 3 keer zoveel tijd gestoken in ziekzoeken/selecteren, namelijk 123 u/ha tegenover 49 u/ha in GI. Het verschil in benodigde arbeid tussen BIO en GI werd dan ook voornamelijk veroorzaakt door meer werk in ziekzoeken.

Al tijdens het sorteren van het plantgoed werd aantasting door roet aangetroffen. Dit heeft bij BIO 0,9 u en bij GI 0,1 u/ton geoogst gekost.

Tabel 6: Hyacint: overzicht van de drie belangrijkste arbeidsposten per teeltsysteem uitgedrukt in percentage (%) van totale hoeveelheid benodigde eigen + losse arbeid voor seizoen 2002-2003

Arbeidspost	Zetters		Overig		Holbollen
	GI	BIO	GI	BIO	GI
Planten handmatig	26	21			31
Koppen handmatig		18		23	
Ziekzoeken/selecteren				17	
Rooien & Trillen			11		
Tellen & Sorteren	25	20	30	21	19
Plantgoed uitzoeken	25		30		24

7.2.6 Dahlia

In de teelt van dahlia is in BIO gemiddeld 300 u/ha meer arbeid gaan zitten vergeleken met GI. Dit werd veroorzaakt door de grote hoeveelheid wieden die nodig bleken te zijn in BIO; 346 u/ha tegenover 47 u/ha in GI. In beide teeltsystemen is het onkruid zoveel mogelijk getracht mechanisch te bestrijden. Echter, handmatig wieden bleek onontkoombaar. In GI was de onkruiddruk op het perceel lager vergeleken met BIO. Daarbij komt dat in GI 1 keer een bespuiting met Actor is uitgevoerd voor planten en het anti-stuifmiddel Dustex was opgebracht. In de top 3 van werkzaamheden die de meeste uren kosten kwam wieden bij BIO dan ook op de eerste plaats (tabel 7).

Tabel 7: Dahlia: overzicht van de drie belangrijkste arbeidsposten per teeltsysteem uitgedrukt in percentage (%) van totale hoeveelheid benodigde eigen + losse arbeid voor seizoen 2002-2003

Arbeidspost	GI	BIO
Stekken planten	33	22
Tellen & Sorteren	44	30
Rooien & Trillen	11	
Onkruid bestrijden handmatig		37

7.2.7 Lelie

Voor de teelt van lelie geldt in grote lijnen hetzelfde als voor dahlia; het grootste verschil tussen de systemen werd veroorzaakt door de vele handwieden in BIO. Er is in BIO wel mechanische onkruidbestrijding toegepast, maar dit was door omstandigheden te laat ingezet. De onkruiddruk was op het perceel erg hoog; er is maar liefst 1020 u/ha besteed aan wieden. Bij BIO werd de helft van de totale benodigde arbeid in onkruidbestrijding gestoken. Bij GI werd 'slechts' 20 u/ha besteed aan wieden. In de top 3 van meest arbeidsintensieve werkzaamheden stond onkruid wieden bij BIO dan ook ruim op de eerste

plaats (tabel 8). Verder had het ziekzoeken/selecteren en uitzoeken van het plantgoed in BIO beduidend meer tijd nodig gehad; resp. 149 en 84 u/ha meer ten opzichte van GI.

Bij de teelt van schubbollen is er onderscheid gemaakt tussen schubben van Oriëntals (Mero Star) en Aziaten (Prato). De schubbenteelt van Mero Star heeft circa 1,6 keer zoveel arbeidsuren gekost dan die van Prato. Dit zat in extra benodigde uren voor het schubben, inpakken en ontsmetten en uitpakken en ontsmetten van resp. de schubbollen en schubben. Deze uren zijn niet voortgekomen uit de registratie van 2002/2003, maar gebaseerd op een taaktijd gedestilleerd uit de jarenlange registraties van de proefbedrijven. De taaktijd is opgegeven in u/1000 schubbollen. Aangezien er van Oriëntals meer schubbollen per ha nodig zijn en er per 1000 schubbollen 3,3 u meer werk nodig is voor het schubben van de moederbollen, wordt het verschil in benodigde arbeidsuren hiermee verklaard.

Tabel 8: Lelie: overzicht van de drie belangrijkste arbeidsposten per teeltsysteem uitgedrukt in percentage (%) van totale hoeveelheid benodigde eigen + losse arbeid voor seizoen 2002-2003

Arbeidspost	Oriëntal (cv. 'Mero Star')		Aziaat (cv. 'Prato')		Schubbenteelt GI	
	GI	BIO	GI	BIO	Az	Or
Onkruid bestrijden handm.		47		48		
Pluizen & Verwerken plantgoed	58	23	69	23		
Plantgoed uitzoeken & Tellen	10	9	14	10		
Planten	8		5			
Schubben					30	47
Schubben uitpakken & Ontsmetten					10	11
Pluizen & Verwerken schubgoed					30	19

7.3 Saldoberekeningen

7.3.1 Uitgangspunten en werkwijze saldoberekeningen

Bij het opmaken van de saldoberekeningen zijn de bruto opbrengsten en de toegerekende kosten per teelt en systeem berekend. Voor alle berekeningen zijn de opbrengstgegevens aangehouden uit tabel 1 in hoofdstuk 1. Dus de opbrengst die per ha geteeld met de betreffende oppervlakteverhouding aan geteelde cultivars. Voor hyacint en lelie zijn daarnaast ook nog zogenaamde geconsolideerde saldoberekeningen gemaakt, waarbij per hectare voor elk systeem (hyacint) of gewasgroep (lelie) een gewogen gemiddelde is gemaakt van alle geteelde plantmaten. Voor de overige productiekosten zijn de volgende aannames gesteld:

Verzekering	: 2,15 % van de geldwaarde van het verkochte plantmateriaal
Vakheffing + Verkoopprovisie	: 4,6 % van de geldwaarde van de totale bruto opbrengst van de teelt
Rente omlopend vermogen	: 0,5% van de geldwaarde van het plantgoed

Voor de bepaling van de geldwaarde van het geoogste plantgoed in 2003 en het plantgoed in 2002 zijn de bollenprijzen aangehouden die ontvangen zijn in 2003. Voor de geldwaarde van het plantgoed in 2002 zou eigenlijk uitgegaan moeten worden van de opbrengsten en prijzen uit seizoen 2001-2002. Deze gegevens waren echter niet op orde (door tijdelijk uitwijken van gewassen naar andere percelen i.v.m. de grondomzetting). De geldwaarde van het plantgoed in 2002 is dus berekend op basis van de geldwaarde van 1 kg verkochte leverbare bollen (gewogen gemiddelde over de verkochte plantmaten) voortgebracht uit dit plantgoed. Voor tulp is daarbij nog onderscheid gemaakt in kleine plantmaten (zift -/10) en grote plantmaten (zift 10/+), waarvoor resp. 80 en 100% van de geldwaarde van 1 kg verkochte bollen is aangehouden. Problemen en omrekeningsfactoren waar tegenaan gelopen werd bij het berekenen van de geldwaarde verkochte leverbare bollen en plantgoed + onverkocht leverbaar:

- Aantal stuks geteld kwam na omrekening vanuit standaardgetallen van stuks/1 kg niet overeen met het werkelijk gewogen gewicht en/of het gewicht dat uit de opbrengstregistratie kwam,
- Verder zijn er van tevoren op tellijsten veel meer bolmaten geteld voor de verkoop dan uiteindelijk werkelijk verkocht zijn (die dus terug te vinden waren in Agrovision. Deze onverkochte leverbare maten zijn meegenomen in de waardering van het plantgoed bij 'Bruto opbrengsten',
- In het administratieve systeem Agrovision waarin de verkoopopbrengsten zijn bijgehouden is een omrekening gemaakt naar verkochte stuks. De bollen zijn in werkelijkheid vaak per bed verkocht. Vervolgens is toen teruggerekend naar aantal bollen dat op het verkochte oppervlakte stonden. Dit kwam veelal niet overeen met aantal stuks gerooid berekend op grond van de opbrengsten uit de registratie van De Noord. In de saldoberekeningen is echter altijd uitgegaan van de opbrengstregistratie van De Noord, omdat deze het dichtst de waarheid benadert,
- Bij de opbrengstbepaling bij hyacint en lelie is veel moeten omrekenen van geoogste stuks naar kilo's. Daarbij zijn standaard gemiddelde bolgewichten gebruikt. (Bron: Accountantsbureau LTB, febr. 1999). Daarbij moet opgemerkt worden dat bolgewicht erg cultivarafhankelijk is! Het is onduidelijk hoeveel deze gegevens afweken van de werkelijke bolgewichten van de bollen geoogst op het proefbedrijf De Noord,
- Bij lelie was bijna niets verkocht (althans niet terug te vinden in het verkoopoverzicht Agrovision). Waardering van het geoogste plantgoed is daardoor erg laag tot nul. Voor waardering van het plantgoed wat in 2002 is geplant, is gebaseerd moeten worden op de gegevens uit 2003 door ontbreken van registratiegegevens van opbrengsten uit seizoen 2001-2002. Er zal echter rekening gehouden moeten worden dat de kosten van het plantgoed in werkelijkheid veel hoger lagen, zodat het resultaat van de saldoberekeningen heel anders wordt, snap ik niets van, lastig verhaal
- Voor alle gewassen geldt dat bij de waardering van het plantgoed in 2002 gebruik is gemaakt van de opbrengst- en verkoopgegevens van seizoen 2002-2003 (terwijl dit eigenlijk gebaseerd had moeten zijn op seizoen 2001-2002). Het resultaat van de saldoberekeningen zou totaal anders zijn geweest wanneer wel de beschikking was geweest over deze relevante gegevens.

7.3.2 Resultaten saldoberekeningen

In onderstaand overzicht (tabel 9) is per gewas en systeem een overzicht gegeven van de bruto opbrengsten, totaal toegerekende kosten en het saldo eigen mechanisatie. In bijlage 4 zijn de saldoberekeningen per gewas per teeltsysteem meer gedetailleerd weergegeven. Om het overzichtelijk te houden is bij de bruto opbrengsten alleen het totaalresultaat van leverbaar verkocht en aangehouden plantgoed (incl. onverkochte leverbare maten) weergegeven. Het zelfde geldt voor het plantgoed in 2002. De prijs die in dit overzicht staat is een gewogen gemiddelde. Voor details over de opbouw van deze getallen wordt verwezen naar het oorspronkelijke excel-rekenbestand).

Tabel 9: Totaaloverzicht van saldoberekeningen per gewas per ha van de diverse teeltsystemen op proefbedrijf De Noord, 2002-2003

Gewas	Soort teelt	Systeem	Bruto opbrengst	Tot. Toegerekende kosten	Saldo eigen mechanisatie
Krokus	n.v.t.	GI	30.173	28.247	8.348
		EX	33.493	31.659	8.963
		BIO	27.795	35.110	-1.398
Narcis	Grootbl.	GI	27.469	27.023	6.293
		BIO	16.474	25.516	-232
	Kleinbl.	GI	13.483	12.929	3.425
		EX	11.270	11.624	2.045
		BIO	19.436	20.660	2.913
Tulp	n.v.t.	GI	37.711	24.922	20.815
		EX	51.231	30.801	31.330
		BIO	37.672	42.822	2.869
Hyacint	Zetters	GI	51.932	42.845	20.140
		BIO	62.661	63.544	7.869
	Overig	GI	46.478	28.183	22.087
		BIO	49.283	54.088	5.686
	Holbollen	GI	31.110	40.050	22.159
		BIO	-	-	-
	Geconsol.	GI	48.360	33.739	24.914
		BIO	52.690	57.168	6.737
Dahlia	n.v.t.	GI	27.640	15.023	12.617
		BIO	28.299	22.226	12.097
Lelie	Oriëntal	GI	645	2.186	-1.404
		BIO	0	1.370	-1.370
	Aziaat	GI	44.000	27.398	25.967
		BIO	0	21.500	-21.500
	Schubben	Or	224	10.1007	-9.835
		Az	19.245	10.599	12.742
	Geconsol.	GI Or	426	4.906	-4.390
		GI Az	40.046	24.690	23.879

7.3.3 Discussie

Wanneer uitsluitend gekeken wordt naar het resultaat van het saldo eigen mechanisatie dan bleek deze bij een biologische teelt alleen positief uit te vallen bij dahlia. Het resultaat was daarbij nog vergelijkbaar met het EX en GI. Het negatieve saldo is voor alle gevallen voor het overgrote deel terug te voeren op de lagere aanwas in BIO, waardoor de bruto opbrengsten te laag waren. Het verschil met GI en EX werd daarbij nog groter doordat in BIO veelal veel hogere kosten zijn gemaakt voor meststoffen. Bovendien konden niet alle biologische bollen (en knollen) via de biologische markt afgezet worden. Voor krokus kon 67%, narcis 30% (TaT) en 100% (Ma), tulp 100% en hyacint 27% (DB) en 67% (PP) van de leverbare bollen tegen een biologische prijs verkocht worden. Van lelie is niets verkocht van de biologische teelt en dahlia is voor gangbare prijzen verkocht. Voor een overzicht van de verkoopprijzen van de diverse gewassen wordt verwezen naar bijlage 5. Bij tulp speelde ook mee dat de opbrengstbepaling in kg niet zuiver was. Er is op een later moment gewogen vergeleken met de andere teeltsystemen, waardoor je al veel kilo's en dus uiteindelijk geldopbrengst verliest, wanneer je de waarde van de oogst gaat berekenen aan de hand van de geoogst kilo's. Waarde van de opbrengst van bollen gaat ook niet in kilo's, zoals in de akkerbouw. Bollen worden bij leverbaar in stuks van een maat verkocht.

Het resultaat was bij het experimenteel geïntegreerde systeem licht negatief bij de teelt van narcis cv. 'Tête-à-Tête'. Dit werd waarschijnlijk veroorzaakt door een tegenvallende bruto opbrengst door opbrengstderving door ondermeer nachtvorstschade. Het resultaat van het saldo eigen mechanisatie was bij GI echter ook maar net positief. De marktprijzen voor narcis waren dit jaar namelijk niet echt goed. De best renderende teelt was die van hyacint en tulp.

Over de saldoberekeningen van lelie cv. 'Mero Star' moet het volgende opgemerkt worden. Er zijn alleen enkele bollen verkocht aan PPO Lisse ten behoeve van aspectenonderzoek. De waarde van het (geoogste) plantgoed wordt bepaald aan de hand van de verkochte bollen. De verkoopprijs van de bollen was echter zeer hoog. De prijs was € 70,- per 1000 stuks. Er waren alleen bollen van zift 8/10 verkocht. Uitgaande van een gemiddeld bolgewicht van 10,2 g komt dit uiteindelijk uit op €6,86 per kg. Daartoe is het totaal aantal onverkochte kg leverbaar tegen € 0,- gewaardeerd en dit levert dan uiteindelijk op een kg-prijs van € 0,03 / kg op. Dit is extreem weinig. Echter, omdat in alle saldo berekeningen uitgegaan is van de werkelijke verkoopprijzen en de waarderingen van plantgoed daarop gebaseerd is, is dat ook in geval van lelie cv. 'Mero Star' gedaan.

De gezamenlijke optelling van de saldi eigen mechanisatie van alle gewassen per teeltsysteem dienen uiteindelijk minstens de kosten voor arbeid en duurzame productiemiddelen te kunnen dekken. Het voert te ver door om dit geheel binnen deze verslaglegging verder uit te werken. Maar er kan wel geconcludeerd worden dat bij de biologische teelt deze kosten niet goedgemaakt konden worden in seizoen 2002-2003, zelfs niet wanneer de arbeidsuren van het aantal handwieduren buiten beschouwing gelaten zouden worden. Voor het geïntegreerde en experimenteel geïntegreerde systeem waren de resultaten ook niet echt gunstig; een combinatie van te weinig verkocht en extreem veel uitval in bepaalde gewassen (lelie cv. 'Mero Star' door *Fusarium* en hyacint door *Aspergillus niger*).

8 Demoproeven

8.1 Onkruid experimenteel geïntegreerd systeem

8.1.1 Afdekking versus mechanische onkruidbestrijding

In de gewassen tulp en dahlia is geëxperimenteerd met een anti-stuifmiddel Dustex. In tulp zijn nog meerdere alternatieven getest: Biotop, Animalstar en mechanische onkruidbestrijding met de wiedeg en vingerwieder.

In tulp zijn de volgende blokken neergelegd:

1. Animalstar* = Korrel van kleine strovezels → dosering 2,5 kg/m² (28 zakken per bed met Pneumat)
2. Biotop³ = Strovezels en gel, opgebracht als 'pap' → dosering 1,5 kg ds/m²
3. Strodek = Strodek van gehakseld tarwestro → dosering 2 kg/ m²
4. Dustex = Anti-stuifmiddel en tevens kiemremmende werking → dosering 0,1 l/ m²
Verdunning : 90 liter water en 270 liter water verspoten met veldspuit.

Elk blok bestond uit 4 bedden van 150 m lang.

Daarnaast zijn 4 bedden volgens 3-regelsysteem geplant, waar mechanische onkruidbestrijding werd uitgevoerd met wiedeg en vingerwieder. Data mechanische onkruidbestrijding:

Datum	Machine
13 mrt 2003	Wiedeg
21 mrt 2003	Wiedeg
27 mrt 2003	Wiedeg
8 april 2003	Vingerwieder
23 april 2003	Vingerwieder
6 mei 2003	Wiedeg

En in dahlia:

5. PRI-middel = Anti-stuifmiddel en tevens kiemremmende werking → dosering 0,2 l/ m²

Data opbrengen: 25 juni 2003 en 31 juli 2003 (alleen de eerste 23 bedden → 1200 liter middel)

De vloeistof is opgebracht met behulp van een tank waarmee normaal gesproken papiercellulose wordt verspoten. Het middel (Dustex) wordt daarbij 1:4 / 1:5 aangelengd met water. Na het verspuiten is er nog een keer met een tankje overheen gegaan gevuld met water, enerzijds om het gewas schoon te spoelen en anderzijds om het middel in te regenen. De indruk bestond dat het middel een lichte onkruidwerende werking liet zien (er zijn geen tellingen uitgevoerd!).

³ Zie ook totaalverslag: Zuilichem, J.A.A. van, J.P.M. Wijnker & A.Th.J. Koster, 2003. Werking afdekmaterialen tegen onkruid en neveneffecten op bloembollenteelt (seizoen 2001- 2002), interne rapportage project 330618 PPO sector bloembollen, Lisse; deel VI

Resultaten beschikbare N in bouwvoor

Tabel 2: Overzicht beschikbare stikstof in bouwvoor bij toepassing van afdekmaterialen, De Noord 2003

Afdekking	Kg N-NO3 / ha			
	31 mrt 2003	28 apr 2003	20 mei 2003	3 jun 2003
Strodek (EX)	31	27	39	-
Biotop	18	39	70	25
Animalstar	8	21	22	9
Dustex	11	73	39	11
Mechanisch	37	39	49	15

Opvallend is dat er een trend is naar een meer beschikbare stikstof bij afdekking met Biotop en minder bij Animalstar. In aspectenonderzoek in Lisse werd bij Biotop getest in tulp een opvallend betere gewasstand en hoger stikstofgehalte van de bollen teruggevonden. Deze effecten werden niet gezien op de Noord (geen aparte bolanalyse uitgevoerd). Er is wel een aparte bolanalyse uitgevoerd van geoogste bollen onder Animalstar: 8,9 g N_{tot} /kg ds. Er is geen goede vergelijking met een andere bolanalyse mogelijk; alleen met een monster uit de hele partij bollen uit Gl en EX: 11,4 g N_{tot} /kg ds. Tijdens het groeiseizoen viel op dat het gewas geteeld onder Animalstar later afstierf en een iets gelige gewasstand had. Deze effecten werden ook al waargenomen in het aspectenonderzoek in Lisse.

Resultaten onkruid

Strodek (opgebracht direct na planten)

Onkruidwering was vrij goed. Geen last van graanopslag, want kunnen spuiten met Focus (EX).

Biotop (opgebracht 24 januari 2003)

Door te sterk verdund bij opbrengen was het korstje al vanaf maart niet meer afsluitend. Op 21 februari is gespoten met Roundup. Vanaf 27 maart is overgestapt op LDS-systeem, omdat anders te veel arbeid in het wieden ging zitten. (Mogelijk idee is om combineren van Biotop met Dustex. Dustex is namelijk een hechtstof die de vezels mogelijk beter op zijn plek kan houden).

Animalstar (opgebracht rond 25 november 2002)

De afdeklaag bleef gedurende het hele seizoen mooi liggen. Het was niet stuk gewaaid. Het probleem vormde de paden; vanaf 7 mei is met een padenspuit het onkruid in de paden gespoten. Dit was echter te laat en later in het seizoen groeide veel grote onkruiden (m.n. muur) vanuit het pad de bedden in. Ook in het bed groeiden onkruiden door spleten in de afdeklaag (ontstaan door droogte). Het effect van Animalstar viel tegen naar wat eigenlijk van tevoren verwacht werd. Volgend seizoen zal een oplossing voor de paden bedacht moeten worden → bijv. dichtduwen met stro of vroeger starten met padenspuit of Dustex.

Dustex (opgebracht: 27 februari 2003)

In tulp werd gewasschade gezien. Bruine vlekken op bladpunten.

Reden is dat er na het opbrengen een lange periode geen regen meer is gevallen. Dustex is op het gewas blijven plakken en zo schade veroorzaakt. Er werd onvoldoende effect van het middel gezien: veel kleine kiemplantje door hard korstje heen. Reden: Lange droge periode waardoor middel niet in de bovenste laag grond heeft kunnen dringen voor remming onkruidkieming. Vandaar dat vanaf 27 maart overgestapt is op LDS.

Mechanisch

Vanaf 27 maart 2003 trad te veel bladbeschadiging op door de pennen van de wiede. Vervolgens is overgestapt op de vingerwieder. De vingerwieder bleek ook nog behoorlijk wat bladbeschadiging te geven, doordat blad bekneld kwam te zitten tussen de bladgeleiders. De paden waren nogal diep en de bedranden nogal steil. Omdat de buitenste plantregels op de rand van de bedden groeiden, werden planten hier ook vrij sterk beschadigd door de schoffels aan de wiede. Er zijn op 7 mei wat tellingen uitgevoerd. Daarbij is op willekeurig 1 meter bed het aantal onkruiden geteld (tabel 3):

Tabel 3: Resultaat onkruidtellingen (per m bed) bij diverse alternatieve onkruidbestrijdingsmethoden, De Noord 2003

Afdekking / Object	Herh.1	Herh. 2	Herh. 3
Mechanisch	61	64	89
In 1 planrij	26		
Tussen 2 planrijen	18		
Dustex	185	163	(niet geteld: veel kleine kiemplantjes)
Biotop	51	32	22
Animalstar	44	6	7

Opmerkingen bij de tellingen:

- **Mechanisch**
Vrij veel grote onkruiden, met name in de rijen. Veel beschadiging van het gewas (gerafeld blad, afgerukte bladpunten).
- **Dustex**
Veel onkruiden in alle stadia, ook erg grote onkruiden perzikkruid, melde en muur)
- **Animalstar**
Over het algemeen vrij schoon, tevreden met resultaat tot nu toe. Hier en daar wel wat grotere onkruiden in het bed en kleine kiemplantjes. In de paden groeien echter wel veel grote onkruiden.

De tellingen gaven zo ook al een globale indruk en stemde overeen met de algemene indruk van de diverse afdekmaterialen. Op 13 juni is een compleet eindoordeel gegeven:

- Geen van de alternatieven liet een goede onkruidwering zien, maar strodek was dan nog het beste gevolgd door Animalstar,
- Animalstar liet tot begin mei een goed resultaat zien. Wel veel grote onkruiden in het pad. Dit heeft zich later in de bedden uitgezaaid en zo later in het seizoen het in eerste instantie positieve resultaat van het dek te niet gedaan,
- Bij de objecten waar geen Chloor-IPC en Pyramin was gespoten (Animalstar, mechanisch, strodek) groeiden zeer veel herderstasjes (leek wel of er alleen herderstasjes groeiden),
- Bij Biotop en Dustex groeiden naar verhouding met de rest meer melde,
- Resultaat van Dustex in tulp viel erg tegen. In dahlia laat het tot nu toe (31 juli 2003) bemoedigende resultaten zien.

8.1.2 Temperatuurverloop boven en onder strodek of ander afdek materiaal

Bij gebruik van een afdek materiaal tegen onkruid komt naast effect op beschikbare stikstof ook de volgende vraag naar voren: Geeft een afdeklaag van Animalstar een verhoogd risico op nachtvorstschade in het voorjaar? In de periode 13 april t/m 7 mei 2003 zijn enkele meetsensoren aangebracht op 10 cm diepte aangebracht onder:

- een dik dek van gehakseld tarwestro (2 sensoren),
- een dek van de (uit elkaar gevallen) strokorrels Animalstar (2 sensoren),
- een korstje van het experimentele middel van PRI (1 sensor).

Daarnaast zijn sensoren aangebracht net boven de afdekking van stro en Animalstar (in elke behandeling 1 sensor). Door gebrek aan werkende meetsensoren konden er helaas geen of slechts 2 herhalingen uitgevoerd worden. De meetsensoren zijn enkele tientallen meters uit het hoofdpad geplaatst. De meetsensoren waren aangesloten op een datalogger welke elk half uur de gemiddelde temperatuur vastlegde*. Zie voor informatie over betreffende afdekkingen in de interne rapporten over afdekmaterialen tegen onkruid (bijv. Zuilichem, J.A.A. van, 2003. Werking afdekmaterialen tegen onkruid en neveneffecten op bloembollenteelt, deel VI).

*): Voor de duidelijkheid: de datalogger legt het gemiddelde vast van het afgelopen half uur. Dus wanneer in de grafiek bij 14:54 uur een temperatuur geeft van 12 graden Celsius, geldt dit dus voor de periode 14:24 – 14:54 uur.

Resultaten

In deze meetperiode werd 6 keer een periode van nachtvorst waargenomen. Onder nachtvorst werd verstaan dat de temperatuur vlak boven de afdeklaag werd gemeten onder 0 °C kwam. De gegevens van deze meetperiodes zijn in grafieken gezet, waarbij de lijnen van – 10 cm onder de afdekking bij het strodek en de laag Animalstar gebaseerd zijn op het gemiddelde van beide meetsensoren aangebracht onder de betreffende afdeklaag. Omdat de afdekking met het experimentele middel van PRI nagenoeg weg was, gold het meetbeeld in dit object als controle. Voor enkele grafieken wordt verwezen naar bijlage 6.

Nachtvorst

In de fig. 1 t/m 6 op bijlage 6 is het temperatuurverloop weergegeven op – 10 cm onder de afdekking (strodek, Animalstar en PRI) en net boven de afdeklaag (strodek en Animalstar). In de nacht van 8-9 april en 11-12 april daalde de temperatuur vlak boven de afdekkingen sterk. In de nacht van 8-9 april was er nauwelijks verschil tussen de afdekkingen van stro en strokorrels Animalstar, terwijl in de nacht van 11-12 april de temperatuur boven het strodek over de gehele nacht gemiddeld 3 graden Celsius lager lag vergeleken met de laag Animalstar.

Over alle 6 nachten met nachtvorst gezien lag in 3 gevallen de temperatuur boven het strodek onder die van Animalstar (11 april, 11-12 april en 12-13 april), in 2 gevallen waren de temperaturen vergelijkbaar (8-9 april en 10 april) en in 1 geval was de temperatuur boven Animalstar lager dan boven het strodek (22-23 april).

Geen nachtvorstnacht

Het is ook interessant om het temperatuurverloop van perioden te bekijken in nachten wanneer er geen nachtvorst optrad. Als voorbeeld is het temperatuurverloop van de nachten 27-28 april en 3-4 mei weergegeven (fig. 9 en 10). Er was daarbij geen verschil te zien bij de temperatuur vlak boven de afdekking van gehakseld stro en Animalstar.

Temperatuurverloop overdag bij warm weer

Wanneer het temperatuurverloop overdag werd bekeken moet in het achterhoofd gehouden worden dat er factoren meespelen die 's nachts geen rol spelen. De belangrijkste is natuurlijk de directe zoninstraling op de meetsensoren. Als voorbeeld is het temperatuurverloop gegeven op 13-14 april over het tijdsinterval 14:00 uur – 3:00 uur 's nachts en op 21-22 april over het tijdsinterval 2:00 uur 's nachts tot 2:00 uur 's nachts. Daarbij viel op dat de temperatuur overdag vlak boven het gehakselde strodek hoger oploopt vergeleken met de afdeklaag Animalstar, terwijl in de nachten de temperaturen nagenoeg gelijk lagen.

Temperatuur op -10 °C onder afdeklaag of maaiveld

Op alle dagen en tijdsintervallen waar een grafiek van is gemaakt, is te zien dat de temperatuurlijn onder de controle (PRI) een grotere amplitude heeft. Met name op warme dagen is deze veel sterker vergeleken met de temperatuurlijnen gemeten onder een dik strodek en Animalstar. Zo liep de temperatuur onder maaiveld op 13 april op tot 13,7 °C, terwijl onder strodek en Animalstar maxima van resp. 8,3 en 9,1 °C gemeten werden.

Op 21 april hetzelfde beeld: de temperatuur liep onder maaiveld op tot 17,1 °C, terwijl onder strodek en Animalstar resp. maxima werden gemeten van 12,8 en 11,9 °C.

Voorlopige conclusies m.b.t. nachtvorst

Op grond van de metingen in de periode van 13 april tot 7 mei 2003 bleek dat een afdekking met Animalstar gemiddeld bekeken geen lagere temperatuur oven de afdeklaag gaf dan een dik strodek. Afdekking met Animalstar zou daarom geen verhoogd risico geven op nachtvorstschade t.o.v. een dik strodek. Er zijn geen metingen uitgevoerd vlak boven maaiveld (defecte meetsensoren), waardoor geen vergelijking is kunnen maken met de afdekmaterialen. Op grond van metingen van eerdere seizoenen in andere proeven bleek dat de temperatuur boven een afdekking van Animalstar lager lag dan boven maaiveld. Daaruit kan geconcludeerd worden dat er een verhoogd risico is op nachtvorstschade. Er is echter nog onvoldoende bekend over de kritische grenzen van temperatuurdalingen en daadwerkelijk optreden van nachtvorstschade in bloembolgewassen.

Aanvullingen / achtergronden

Voor alle meetgegevens wordt verwezen naar excel-bestand 'Temperatuurmetingen afdekking 2003 De Noord' en voor de grafieken met bijbehorende tabellen naar excel-bestand 'Grafieken temperatuur strodek 2003'. Een verklaring voor de waarneming dat niet consequent hetzelfde beeld werd gevonden bij de nachtvorstnachten zou voor een groot deel gezocht moeten worden in de fysische toestand van de afdeklaag op dat moment. Zo is bijvoorbeeld bij andere afdekmaterialen/mulchen waargenomen dat de lagen de temperatuur anders geleiden wanneer ze in vochtige of droge toestand de nacht in gaan. Ook heeft een gehakseld strodek bijvoorbeeld grotere stilstaande 'luchtkamers' in de laag vergeleken met de afdekking van Animalstar.

Voor literatuur over temperatuurgeleiding van grond en andere materialen en het verschijnsel nachtvorst wordt verwezen naar:

- Koorevaar, Menelik & Dirksen, 1983. Elements of soil physics, Developments in soil science, ISBN 0-444-4224-0,
- Lenz, F. & W. Osterkamp, 1993. Alternativen zum Herbizideinsatz, Forschungsberichte Heft nr. 3, Institut für Obstbau und Gemüsebau.
- Mellaart, E.A.R., 1975. Muls en microklimaat; De betekenis van een mul en de veranderingen van het temperatuurverloop ten gevolge daarvan, Mededelingen Landbouwhogschool Wageningen, nr. 5, Laboratorium voor Natuur- en Weerkunde, Wageningen.
- Rasmussen, E. Mulching experiments in tulips 1964-1971, In: Acta Horticulturae nr. 47, Second international symposium on flowerbulbs, Littlehampton-Skegness, 1-6 april 1974, juni 1975, pag. 383-390.
- Rees, A. 1994. Frosthardeness of bulbs, In: The Plantsman (ISSN 0143-0106), Deel 1:3, nr. 3, pag. 184-187.
- Scharringa, M.,?????. Nachtvorst; Ontstaan van het verschijnsel en middelen en methoden om schade te voorkomen of te beperken, Verspreide opstellen Koninklijk Nederlands Meteorologisch Instituut, 's-Gravenhage.
- Valk. G.G.M. van der, 1971. Frost injury to flowerbulb, Acta Horticulturae deel 23, pag. 345-349.

8.2 Bemesting biologisch systeem

8.2.1 Inleiding

Bemesting vormt in de biologische teelt elk jaar weer een knelpunt. En ook elk jaar wordt weer verder gezocht naar nieuwe meststoffen en/of nieuwe methoden van toediening om zo optimaal mogelijk de organische stikstof te benutten. In seizoen 2002-2003 is ervaring opgedaan met enkele organische meststoffen (krokus, narcis en lelie) en een andere methode van toediening (dahlia).

Om een indruk te krijgen van de hoeveelheid stikstof die de diverse gewassen hebben vastgelegd gedurende het seizoen zijn in 2002 en 2003 bollen geanalyseerd op stikstof (g N_{tot}/kg ds). Voor een totaaloverzicht van alle monsteranalyses uit de verschillende teeltsystemen wordt verwezen naar bijlage 7.

8.2.2 Mestsoorten en bemestingsvormen

In onderstaand overzicht is weergegeven wat er per gewas is geprobeerd aan bemesting (tabel 4). Bij dahlia is het gehele biologische blok bemest met drijfmest via sleepslangmethode/koutersysteem.

Tabel 4: Geprobeerde mestsoorten en giften per gewasblok in het biologische teeltsysteem De Noord 2003

Gewas	Cultivar	Bemesting in BIO	Kg N per ha		
			Voor- dekken	Voor- jaar	Zomer
Krokus	Jeanne d'Arc	Kippenmest + vinassekali	50	50	-
	Remembrance	Kippenmest	100		-
Narcis	Tête-à-Tête	Wulpak + vinassekali	50	50	-
	Marieke	Kippenmest + vinassekali	50	50	-
Tulp	Alle	Fertigatie met drijfmest	-		150
Hyacint	Alle	Fertigatie met drijfmest	-		150
Dahlia	Alle	Bovengronds uitrijden drijfmest	-		120
Lelie	Prato	Kuikenmest (Fecapol)	-	50	70
	Mero Star	Monterra ECO + bladbemesting Nu-Gro *	-	50	70+25 l*

8.2.3 Beschikbare stikstof in bouwvoor en vastlegging in gewas

Per blok is de bouwvoor apart bemonsterd en zijn monsters van de geoogste bollen geanalyseerd op bolinhoud (zie tabel 5 en 6). Voor meer analysegegevens van de bolinhoud wordt verwezen naar bijlage 7. Om een beter beeld te krijgen van de hoeveelheid vastgelegde stikstof moet ook gekeken worden naar de gehalten van de diverse stoffen van het plantgoed.

Tabel 5: Beschikbare stikstof in de diverse gewasblokken van het biologische teeltsysteem De Noord 2003

a: Voorjaarsgewassen

Gewas	Cultivar	Bemesting in BIO	Kg N-NO ₃ /ha				
			27 feb	12 mrt	31 mrt	28 apr	26 mei
Krokus	Jeanne d'Arc	Kippenmest + vinassekali	-	15	9	18	7
	Remembrance	Kippenmest	-	21	18	19	7
Narcis	Tête-à-Tête	Wulpak + vinassekali	5	3	10	33	16
	Marieke	Kippenmest + vinassekali	4	10	10	34	14
			12 mrt	15 apr	7 mei	20 mei	2 jun
Tulp	Leen v.d. Mark	Fertigatie met drijfmest	3	27	26	20	10
Hyacint	Delfts Blue	Fertigatie met drijfmest	4	26	14	13	6

b: Zomergewassen

Gewas	Cultivar	Bemesting in BIO	Kg N-NO ₃ /ha						
			27 mei	16 jun	30 jun	14 jul	31 jul	13 aug	9 sep
Dahlia	Alle	Bovengronds uitrijden drijfmest	15	-	10	6	5	0	0
Lelie	Prato	Kuikenmest (Fecapol)	-	10	-	10	5	5	2
	Mero Star	Monterra ECO + bladbemesting	-	17	-	9	8	9	7

Tabel 6: Stikstofgehalte van leverbare bollen van de diverse gewassen uit het biologische teeltsysteem De Noord 2003

Gewas	Cultivar	Bemesting in BIO	g N _{tot} /kg ds		
			BIO	EX	GI
Krokus	Jeanne d'Arc	Kippenmest + vinassekali	9,1	11,0	-
	Remembrance	Kippenmest	11,1	13,0	-
Narcis	Tête-à-Tête	Wulpak + vinassekali	9,0	13,4	13,6
	Marieke	Kippenmest + vinassekali	-	-	-
Tulp	Leen v.d. Mark	Fertigatie met drijfmest	13,7	11,4	11,4
Hyacint*	Delfts Blue	Fertigatie met drijfmest	13,2	x	16,6
Dahlia	Orange Nugget	Bovengronds uitrijden drijfmest	2,7	2,7	2,7
	Berline Klene	Bovengronds uitrijden drijfmest	2,7	3,2	3,2
Lelie	Prato	Kuikenmest (Fecapol)	7,0	x	12,6
	Mero Star	Monterra ECO + bladbemesting	6,1	x	11,0

*: Alleen plantgoed geanalyseerd - : niet geanalyseerd x: systeem niet toegepast bij getreft gewas

8.2.4 Discussie

Het is bij de huidige demo-opzetten niet mogelijk om een harde uitspraak te doen in hoeverre een meststof voor een hoger stikstofgehalte van de bollen heeft bijgedragen. Daarvoor zouden betreffende demo's enkele jaren herhaald moeten worden. Daarbij komt nog dat de verschillende meststoffen in verschillende cultivars van hetzelfde gewas getest zijn, zodat sowieso geen vergelijking mogelijk was.

8.3 Bloemkwaliteit broeibollen

8.3.1 Tulp

Om een indruk te krijgen van de bloemkwaliteit van de leverbare bollen zijn bollen van cultivar 'Leen van der Mark' uit het geïntegreerde en biologische teeltsysteem afgebroeid in de kassen van PPO Lisse. Daarbij zijn vier referentiepartijen bemonsterd van omliggende praktijkbedrijven. Voor de interpretatie van de getallen moet er rekening mee gehouden worden dat ook verschillen ontstaan kunnen zijn door verschillen in rooitijdstip en bewaring. Enkele basisgegevens van de diverse bollenpartijen staan weergegeven in tabel 7.

Tabel 8: Basisgegevens van de opgeplante bollen tulp cv. 'Leen van der Mark', 2004-05-17

Herkomst	Bolmaat	Totaal bolgewicht bij planten (g)	Spruitlengte bij inhalen (cm)	
			Gem.	Spreiding
Gl De Noord	11/12	436	5	4 – 6
Praktijkbedrijf 1	11/12	455	5	3 – 6
BIO De Noord	11/12	394	5	2 – 6
Praktijkbedrijf 2	11/12	457	7	5 – 8
Praktijkbedrijf 3	11/12	490	7	6 – 8
Praktijkbedrijf 4	11/12	456	4	3 – 6

Wanneer gekeken wordt naar de belangrijkste kwaliteitsparameters als plantgewicht en -lengte, bloemgrootte en gewicht per cm bloemlengte, dan bleken er geen significante verschillen te zijn bij de plantlengte en bloemgrootte. Bij de overige parameters was er wel sprake van significante verschillen (tabel 8).

Tabel 8: Resultaten bloemkwaliteit tulp cv. 'Leen van der Mark', febr. 2004

Herkomst partij	Gewicht (g)	Plantlengte (cm)	Bloemgrootte (cm)	Gewicht/cm bloemlengte
Gl De Noord	26,9	42,1	4,8	0,6
BIO De Noord	25,6	40,3	4,8	0,6
Praktijkbedrijf 1	26,1	41,6	4,9	0,6
Praktijkbedrijf 2	29,2	39,9	5,0	0,7
Praktijkbedrijf 3	26,9	40,4	5,0	0,7
Praktijkbedrijf 4	23,5	42,5	4,7	0,6
F pr.	0,050	0,274	0,399	<0,001
L.s.d.	3,296	2,742	0,269	0,053

De gevonden waarden van de partijen Gl en BIO van De Noord lagen binnen de waarden van de praktijkbedrijven. Er was geen verschil in bloemkwaliteit van bollen afkomstig uit Gl en BIO. Opvallend was dat in de monsterpartij van praktijkbedrijf 6 veel uitval was opgetreden door bladkiep; in 3 van de 4 herhalingen vielen daardoor behoorlijk wat planten weg (20, 30 en 55%). Het gemiddelde aantal kasdagen bij 90% gesneden bloemstelen lag op 24,3 dagen. Daarbij hadden de tulpen afkomstig uit Gl 24,5 kasdagen en bollen afkomstig uit BIO 25,5 kasdagen; dit was echter geen significant verschil. Verder zijn ook metingen uitgevoerd van de pootlengte en in hoeverre de bloem in het blad zat op het moment van snijrijpheid. Voor deze gegevens wordt verwezen naar bijlage 8.

8.3.2 Narcis

8.3.2.1 Motivering

Om na te gaan hoe de broeikwaliteit is van bollen afkomstig van het onderzoek met bedrijfssystemen op St. Maartensbrug worden bollen van de gebruikte systemen vergeleken met enkele praktijkpartijen.

8.3.2.2 1.2. Proefopzet

Cultivar : Tête-à-Tête rond 11cm (uitgezonderd partij M met 10cm)
 Herkomst : - geïntegreerd experimenteel geteeld
 - geïntegreerd geteeld
 - biologisch geteeld
 - vier praktijkbedrijven (M, K, S en V)
 Bewaring bollen vanaf binnenkomst : 23°C
 Koeling : 14w5°C
 Inhaaldatum : 21 januari 2004
 Kastemperatuur : 16°C
 Proefplaats : PPO, Lisse

8.3.2.3 Proefresultaten

De biologisch geteelde bollen hadden een kortere en wat magere stand, hetgeen ook in de aantallen spruiten en stelen tot uiting kwam (zie tabel). Er kwam ca 5% uitval voor door *Penicillium* en *Botrytis* bij de partijen GI-EX, K en V.

Tabel 9: Gegevens van bolanalyse op N en P en afbroeigegevens van een aantal partijen Tête-à-Tête

Partij	Gehalte g/kg droge stof		Bladbundels			Stelen met ...bloemen			Stelen totaal	Bloemen		% meer-bloemige stelen	% bollen met meer-bloemige stelen
	N	P	Met steel	Zonder steel	Tot.	1	2	3		totaal	per steel		
GI-EX	14,1	1,7	2.8	0.4	3.3	3.4	0.6	0.0	4.0	4.6	1.2	14.8	37.5
GI	14,0	2,2	2.9	0.5	3.4	3.1	0.9	0.0	4.0	5.0	1.2	22.5	55.0
BIO	10,9	2,6	2.3	0.2	2.4	2.5	0.8	0.1	3.3	4.3	1.3	26.2	55.0
M													
10cm	12,5	2,4	2.2	0.5	2.7	2.7	0.7	0.2	3.5	4.4	1.3	23.4	42.5
K	13,9	2,8	2.3	0.5	2.8	2.9	0.6	0.1	3.6	4.3	1.2	18.3	45.0
S	10,3	1,9	2.9	0.7	3.5	2.8	0.9	0.1	3.9	5.0	1.3	27.6	57.5
V	14,2	2,4	2.7	0.6	3.3	2.7	1.0	0.2	3.9	5.3	1.4	30.8	57.5
Isd			0.4	ns	0.5	ns	ns	ns	0.4	0.7	ns	ns	ns

De biologische partij en partij S hadden een lager N-gehalte en de P-gehalten waren wat lager voor GI-EX en S. De biologische bollen waren ook bemest met minder stikstof en langzamer vrij komende N dan de GI en GI-EX geteelde bollen. De GI en GI-EX geteelde partijen, V en S gaven meer spruiten in totaal en met een steel en meer stelen. Daardoor lag het aantal bloemen per bol ook vaak hoger. Van de partijen GI en GI-EX viel op dat daar geen bollen aanwezig waren met stelen met 3 bloemen. De meerbloemigheid in stelen en per bol was voor GI-EX aan de lage kant, maar door de relatief grote spreiding kon dit niet worden aangetoond. De biologische partij was qua meerbloemigheid goed, ofschoon dat vooral door één van de herhalingen kwam. De kleinere bollen van partij M deden niet of nauwelijks onder voor de andere partijen.

8.3.2.4 Conclusie

- Voor de vergelijking zijn bollen van 11 cm van Tête-à-Tête (partij M 10cm) afgebroeid in februari. Opgemerkt moet worden dat de oorzaken van de geconstateerde verschillen niet duidelijk zijn toe te schrijven aan een bepaald facet. Verschillen in herkomst van de partij tav van teeltaspecten en temperatuur zijn niet bekend.
- De kwaliteit voor de GI en GI-EX geteelde bollen was t.o.v. van de praktijkpartijen gelijkwaardig.
- De biologisch geteelde bollen hadden een lager N-gehalte en gaven t.o.v. van de andere systemen en praktijkpartijen meestal minder spruiten en stelen. Het gewas toonde mede daardoor wat mager en was ook wat korter. De verschillen zijn in het verleden wel eens groter geweest.

8.3.3 Hyacint

8.3.3.1 Motivering

Om de broeikwaliteit van de bollen die in de verschillende bedrijfssystemen in St Maartensbrug worden geteeld vast te stellen, worden monsters bollen vergeleken met bollen van verschillende praktijk bedrijven. Naast kwaliteitskenmerken in de broei wordt ook een analyse op N-gehalte uitgevoerd. Van stikstof is bekend dat het veel invloed heeft op het aantal nagels van de tros en op de bladlengte.

8.3.3.2 Proefopzet

Cultivar en maat	: Delft Blue, 15cm
Herkomst partijen	- Experimenteel geïntegreerd geteeld - Biologisch geteeld - bedrijven H, S, C, L en PPO
Temperatuurbehandeling en inhaaldatum	: 25°C + 4w 17°C + 8w 9°C, inhalen 2 februari 2004
Kastemperatuur	: 23°C
Bolontsmetting	: standaard
Koeling	: geheel opgeplant
Proefplaats	: PPO, Lisse

8.3.3.3 Proefresultaten

Partij S waren in vergelijking met de andere partijen wat oudere bollen met wat roet.

De spuitlengte bij inhalen was 3cm. Bijspruiten werden nauwelijks gezien bij GI-EX, H, S en C en gemiddeld 0,3/ bol bij biologisch en 0,5 bij L en 0,6 bij PPO, hetgeen enige relatie met het N-gehalte aangeeft.

Het P-gehalte is meegenomen omdat dat gelijk meegaat met de N-analyse.

Tabel 10: Gegevens van bolanalyse op N en P en afbroeigegevens van een aantal partijen Tête-à-Tête

Partij	N-gehalte P-gehalte		Aantal nagels		%	%	Lengte mm	
	g N	g P						
	/kg d.s.	/kg d.s.	hoofdsteel	bijsteel	platsteel	bijbloem	steel	blad
GI-Ex	13,5	2,3	48	3	83	10	276	153
Biologisch	13,9	2,4	37	1	78	8	270	148
H	13,5	2,0	41	3	78	18	252	133
S	11,9	2,1	33	9	51	59	270	136
PPO	16,5	2,6	50	5	88	33	263	155
C	14,9	2,7	62	1	100	0	281	178
L	15,3	2,7	53	2	97	11	269	157
Isd			9	4	16	22	13	13

Praktijkpartij C gaf het hoogste aantal nagels, mede doordat enkel platstelen voorkwamen en gaf daarnaast ook een relatief lang gewas.

GL-EX-geteeld gaf een goede kwaliteit Delft Blue bij afbroei en behoorden bij de zwaardere partijen. De biologische partij gaf voor biologische bollen t.o.v. van eerdere jaren een opvallend hoog N-gehalte. Zeer waarschijnlijk heeft de aangepaste bemesting door fertigatie met gefilterde drijfmest tot dit resultaat geleid. De afbroeikwaliteit was ook beter dan afgelopen jaren en was nu gelijk aan de praktijkpartijen H en S. Partij S, met het laagste N-gehalte (wat op zich niet echt laag is) gaf een laag aantal nagels, mede door de weinige platstelen en de vele bijstelen, die ten koste kunnen gaan van de zwaarte van de hoofdsteel. De partijen met veel stikstof gaven ook meer fosfaat te zien. De oorzaak en het effect hiervan is niet bekend.

8.3.3.4 Conclusie

- Voor de vergelijking zijn bollen van 15 cm van Delft Blue afgebroeid in februari. Opgemerkt moet worden dat de oorzaken van de geconstateerde verschillen niet duidelijk zijn toe te schrijven aan een bepaald facet. Verschillen in herkomst van de partij t.a.v. van teeltaspecten en temperatuur zijn niet bekend.
- De GL-EX geteelde bollen gaven een kwaliteit die veelal beter of gelijk was aan de meeste praktijkpartijen.
- De biologisch geteelde bollen gaven nu een betere afbroeikwaliteit dan in voorgaande jaren en waren nu gelijk aan 2 praktijkpartijen en minder dan 3 andere praktijk partijen en de GL-EX-partij.
- De praktijkpartij C gaf de meeste en de praktijkpartij S de minste nagels.
- Een beperkte relatie met stikstofinhoud van de bol werd gezien op aantal nagels en aantal klisters.

BIJLAGEN

2.2

Bijlage 1: Bemestingsplan 2002-2003

Systeem bedrijf gewas	Dosering kg of ton/ha	Aantal	N-totaal Kg/ha	N-werkzaam* kg/ha	aanvoer P ₂ O ₅	Aanvoer K ₂ O
<i>Luzerne</i>	legt gemiddeld 65 kg/ha N vast					
GFT	18,4	1	161		410	92
Eigencompost	35	1	73		34	123
Totaal meststoffen			234		444	215
<i>Tulp</i>						
Kas	137	1	37			
Ks	360	0,7	39			
Ks	288	0,3	13	20		
Patentkali	333	1				100
Totaal meststoffen			89	0	0	100
<i>Narcis</i>						
Kas	148	1	40			
Ks	360	1	56			
Patentkali	250	1				75
Totaal meststoffen			96	0	0	75
<i>Krokus</i>						
Kas	130	1	35			
Ks	419	1	65			
Patentkali	167	1				50
Totaal meststoffen			100	0	0	50
<i>Hyacint</i>						
Urean (30%)	336	1	101	150		
Kas	133	1	36	36		
Patentkali	367	1				110
Totaal meststoffen			137	186	0	110
<i>Lelie</i>						
Kas	81,5	1	22			
Ks	519	1	80			
Patentkali	467	1				140
Totaal meststoffen			102	0	0	140
<i>Dahlia</i>						
<i>kas</i>	0	1	0			
<i>ks</i>	663	1	103			
Patentkali	333	1				100
Totaal meststoffen			103	0	0	100
Gemiddelde aanvoer			126		78	112
Via meststoffen (excl. stro)						
Aanvoer met stro			16		6	33
Gemiddelde aanvoer			142		83	145
Gem aanvoer Minas			85		72	
MINAS 2003			265		85	

Ad * Werkzaam na toediening: volvelds, rijen- of beddentoepassing
 Gemiddeld 5,5/1,67 = 3,3 ton stro per ha.

Systeem Onderzoek gewas	dosering kg of ton/ha	Aantal	N-totaal kg/ha	N-werkzaam* kg/ha	aanvoer P ₂ O ₅	Aanvoer K ₂ O
<i>luzerne</i>	perceel			legt gemiddeld 65 kg/ha N vast		
GFT	18,4	1	161		410	92
eigencompost	35	1	73		34	123
Totaal meststoffen			234		444	215
<i>Tulp</i>						
kas	119	1	32	48		
ks	429	1	66	99		
patentkali	333	1				100
Totaal meststoffen			99	147	0	100
<i>Narcis</i>						
kas	118,5	1	32	48		
ks	384	1	60	89		
patentkali	250					75
Totaal meststoffen			92	137	0	75
<i>Krokus</i>						
kas	104	1	28	42		
ks	335	1	52	78		
patentkali	167					50
Totaal meststoffen			80	119	0	50
<i>Hyacint</i>						
urean (30%)	336	1	101	150		
kas	133		36	36		
patentkali	367					110
Totaal meststoffen			137	186	0	110
<i>Lelie</i>						
urean (30%)	500	1	150	224		
patentkali	467	1				140
Totaal meststoffen			150	224	0	140
<i>Dahlia</i>	beddenbemesting; ongeveer half perceel					
kas	0	1	0			
ks	530	1	82			
patentkali	333	1				100
Totaal meststoffen			82	0	0	100
Gemiddelde aanvoer via meststoffen (excl. stro)			139		98	125
Aanvoer met stro			16		6	33
Gemiddelde aanvoer Gem aanvoer Minas			155 87		103 90	158
MINAS 2003			265		85	

Ad * Werkzaam na toediening: volvelds, rijen- of beddentoepassing

Biologisch systeem gewas	dosering kg of ton/ha	Aantal	N-totaal kg/ha	N-werkzaam* kg/ha	Fosfaat* kg/ha	Kali* kg/ha	aanvoer P ₂ O ₅	Aanvoer K ₂ O
<i>luzerne</i>	legt gemiddeld 65 kg/ha N vast							
GFT	18,4	1	161				410	92
Eigencompost	35	1	73				34	123
Totaal meststoffen			234				444	215
<i>Tulp</i>								
fertigatie	38,92	1	197	294	52	238	35	160
Totaal meststoffen			197	294	52	238	35	160
<i>Narcis</i>	kg							
Wulpak 50% werkzaam	700	0,5	29	11	2	54	1	36
Kippenmestkorrels 50% werkzaam	1000	0,5	21,5	8	24	17	16	12
Vinasse	1,316	1	25	37	3	208	2	139
Totaal meststoffen			76	56	29	279	19	187
<i>Krokus</i>	kg							
Kippenmestkorrels 50% werkzaam	1000	0,45	19,35	6	21	15	14	10
kippenmestkorrels 50% werkzaam	2000	0,55	47,3	19	53	38	35	25
Vinasse	1,316	0,45	11	17	1	94	1	63
Totaal meststoffen			78	43	75	147	51	98
<i>Hyacint</i>								
fertigatie (beddenbemesting)	36,3	1	177	265	48	222	32	149
Totaal meststoffen			177	265	48	222	32	149
<i>Lelie</i>	kg							
kippenmestkorrels en monterra	2700	1	120	90	149	139	100	93
bladbemesting	25		2	3	3	3	2	2
Totaal meststoffen			122	93	152	142	102	95
<i>Dahlia</i>	ton							
Rundvee drijfmest	18	1	73	55	20	132	14	88
Totaal meststoffen			73	55	20	132	14	88
<i>Gras/klaver</i>								
	legt gemiddeld 160 kg/ha N vast							
Totaal meststoffen	0	1	0	0	0	0	0	0
Gemiddelde aanvoer via meststoffen			119		39	138	95	126
Aanvoer met stro			13,75				4,6	27,5
Gemiddelde aanvoer Gem aanvoer Minas			133		39	138	100	153
MINAS 2003			83				90	
			265				85	

Ad * Werkzaam na toediening: volvelds, rijen- of beddentoepassing

Mineralenaanvoer stro is gebaseerd op stro die achterblijft op het perceel= 5,5 ton/ha. gemiddeld $5,5/2 = 2,75$ ton stro per ha. het strodek wordt aan het einde van het seizoen verwijderd om te dienen als grondstof voor de eigen compost.

Samenstelling stro, bijlage 2 van onderzoeksverslag 2000-2001 de Noord. N 0,5% P₂O₅ 0,17% en K₂O 1%.

Samenstelling GFT-compost N 8,77 P₂O₅ 22,3 en K₂O 5 kg/ton

Bijlage 2: Overzicht geteelde oppervlaktes per cultivar

2002-2003 Gewas	Oppervlakte in m2				Oppervlakte in ha			Totalen
	GI	EX	BIO		GI	EX	BIO	
krokus	3196	3347	2412		0,320	0,335	0,241	0,896
<i>Jeanne d 'Arc</i>	1951	2375	1638		0,195	0,238	0,164	
<i>Remembrance</i>	1245	972	774		0,125	0,097	0,077	
narcis	9001	3375	6751		0,900	0,338	0,675	1,913
<i>Marieke</i>	2987		2783		0,299	0,000	0,278	
<i>Tête à Tête</i>	6014	3375	3968		0,601	0,338	0,397	
hyacint	6207		3083		0,621		0,308	0,929
<i>Blue Star</i>	984				0,098	0,000	0,000	
<i>Delfts Blue</i>	1976		1673		0,198	0,000	0,167	
<i>Pink Pearl</i>	2512		1410		0,251	0,000	0,141	
<i>Holbollen</i>	735				0,074			
<i>Tot. Zetters*</i>	1712		785				0,079	
<i>Tot. Overig*</i>	3760		2298				0,230	
tulp	7070	3375	5198		0,707	0,338	0,520	1,564
<i>Ile de France</i>			2243		0,000	0,000	0,224	
<i>Leen v.d. Mark</i>	3003	3375	2955		0,300	0,338	0,296	
<i>Wirosa</i>	4067				0,407	0,000	0,000	
dahlia	6791		3276		0,679		0,328	1,356
<i>Berline Klene</i>	1467		750		0,147		0,075	
<i>Orange Nugget</i>	1239		1275		0,124		0,128	
<i>Park Princess</i>	786		801		0,079		0,080	
<i>Sisa</i>	2321		450		0,232		0,045	
<i>Wittermans Best</i>	978				0,098		0,000	
lelie	4783		2250		0,478	0,000	0,225	0,703
<i>Gelria schub</i>	350				0,035	0,000	0,000	
<i>Prato schub</i>	550				0,055	0,000	0,000	
<i>Mero Star schub</i>	350				0,035	0,000	0,000	
<i>Totaal schub</i>	1250							
<i>Mero Star</i>	640		699		0,064	0,000	0,070	
<i>Prato</i>	2893		1551		0,289	0,000	0,155	
Totaal					3,705	1,359	2,297	7,361

*: 'Tot. Zetters' en 'Tot. Overig' is samenvoeging van de diverse cultivars ten behoeve van de saldoberekeningen.

Bijlage 3: Arbeidsregistratie proefbedrijf De Noord (2002-2003)

Bijlage 3a: Krokus Gl

Teeltwijze: GI

Gewas: Krokus Cv. JD + Rem 3196 m2

Handeling	Weeknr.	Aantal x	u/keer	Tijdsduur	Eenheid	Gebaseerd op:	%-aandeel tot. Overig
Land klaarmaken	40/41			10,0	uur/ha	KWIN	1,8
Koken	28 (2002)			14,8	uur/ha	Taaktijd	2,7
Boldompeling (ontsmetten)	42 (2002)			8,6	uur/ha	Taaktijd	1,6
Planten	42			16,6	uur/ha	Taaktijd	3,0
Stro steken (anti-stuifdek)	43			1,0	uur/ha	Loonwerker	
Strodekken (incl. stro rijden) (winterdek)	43			3,0	uur/ha	Loonwerker	
Stro hakselen & oprapen	10			3,0	uur/ha	Loonwerker	
Beregenen	12-17	4	0,5	2,0	uur/ha	Taaktijd	0,4
Ziekzoeken	14/20/21	3		73,2	uur/ha	Reg. De Noord	13,4
Onkruidbestrijding handmatig		0		0,0	uur/ha	Reg. De Noord	0,0
Onkruidbestrijding chemisch	4/6/11	3	0,6	1,8	uur/ha	KWIN	0,3
Chemische bestrijding overig	16-22	5	0,6	3,0	uur/ha	KWIN	0,5
Bemesting (pneumat)	9/14/18	4	0,3	1,2	uur/ha	KWIN	0,2
Rooien & Trillen	27/30			84,2	uur/ha	Taaktijd	15,4
Pellen & Sorteren GI/EX	31	12,1	25,9	312,7	uur/ton	Taaktijd	57,3
Plantgoed uitzoeken	32			17,8	uur/ha	Reg. De Noord	3,3
Totaal loonwerk				7,0			
Totaal overige arbeid				545,9			
Totaal				552,9	100,0		

Bijlage 3b: Krokus EX

Teeltwijze:

EX

Gewas:

Krokus

Cv.

JD + Rem

3347

m2

Handeling	Weeknr.	Aantal x	u/keer	Tijdsduur	Eenheid	Gebaseerd op:	%-aandeel tot. Overig
Koken	28 (2002)			14,8	uur/ha	Taaktijd	2,7
Land klaarmaken	41/42 (2002)			10,0	uur/ha	KWIN	1,8
Boldompeling (ontsmetten)	42			8,6	uur/ha	Taaktijd	1,5
Planten	42			16,6	uur/ha	Taaktijd	3,0
Stro steken (anti-stuifdek)	42			1,0	uur/ha	Loonwerker	
Strodekken (incl. stro rijden) (winterdek / evt. onkruiddek)	49			3,0	uur/ha	Loonwerker	
Cellulose spuiten	49			3,1	uur/ha	Loonwerker	
Strodek klepelen (onkruiddek)	10			2,3	uur/ha	KWIN	0,4
Onkruiddek bijwerken	11	1		7,1	uur/ha	Reg. De Noord	1,3
Beregenen	12-17	4	0,5	2,0	uur/ha	KWIN	0,4
Ziekzoeken	13/20	2		35,4	uur/ha	Reg. De Noord	6,4
Onkruidbestrijding handmatig		0		0,0	uur/ha	Reg. De Noord	0,0
Onkruidbestrijding chemisch	12	1	0,6	0,6	uur/ha	KWIN	0,1
Chemische bestrijding overig	16-21	5	0,6	3,0	uur/ha	KWIN	0,5
Bemesting (pneumat)	9/14/18	4	0,3	1,2	uur/ha	KWIN	0,2
Stro hakselen & oprapen	30			3,0	uur/ha	Loonwerker	
Rooien & Trillen	30/31			84,2	uur/ha	Taaktijd	15,1
Pellen & Sorteren EX	32	13,3	25,9	343,8	uur/ton	Taaktijd	61,8
Plantgoed uitzoeken	33			26,5	uur/ha	Reg. De Noord	4,8
Totaal loonwerk				10,1			
Totaal overige arbeid				556,0			
Totaal				566,1	100,0		

Bijlage 3c: Krokus BIO

Teeltwijze: BIO

Gewas: Krokus Cv. JD + Rem 2412 m2

Handeling	Weeknr.	Aantal x	u/keer	Tijdsduur	Eenheid	Gebaseerd op:	%-aandeel tot. Overig
Land klaarmaken	40/41			10,0	uur/ha	KWIN	2,1
Koken	28 (2002)			0,0	uur/ha	Taaktijd	0,0
Boldompeling (ontsmetten)				0,0	uur/ha	Taaktijd	0,0
Planten	41			16,6	uur/ha	Taaktijd	3,5
Stro steken (anti-stuifdek)	41			1,0	uur/ha	Loonwerker	
Strokekken (incl. rijden) (winterdek / evt. onkruiddek)	49			4,0	uur/ha	Loonwerker	
Cellulose spuiten	50			3,1	uur/ha	Loonwerker	
Strokek klepelen (onkruiddek)	29			2,3	uur/ha	KWIN	0,5
Onkruiddek bijwerken	11	1		12,4	uur/ha	Reg. De Noord	2,6
Beregenen	15/16/17	3	0,5	1,5	uur/ha	KWIN	0,3
Ziekzoeken	13/15	3		20,7	uur/ha	Reg. De Noord	4,4
Onkruidbestrijding handmatig		0		0,0	uur/ha	Reg. De Noord	0,0
Onkruidbestrijding chemisch		0		0,0	uur/ha	KWIN	0,0
Bemesting	49/14	2	1,7	3,4	uur/ha	KWIN	0,7
Stro hakselen & oprapen	27			3,0	uur/ha	Loonwerker	
Rooien & Trillen	27			84,2	uur/ha	Taaktijd	17,7
Pellen & Sorteren BIO	31			308,9	uur/ha	Taaktijd	65,1
Plantgoed uitzoeken	33/34			14,5	uur/ha	Reg. De Noord	3,1
Totaal loonwerk				11,1			
Totaal overige arbeid				474,5			
Totaal				485,6	100,0		

Bijlage 3d: Narcis kleinbloemig GI

Teeltwijze: GI

Gewas: Narcis Cv. Tête à Tête 6014 m2

Handeling	Weeknr.	Aantal x	u/keer	Tijdsduur	Eenheid	Gebaseerd op:	%-aandeel tot. Overig
Koken	35/36			26,0	uur/ha	Reg. De Noord	5,7
Ontsmetten kleinbloemig	42			20,2	uur/ha	Reg. De Noord	4,4
Land klaarmaken	41/42			10,0	uur/ha	KWIN	2,2
Planten	42			16,7	uur/ha	Reg. De Noord	3,7
Stro steken (anti-stuifdek)	43			1,0	uur/ha	Loonwerker	
Strodekken (incl. stro rijden) (winterdek)	43			4,0	uur/ha	Loonwerker	
Cellulose spuiten				3,1	uur/ha	Loonwerker	
Stro hakselen & oprapen	10			3,0	uur/ha	Loonwerker	
Beregenen	15-23	6	0,5	3,0	uur/ha	KWIN	0,7
Ziekzoeken/selecteren	21	2		32,2	uur/ha	Reg. De Noord	7,1
Onkruidbestrijding handmatig				0,0	uur/ha	Reg. De Noord	0,0
Onkruidbestrijding chemisch	6-19	5	0,6	3,0	uur/ha	KWIN	0,7
Chemische bestrijding overig	13-22	4	0,6	2,4	uur/ha	KWIN	0,5
Bemesting	9/14/18	5	0,3	1,5	uur/ha	KWIN	0,3
Rooien & Trillen	33			56,8	uur/ha	Taaktijd	12,5
Sorteren & Breken	34			208,6	uur/ha	Taaktijd	45,8
Plantgoed uitzoeken	35			75,0	uur/ha	Reg. De Noord	16,5
Totaal loonwerk				11,1			
Totaal overige arbeid				455,4			
Totaal				466,5			100,0

Bijlage 3e: Narcis kleinbloemig EX

Teeltwijze: EX

Gewas: Krokus Cv. JD + Rem 3347 m2

Handeling	Weeknr.	Aantal x	n/keer	Tijdsduur	Eenheid	Gebaseerd op:	%-aandeel tot. Overig
Koken	28 (2002)			14,8	uur/ha	Taaktijd	2,7
Land klaarmaken	41/42 (2002)			10,0	uur/ha	KWIN	1,8
Boldompeling (ontsmetten)	42			8,6	uur/ha	Taaktijd	1,5
Planten	42			16,6	uur/ha	Taaktijd	3,0
Stro steken (anti-stuifdek)	42			1,0	uur/ha	Loonwerker	
Strodekken (incl. stro rijden) (winterdek / evt. onkruiddek)	49			3,0	uur/ha	Loonwerker	
Cellulose spuiten	49			3,1	uur/ha	Loonwerker	
Strodek klepelen (onkruiddek)	10			2,3	uur/ha	KWIN	0,4
Onkruiddek bijwerken	11	1		7,1	uur/ha	Reg. De Noord	1,3
Beregenen	12-17	4	0,5	2,0	uur/ha	KWIN	0,4
Ziekzoeken	13/20	2		35,4	uur/ha	Reg. De Noord	6,4
Onkruidbestrijding handmatig		0		0,0	uur/ha	Reg. De Noord	0,0
Onkruidbestrijding chemisch	12	1	0,6	0,6	uur/ha	KWIN	0,1
Chemische bestrijding overig	16-21	5	0,6	3,0	uur/ha	KWIN	0,5
Bemesting (pneumat)	9/14/18	4	0,3	1,2	uur/ha	KWIN	0,2
Stro hakselen & oprapen	30			3,0	uur/ha	Loonwerker	
Rooien & Trillen	30/31			84,2	uur/ha	Taaktijd	15,1
Pellen & Sorteren EX	32	13,3	25,9	343,8	uur/ton	Taaktijd	61,8
Plantgoed uitzoeken	33			26,5	uur/ha	Reg. De Noord	4,8
Totaal loonwerk				10,1			
Totaal overige arbeid				556,0			
Totaal				566,1	100,0		

Bijlage 3f: Narcis kleinbloemig BIO

Teeltwijze: BIO

Gewas: Narcis Cv. Tête à Tête 3968 m2

Handeling	Weeknr.	Aantal x	u/keer	Tijdsduur	Eenheid	Gebaseerd op:	%-aandeel tot. Overig
Koken	35/36			26,0	uur/ha	Loonwerker	6,2
Ontsmetten kleinbloemig				0,0	uur/ha	Reg. De Noord	0,0
Land klaarmaken	41/43			10,0	uur/ha	Taaktijd	2,4
Planten	41/43			16,7	uur/ha	Taaktijd	4,0
Stro steken (anti-stuifdek)	41/43			1,0	uur/ha	Loonwerker	
Strodekken (incl. rijden) (winterdek / evt. onkruiddek)	49			4,0	uur/ha	Loonwerker	
Cellulose spuiten				3,1	uur/ha	Loonwerker	
Strodek klepelen (onkruiddek)	10			2,3	uur/ha	KWIN	0,5
Beregenen	15-24	5	0,5	2,5	uur/ha	KWIN	0,6
Onkruiddek bijwerken	9/18/25	3		7,7	uur/ha	Reg. De Noord	1,8
Ziekzoeken/selecteren	13	1		5,0	uur/ha	Reg. De Noord	1,2
Koppen	15/17	2	2	4,0	uur/ha	Loonwerker	
Onkruidbestrijding handmatig	18	2		25,6	uur/ha	Reg. De Noord	6,2
Onkruidbestrijding chemisch				0,0	uur/ha	KWIN	0,0
Bemesting	49/14	2	1,7	3,4	uur/ha	KWIN	0,8
Stro hakselen & oprapen	33			3,0	uur/ha	Loonwerker	
Rooien & Trillen	34			56,8	uur/ha	Taaktijd	13,6
Sorteren & Breken	34			208,6	uur/ha	Taaktijd	50,1
Plantgoed uitzoeken	35			51,7	uur/ha	Reg. De Noord	12,4
Totaal loonwerk				15,1			
Totaal overige arbeid				416,3			
Totaal				431,4	100,0		

Bijlage 3g: Narcis grootbloemig GI

Teeltwijze: GI

Gewas: Narcis Cv. Marieke 2987 m2

Handeling	Weeknr.	Aantal x	u/keer	Tijdsduur	Eenheid	Gebaseerd op:	%-aandeel tot. Overig
Koken	36			26,0	uur/ha	Taaktijd	6,3
Ontsmetten grootbloemig	43			30,0	uur/ha	Taaktijd	7,3
Land klaarmaken	42/43			10,0	uur/ha	KWIN	2,4
Planten	43			16,7	uur/ha	Taaktijd	4,1
Stro steken (anti-stuifdek)	43			1,0	uur/ha	Loonwerker	
Strodekken (incl. stro rijden) (winterdek)	43			3,0	uur/ha	Loonwerker	
Cellulose spuiten	43			3,1	uur/ha	Loonwerker	
Stro hakselen & oprapen	10			3,0	uur/ha	Loonwerker	
Beregenen	15-23	5	0,5	2,5	uur/ha	KWIN	0,6
Ziekzoeken/selecteren	15/17/19			41,6	uur/ha	Reg. De Noord	10,1
Koppen	17			2,0	uur/ha	Loonwerker	
Onkruidbestrijding handmatig				0,0	uur/ha	Reg. De Noord	0,0
Onkruidbestrijding chemisch	6-19	5	0,6	3,0	uur/ha	KWIN	0,7
Chemische bestrijding overig	13-22	4	0,6	2,4	uur/ha	KWIN	0,6
Bemesting	9/14/18	5	0,3	1,5	uur/ha	KWIN	0,4
Rooien & Trillen	31			56,8	uur/ha	Taaktijd	13,8
Sorteren & Breken	33-35			208,6	uur/ha	Taaktijd	50,9
Plantgoed uitzoeken	35			11,1	uur/ha	Reg. De Noord	2,7
Bolrot (%)				0,0		Reg. De Noord	0,0
Totaal loonwerk				12,1			
Totaal overige arbeid				410,2			
Totaal				422,3			100,0

Bijlage 3h: Narcis grootbloemig BIO

Teeltwijze:

BIO

Gewas:

Narcis

Cv.

Marieke

2783

m2

Handeling	Weeknr.	Aantal x	u/keer	Tijdsduur	Eenheid	Gebaseerd op:	%-aandeel tot. Overig
Koken	37			26,0	uur/ha	Taaktijd	5,5
Ontsmetten grootbloemig				0,0	uur/ha	Taaktijd	0,0
Land klaarmaken	42/43			10,0	uur/ha	KWIN	2,1
Planten	43			16,7	uur/ha	Taaktijd	3,5
Stro steken (anti-stuifdek)	43			1,0	uur/ha	Loonwerker	
Strodekken (incl. rijden) (winterdek / evt. onkruiddek)	49			3,0	uur/ha	Loonwerker	
Cellulose spuiten	43			3,1	uur/ha	Loonwerker	
Strodek klepelen (onkruiddek)	10			2,3	uur/ha	KWIN	0,5
Beregenen	15-24	5	0,5	2,5	uur/ha	KWIN	0,5
Onkruiddek bijwerken	9/18	2		5,2	uur/ha	Reg. De Noord	1,1
Ziekzoeken/selecteren	15/19	2		63,8	uur/ha	Reg. De Noord	13,5
Koppen	17			2,0	uur/ha	Loonwerker	
Nakoppen Grootbl.	17			45,6	uur/ha	Taaktijd	9,7
Onkruidbestrijding handmatig	18	1		6,7	uur/ha	Reg. De Noord	1,4
Onkruidbestrijding chemisch				0,0	uur/ha	KWIN	0,0
Bemesting	49/14	2	1,7	3,4	uur/ha	KWIN	0,7
Stro hakselen & oprapen	31			3,0	uur/ha	Loonwerker	
Rooien & Trillen	31			56,8	uur/ha	Taaktijd	12,1
Sorteren & Breken	33-35			208,6	uur/ha	Taaktijd	44,3
Plantgoed uitzoeken	35			23,4	uur/ha	Reg. De Noord	5,0
Bolrot (%)				0,0	uur/ha	Reg. De Noord	0,0
Totaal loonwerk				12,1			
Totaal overige arbeid				471,0			
Totaal				483,1	100,0		

Bijlage 3i: Tulp Gl

Teeltwijze: **GI**

Gewas: **Tulp** Cv. **LM+IdFr** 7070 m2

Handeling	Weeknr.	Aantal x	u/keer	Tijdsduur	Eenheid	Gebaseerd op:	%-aandeel tot. Overig
Land klaarmaken	46/47			10,0	uur/ha	KWIN	1,4
Planten	47			18,7	uur/ha	Reg. De Noord	2,7
Stro steken (anti-stuifdek)	47			1,0	uur/ha	Loonwerker	
Beregenen	15-24	5	0,5	2,5	uur/ha	KWIN	0,4
Ziekzoeken/selecteren	16-22	7		143,6	uur/ha	Reg. De Noord	20,5
Onkruidbestrijding handmatig				0	uur/ha	Reg. De Noord	0,0
Onkruidbestrijding mechanisch				0,0	uur/ha	KWIN	0,0
Onkruidbestrijding chemisch	16-21	5	0,6	3,0	uur/ha	KWIN	0,4
Chemische bestrijding overig	9/14/18	4	0,6	2,4	uur/ha	KWIN	0,3
Bemesten (volvelds)	9/14/18	5	0,3	1,5	uur/ha	KWIN	0,2
Koppen	19			2,0	uur/ha	Loonwerker	
Nakoppen GI/EX	19			30,7	uur/ha	Taaktijd	4,4
Rooien & Trillen	27/28			84,5	uur/ha	Taaktijd	12,1
Pellen & Sorteren	29/30			332,2	uur/ha	Taaktijd	47,4
Plantgoed uitzoeken	31			71,2	uur/ha	Reg. De Noord	10,2
Totaal loonwerk				3,0			
Totaal overige arbeid				700,3			
Totaal				703,3	100,0		

Bijlage 3j: Tulp EX

Teeltwijze: EX

Gewas: Tulp Cv. Leen v.d. Mark 3375 m2

Handeling	Weeknr.	Aantal x	u/keer		Tijdsduur	Eenheid	Gebaseerd op:	%-aandeel tot. Overig
Land klaarmaken	47				10,0	uur/ha	KWIN	1,7
Planten	48				18,7	uur/ha	Taaktijd	3,2
Stro steken (anti-stuifdek)	48				1,0	uur/ha	Loonwerker	
Strodekken (incl. rijden) (onkruiddek)	48				3,0	uur/ha	Loonwerker	
Schuimen strodek / cellulose	49				3,1	uur/ha	Loonwerker	
Strodek hakselen voor onkruiddek	10				2,3	uur/ha	KWIN	0,4
Onkruiddek bijwerken		0			0,0	uur/ha	Reg. De Noord	0,0
Beregenen	15-24	6	0,5		3,0	uur/ha	KWIN	0,5
Ziekzoeken/selecteren	16-19	4			42,6	uur/ha	Reg. De Noord	7,4
Onkruidbestrijding handmatig					0	uur/ha	Reg. De Noord	0,0
Onkruidbestrijding mechanisch					9,2	uur/ha	KWIN	1,6
<i>Wiedeggen</i>	11/12/13/19	4	0,9	3,6				
<i>Vingerwieden</i>	15/17	2	2,8	5,6				
Onkruidbestrijding chemisch	13-20	4	0,6		0,0	uur/ha	KWIN	0,0
<i>Padenspuut bij Animalstar</i>	13-20	2	0,9		1,8	uur/ha	KWIN	0,3
Chemische bestrijding overig	13-29	8	0,6		4,8	uur/ha	KWIN	0,8
Bemesten (beddenbemester)	9/14/18	5	0,3		1,5	uur/ha	KWIN	0,3
Koppen	19	19			2,0	uur/ha	Loonwerker	
Nakoppen GI/EX	19/20	20			30,7	uur/ha	Taaktijd	5,3
Loof afhaken	26	27			2,0	uur/ha	Loonwerker	
Stro hakselen & oprapen	26	27			3,0	uur/ha	Loonwerker	
Rooien & Trillen	26	27			84,5	uur/ha	Taaktijd	14,7
Pellen & Sorteren	27	34			332,2	uur/ha	Taaktijd	57,7
Plantgoed uitzoeken	34	34			34,5	uur/ha	Reg. De Noord	6,0
Totaal loonwerk					12,1			
Totaal overige arbeid					575,8			
Totaal					587,9			100,0

Bijlage 3k: Tulp BIO

Teeltwijze: BIO

Gewas: Tulp Cv. LM+ldFr 5198 m2

Handeling	Weeknr.	Aantal x	u/keer	Tijdsduur	Eenheid	Gebaseerd op:	%-aandeel tot. Overig
Land klaarmaken	46/47			10,0	uur/ha	KWIN	0,9
Planten	47			18,7	uur/ha	Taaktijd	1,7
Slangen in- een aanleggen fertigatie	47			10,0	uur/ha	KWIN	0,9
Stro steken (anti-stuifdek)	47			1,0	uur/ha	Loonwerker	
Strodekken (incl. rijden) (winterdek / evt. onkruiddek)	48			4,0	uur/ha	Loonwerker	
Schuimen strodek / Cellulose	48			3,1	uur/ha	Loonwerker	
Strodek hakselen voor onkruiddek	11			2,3	uur/ha	KWIN	0,2
Onkruiddek bijwerken		0		0,0	uur/ha	Reg. De Noord	0,0
Beregenen		0		0,0	uur/ha	KWIN	0,0
Ziekzoeken/selecteren	14-23	7		90,0	uur/ha	Reg. De Noord	8,3
Onkruidbestrijding handmatig	19-22	7		251,2	uur/ha	Reg. De Noord	23,2
Onkruidbestrijding mechanisch				0,0	uur/ha	KWIN	0,0
Onkruidbestrijding chemisch				0,0	uur/ha	KWIN	0,0
Koppelen fertigatieslangen	11			7,8	uur/ha	KWIN	0,7
Fertigeren	12-23	11	0,25	2,8	uur/ha	KWIN	0,3
Koppen	19			2,0	uur/ha	Loonwerker	
Nakoppen BIO	19			60,6	uur/ha	Taaktijd	5,6
Stro hakselen & oprapen	27			3,0	uur/ha	Loonwerker	
Loof afhalen	27			2,0	uur/ha	Loonwerker	
Fert. Slangen opruimen	27			10,0	uur/ha	KWIN	0,9
Rooien & Trillen	27/28			84,5	uur/ha	Taaktijd	7,8
Pellen & Sorteren	33			332,2	uur/ha	Taaktijd	30,7
Plantgoed uitzoeken	36			202,3	uur/ha	Reg. De Noord	18,7
Totaal loonwerk				15,1			
Totaal overige arbeid				1082,3			
Totaal				1097,4	100,0		

Bijlage 3l: Hyacint zetters Gl

Teeltwijze: GI

*: zetters = vanaf 12/13 opplant

Gewas: Hyacint Cv. PP+DB zetters* 1712 m2

Handeling	Weeknr.	Aantal x	u/keer	Tijdsduur	Eenheid	Gebaseerd op:	%-aandeel tot. Overig
Land klaarmaken	45			10,0	uur/ha	KWIN	1,3
Ontsmetten plantgoed	45			16,6	uur/ha	Taaktijd	2,2
Planten zetters (handmatig)	45			194,9	uur/ha	Taaktijd	25,7
Slangen in- en aanleggen fertigatie	47			10,0	uur/ha	KWIN	1,3
Stro steken (anti-stuifdek)	47			1,0	uur/ha	Loonwerker	
Strodekken (incl. stro rijden) (winterdek)	49			4,0	uur/ha	Loonwerker	
Cellulose spuiten	49			3,1	uur/ha	Loonwerker	
Stro hakselen & oprapen	10			3,0	uur/ha	Loonwerker	
Ziekzoeken/selecteren	17/19/21/23	4		48,9	uur/ha	Reg. De Noord	6,5
Irrigeren	20/25	2	0,25	0,5	uur/ha	KWIN	0,1
Onkruidbestrijding handmatig				0,0	uur/ha	Reg. De Noord	0,0
Onkruidbestrijding chemisch	6-19	6	0,6	3,6	uur/ha	KWIN	0,5
Chemische bestrijding overig	16-26	8	0,6	4,8	uur/ha	KWIN	0,6
Koppelen fertigatieslangen	11			7,8	uur/ha	KWIN	1,0
Fertigeren	12-23	11	0,25	2,8	uur/ha	KWIN	0,4
Fertigatieslanegn opruimen	30			10,0	uur/ha	KWIN	1,3
Rooien & Trillen	31			68,5	uur/ha	Taaktijd	9,0
Tellen & Sorteren - zetters	32/35/39			187,5	uur/ha	Taaktijd	24,7
Plantgoed uitzoeken	39/41/43			188,3	uur/ha	Reg. De Noord	24,8
Uitzoeken roet	41			3,7	uur/ha	Reg. De Noord	0,5
Totaal loonwerk				11,1			
Totaal overige arbeid				757,8			
Totaal				768,9	100,0		

Bijlage 3m: Hyacint overig plantgoed GI

Teeltwijze: GI

Gewas: Hyacint Cv. PP+DB overig 3760 m2

Handeling	Weeknr.	Aantal x	u/keer	Tijdsduur	Eenheid	Gebaseerd op:	%-aandeel tot. Overig
Land klaarmaken	45			10	uur/ha	KWIN	1,6
Ontsmetten				16,6	uur/ha	Reg. De Noord	2,6
Ontsmetten plantgoed	45			50,5	uur/ha	Reg. De Noord	7,9
Slangen in- en aanleggen fertigatie	47			10,0	uur/ha	KWIN	1,6
Stro steken (anti-stuifdek)	47			1,0	uur/ha	Loonwerker	
Strodekken (incl. stro rijden) (winterdek)	49			4,0	uur/ha	Loonwerker	
Cellulose spuiten	49			3,1	uur/ha	Loonwerker	
Stro hakselen & oprapen	10			3,0	uur/ha	Loonwerker	
Onkruiddek bijwerken	7/16/25	3		22,2	uur/ha	Reg. De Noord	3,5
Ziekzoeken	17/19/21/23	4		48,9	uur/ha	Reg. De Noord	7,7
Irrigeren	20/25	2	0,5	1,0	uur/ha	KWIN	0,2
Onkruidbestrijding handmatig				0,0	uur/ha	Reg. De Noord	0,0
Onkruidbestrijding chemisch	6-19	6	0,6	3,6	uur/ha	KWIN	0,6
Chemische bestrijding overig	16-26	8	0,6	4,8	uur/ha	KWIN	0,8
Fertigatieslangen aankoppelen	11			7,8	uur/ha	KWIN	1,2
Fertigeren	12-23	11	0,25	2,8	uur/ha	KWIN	0,4
Fertigatieslangen opruimen				10,0	uur/ha	KWIN	1,6
Rooien & Trillen	31			68,5	uur/ha	Taaktijd	10,8
Tellen & Sorteren - overig	32/35/39			187,5	uur/ha	Taaktijd	29,5
Plantgoed uitzoeken	39/41/43			188,3	uur/ha	Reg. De Noord	29,6
Uitzoeken roet	41			3,7	uur/ha	Reg. De Noord	0,6
Totaal loonwerk				11,1			
Totaal overige arbeid				636,1			
Totaal				647,2			100,0

Bijlage 3n: Hyacint holbollen GI

Teeltwijze:

GI

Gewas:

Hyacint

Cv.

Holbollen PP/DB

735

m2

Handeling	Weeknr.	Aantal x	u/keer	Tijdsduur	Eenheid	Gebaseerd op:	%-aandeel tot. Overig
Land klaarmaken	48/49			10	uur/ha	KWIN	1,2
Ontsmetten holbol	49			25	uur/ha	Taaktijd	3,1
Planten holbollen	49			249,5	uur/ha	Taaktijd	30,5
Slangen in- en aanleggen fertigatie	49			10,0	uur/ha	KWIN	1,2
Stro steken (anti-stuifdek)	47			1,0	uur/ha	Loonwerker	
Strodekken (incl. stro rijden) (winterdek)	49			4,0	uur/ha	Loonwerker	
Cellulose spuiten	49			3,1	uur/ha	Loonwerker	
Stro hakselen & oprapen	10			3,0	uur/ha	Loonwerker	
Irrigeren	20/25	2	0,5	1,0	uur/ha	KWIN	0,1
Ziekzoeken	19	1		13,6	uur/ha	Reg. De Noord	1,7
Onkruidbestrijding handmatig	21	1		61,2	uur/ha	Reg. De Noord	7,5
Onkruidbestrijding chemisch	6-19	6	0,6	3,6	uur/ha	KWIN	0,4
Chemische bestrijding overig	16-26	8	0,6	4,8	uur/ha	KWIN	0,6
Fertigatieslangen aankoppelen	11			7,8	uur/ha	KWIN	0,9
Fertigeren	12-23	11	0,25	2,8	uur/ha	KWIN	0,3
Slangen opruimen	30			10,0	uur/ha	KWIN	1,2
Rooien & Trillen holbol	31			68,5	uur/ha	Taaktijd	8,4
Tellen & Sorteren - overig	39			153,8	uur/ha	Taaktijd	18,8
Plantgoed uitzoeken	39			197,3	uur/ha	Reg. De Noord	24,1
Uitzoeken roet				0,0	uur/ha	Reg. De Noord	0,0
Totaal loonwerk				11,1			
Totaal overige arbeid				818,8			
Totaal				829,9			100,0

Bijlage 3o: Hyacint zettters BIO

Teeltwijze: BIO Hycint zetter -> vanaf 12/13 geplant

Gewas: Hyacint Cv. PP+DB 785 m2

Handeling	Weeknr.	Aantal x	u/keer	Tijdsduur	Eenheid	Gebaseerd op:	%-aandeel tot. Overig
Land klaarmaken	45			10,0	uur/ha	KWIN	1,1
Ontsmetten overig				0,0	uur/ha	Taaktijd	0,0
Planten zettters (handmatig)	45			194,9	uur/ha	Taaktijd	21,0
Slangen in- en aanleggen fertigatie	47			10,0	uur/ha	KWIN	1,1
Stro steken (anti-stuifdek)	47			1,0	uur/ha	Loonwerker	
Onkruid branden (infra-rood)	48			8,5	uur/ha	Loonwerker	
Strodekken (incl. rijden) (winterdek / evt. onkruiddek)	49			5,5	uur/ha	Loonwerker	
Cellulose spuiten	50			3,1	uur/ha	Loonwerker	
Beregenen		0	0,5	0,0	uur/ha	KWIN	0,0
Strodek klepelen (onkruiddek)	10			2,3	uur/ha	KWIN	0,2
Onkruiddek bijwerken	7/16/25	3		22,2	uur/ha	Reg. De Noord	2,4
Ziekzoeken	17/19			123,2	uur/ha	Reg. De Noord	13,3
Koppen (handmatig)				168,2	uur/ha	Taaktijd	18,1
Onkruidbestrijding handmatig	12-21	6		13,3	uur/ha	Reg. De Noord	1,4
Onkruidbestrijding chemisch				0,0	uur/ha	KWIN	0,0
Koppelen fertigatieslangen	11			7,8	uur/ha	KWIN	0,8
Fertigeren	12-23	11	0,25	2,8	uur/ha	KWIN	0,3
Stro hakselen & oprapen	29			3,0	uur/ha	Loonwerker	
Rooien & Trillen	29			68,5	uur/ha	Taaktijd	7,4
Tellen & Sorteren - zettters	31			187,5	uur/ha	Taaktijd	20,2
Plantgoed uitzoeken	40/43			103,2	uur/ha	Reg. De Noord	11,1
Uitzoeken roet	41			13,3	uur/ha	Reg. De Noord	1,4
Totaal loonwerk				21,1			
Totaal overige arbeid				927,1			
Totaal				948,2			100,0

Bijlage 3p: Hyacint overig plantgoed BIO

Teeltwijze:

BIO

Gewas:

Hyacint

Cv.

PP+DB Overig

2298

m2

Handeling	Weeknr.	Aantal x	u/keer	Tijdsduur	Eenheid	Gebaseerd op:	%-aandeel tot. Overig
Land klaarmaken	45			10	uur/ha	KWIN	1,3
Ontsmetten overig				0	uur/ha	Taaktijd	0,0
Planten overig	45			50,5	uur/ha	Taaktijd	6,7
Slangen in- en aanleggen fertigatie	47			10,0	uur/ha	KWIN	1,3
Stro steken (anti-stuifdek)	47			1,0	uur/ha	Loonwerker	
Onkruid branden (infra-rood)	48			8,5	uur/ha	Loonwerker	
Strodekken (incl. rijden) (winterdek / evt. onkruiddek)	49			5,5	uur/ha	Loonwerker	
Cellulose spuiten	50			3,1	uur/ha	Loonwerker	
Beregenen		0	0,5	0,0	uur/ha	KWIN	0,0
Strodek klepelen (onkruiddek)	10			2,3	uur/ha	KWIN	0,3
Onkruiddek bijwerken	7/16/25	3		22,2	uur/ha	Reg. De Noord	3,0
Ziekzoeken	17/19			123,2	uur/ha	Reg. De Noord	16,5
Koppen (handmatig)				168,2	uur/ha	Taaktijd	22,5
Onkruidbestrijding handmatig	12-21	6		13,3	uur/ha	Reg. De Noord	1,8
Onkruidbestrijding chemisch				0,0	uur/ha	KWIN	0,0
Koppelen fertigatieslangen	11			7,8	uur/ha	KWIN	1,0
Fertigeren	12-23	11	0,25	2,8	uur/ha	KWIN	0,4
Stro hakselen & oprapen	29			3,0	uur/ha	Loonwerker	
Rooien & Trillen	29			68,5	uur/ha	Taaktijd	9,1
Tellen & Sorteren - overig	31			153,8	uur/ha	Taaktijd	20,5
Plantgoed uitzoeken	40/43			103,2	uur/ha	Reg. De Noord	13,8
Uitzoeken roet	41			13,3	uur/ha	Reg. De Noord	1,8
Totaal loonwerk				21,1			
Totaal overige arbeid				749,0			
Totaal				770,1			100,0

Bijlage 3q: Dahlia Gl

Teeltwijze: Gl

*: bij planten: 12 uur per 10.000 st.

Gewas: Dahlia Cv. Diversen 4620 m2

Handeling	Weeknr.	Aantal x	n/keer*		Tijdsduur	Eenheid	Gebaseerd op:	%-aandeel tot. Overig
Land klaarmaken	21				10,0	uur/ha	KWIN	1,6
Planten	21	17,5	12		210,0	uur/ha	Taaktijd	33,0
Cellulose spuiten					3,1	uur/ha	Loonwerker	
Beregenen	20-30	8	0,5		4,0	uur/ha	KWIN	0,6
Ziekzoeken					0,0	uur/ha	Reg. De Noord	0,0
Onkruidbestrijding handmatig	26/32	2			46,8	uur/ha	Reg. De Noord	7,4
Onkruidbestrijding mechanisch					8,4	uur/ha	KWIN	1,3
Schoffelen	24	2	2,8	5,6				
Schrepelen		0	0,9	0				
Paden frezen	24/28	2	1,4	2,8				
Wiedeggen		0	0,9	0				
Besputting Dustex	31/38	2	0,9		1,4	uur/ha	KWIN	0,2
Chemische onkruidbestrijding	21	1	0,6		0,3	uur/ha	KWIN	0,0
Chemische bestrijding overig		0	0,6		0,0	uur/ha	KWIN	0,0
Bemesting pneumat (KAS/KS)	22-32	5	0,3		1,5	uur/ha	KWIN	0,2
Maaien (bloemhoofden)	31/33				2,3	uur/ha	Loonwerker	
Loof klepelen & Afvoeren	43				2,0	uur/ha	Loonwerker	
Lintzagen	44				2,0	uur/ha	Loonwerker	
Rooien & Trillen	44				72,7	uur/ha	Taaktijd	11,4
Tellen & Sorteren	47-48				280,8	uur/ha	Taaktijd	44,2
Totaal loonwerk					9,4			
Totaal overige arbeid					635,8			
Totaal					645,2			100,0

Bijlage 3r: Dahlia BIO

Teeltwijze: BIO

*: bij planten 12 uur per 10.000 st.

Gewas: Dahlia Cv. Diversen 5526 m2

Handeling	Weeknr.	Aantal x	u/keer*		Tijdsduur	Eenheid	Gebaseerd op:	%-aandeel tot. Ov
Land klaarmaken	21				10,0	uur/ha	KWIN	1,1
Onkruid branden (infra-rood)	21				8,5	uur/ha	Loonwerker	
Planten	21	17,5	12		210,0	uur/ha	Taaktijd	22,3
Cellulose spuiten					3,1	uur/ha	Loonwerker	
Beregenen	22-30	8	0,5		4,0	uur/ha	KWIN	0,4
Ziekzoeken					0,0	uur/ha	Reg. De Noord	0,0
Onkruidbestrijding handmatig	26-31	6			345,6	uur/ha	Reg. De Noord	36,7
Onkruidbestrijding mechanisch					5,1	uur/ha	KWIN	0,5
Schoffelen	24	1	2,8	2,8				
Schrepelen	25	1	0,9	0,9				
Paden frezen	28	1	1,4	1,4				
Wiedeggen		0	0,9	0				
Bemesting (uitrijden drijfmest)	25-34	8	1,7		13,6	uur/ha	KWIN	1,4
Maaien (bloemhoofden)	33-35				2,3	uur/ha	Loonwerker	
Loof klepelen & Afvoeren	43				2,0	uur/ha	Loonwerker	
Lintzagen	44				2,0	uur/ha	Loonwerker	
Rooien & Trillen	44				72,7	uur/ha	Taaktijd	7,7
Tellen & Sorteren	47-48				280,8	uur/ha	Taaktijd	29,8
Totaal loonwerk					17,9			
Totaal overige arbeid					941,8			
Totaal					959,7			100,0

Bijlage 3s: Lelie Oriëntal 1- en meerjarig plantgoed Gl

Teeltwijze: GI

Gewas: Lelie Cv. Mero Star 640 m2

Handeling	Weeknr.	Aantal x	u/keer*		Tijdsduur	Eenheid	Gebaseerd op:	%-aandeel tot. Ove
Land klaarmaken	13				10,0	uur/ha	KWIN	0,9
Koken plantgoed	28 (2002)				13,4	uur/ha	Taaktijd	1,2
Ontsmetten plantgoed	13				12,9	uur/ha	Taaktijd	1,1
Planten	13				93,4	uur/ha	Taaktijd	8,2
Slangen in- en aanleggen fertigatie	14				10,0	uur/ha	KWIN	0,9
Cellulose spuiten	14				3,1	uur/ha	Loonwerker	
Beregenen	15-30	8	0,5		4,0	uur/ha	KWIN	0,3
Ziekzoeken/selecteren	25	1			20,3	uur/ha	Reg. De Noord	1,8
Onkruidbestrijding handmatig	25/32	2			20,1	uur/ha	Reg. De Noord	1,8
Onkruidbestrijding mechanisch					2,8	uur/ha	KWIN	0,2
<i>Wiedeggen</i>		0	0,9	0				
<i>Paden frezen</i>	31/36	2	1,4	2,8				
Onkruidbestrijding chemisch	16-38	10	0,6		6,0	uur/ha	KWIN	0,5
Chemische bestrijding overig	16-38	10	0,6		6,0	uur/ha	KWIN	0,5
Fertigatieslangen aankoppelen	14				7,8	uur/ha	KWIN	0,7
Fertigatie	16-26	11	0,25		2,8	uur/ha	KWIN	0,2
Koppen plantgoed Or	26/28				2,0	uur/ha	Loonwerker	
Nakoppen plantgoed Or	27/28				56,0	uur/ha	Taaktijd	4,9
Loof hakselen & Afvoeren	43				2,0	uur/ha	Loonwerker	
Fertigatieslangen opruimen	46				10,0	uur/ha	KWIN	0,9
Rooien & Trillen plantgoed	47				88,0	uur/ha	Taaktijd	7,7
Pluizen & verwerken plantgoed	48/49	18,9	35		663,0	uur/ton	Taaktijd	57,9
Plantgoed uitzoeken - tellen	3/4 (2004)				119,5	uur/ha	Reg. De Noord	10,4
Totaal loonwerk					7,1			
Totaal overige arbeid					1145,9			
Totaal					1153,0	100,0		

Bijlage 3t: Lelie Oriëntal schub Gl

Teeltwijze:

GI

Gewas:

Lelie

Cv.

Schub Mero Star

350

m2

Handeling	Weeknr.	Aantal x	u/keer*		Tijdsduur	Eenheid	Gebaseerd op:	%-aandeel tot. Ovr
Schubben Or	49 (2002)	108,5	11,2		1215,2	uur/ha	Taaktijd	46,9
Inpakken & ontsmetten	49 (2002)	108,5	2,2		238,7	uur/ha	Taaktijd	9,2
Land klaarmaken	15 (2003)				10,0	uur/ha	KWIN	0,4
Uitpakken & ontsmetten	12/13	108,5	2,6		282,1	uur/ha	Taaktijd	10,9
Planten	16				93,4	uur/ha	Taaktijd	3,6
Fertigatieslangen in- en aanleggen	16				10,0	uur/ha	KWIN	0,4
Cellulose spuiten	16				3,1	uur/ha	Loonwerker	
Beregenen	15-30	8	0,5		4,0	uur/ha	KWIN	0,2
Ziekzoeken/selecteren					0,0	uur/ha	Reg. De Noord	0,0
Onkruidbestrijding handmatig	31/32	2			44,0	uur/ha	Reg. De Noord	1,7
Onkruidbestrijding mechanisch					2,8	uur/ha	KWIN	0,1
<i>Wiedeggen</i>		0	0,9	0				
<i>Paden frezen</i>	31/36	2	1,4	2,8				
Onkruidbestrijding chemisch	16-38	10	0,6		6,0	uur/ha	KWIN	0,2
Chemische bestrijding overig	16-38	10	0,6		6,0	uur/ha	KWIN	0,2
Fertigatieslangen aankoppelen	14				7,8	uur/ha	KWIN	0,3
Fertigatie	16-26	11	0,25		2,8	uur/ha	KWIN	0,1
Loof hakselen & Afvoeren	43				2,0	uur/ha	Loonwerker	
Fertigatieslangen opruimen	46				10,0	uur/ha	KWIN	0,4
Rooien & Trillen schubgoed	47				63,4	uur/ha	Taaktijd	2,4
Pluizen & verwerken schubgoed	48/49				492,2	uur/ha	Taaktijd	19,0
Plantgoed uitzoeken - tellen	3 (2004)				104,0	uur/ha	Reg. De Noord	4,0
Totaal loonwerk					5,1			
Totaal overige arbeid					2592,3			
Totaal					2597,4	100,0		

Bijlage 3u: Lelie Aziaat 1- en meerjarig plantgoed GI

Teeltwijze: GI

Gewas: Lelie Cv. Prato 2893 m2

Handeling	Weeknr.	Aantal x	u/keer*		Tijdsduur	Eenheid	Gebaseerd op:	%-aandeel tot. Over
Land klaarmaken	13				10,0	uur/ha	KWIN	0,5
Koken plantgoed	28 (2002)				13,4	uur/ha	Taaktijd	0,7
Ontsmetten plantgoed	13				12,9	uur/ha	Taaktijd	0,7
Planten	13				93,4	uur/ha	Taaktijd	4,9
Slangen in- en aanleggen fertigatie	14				10,0	uur/ha	Taaktijd	0,5
Cellulose spuiten	14				3,1	uur/ha	Loonwerker	
Beregenen	15-30	8	0,5		4,0	uur/ha	KWIN	0,2
Ziekzoeken/selecteren	25	1			18,7	uur/ha	Reg. De Noord	1,0
Onkruidbestrijding handmatig	25/32	2			20,1	uur/ha	Reg. De Noord	1,0
Onkruidbestrijding mechanisch					2,8	uur/ha	KWIN	0,1
<i>Wiedeggen</i>		0	0,9	0				
<i>Paden frezen</i>	31/36	2	1,4	2,8				
Onkruidbestrijding chemisch	16-38	10	0,6		6,0	uur/ha	KWIN	0,3
Chemische bestrijding overig	16-38	10	0,6		6,0	uur/ha	KWIN	0,3
Fertigatieslangen aankoppelen	14				7,8	uur/ha	KWIN	0,4
Fertigatie	16-26	11	0,25		2,8	uur/ha	KWIN	0,1
Koppen plantgoed Az	26/28				2,0	uur/ha	Loonwerker	
Nakoppen plantgoed Az	27/28				34,3	uur/ha	Taaktijd	1,8
Loof hakselen & Afvoeren	43				2,0	uur/ha	Loonwerker	
Fertigatieslangen opruimen	46				10,0	uur/ha	KWIN	0,5
Rooien & Trillen plantgoed	47				88,0	uur/ha	Taaktijd	4,6
Pluizen & verwerken plantgoed	48/49	37,6	35		1315,9	uur/ha	Taaktijd	68,6
Plantgoed uitzoeken - tellen	3/4 (2004)				262,4	uur/ha	Reg. De Noord	13,7
Totaal loonwerk					7,1			
Totaal overige arbeid					1918,4			
Totaal					1925,5			100,0

Bijlage 3v: Lelie Aziaat schub Gl

Teeltwijze: GI

Circa 1,5 bed Gelria + 2,25 bed Prato + 1,75 bed Mero Star

Gewas: Lelie Cv. Schub Prato 550 m2

Handeling	Weeknr.	Aantal x	u/keer*		Tijdsduur	Eenheid	Gebaseerd op:	%-aandeel tot. Ovr
Schubben Az	49 (2002)	61,25	7,9		483,9	uur/ha	Taaktijd	29,6
Inpakken & ontsmetten	49 (2002)	61,25	2,2		134,8	uur/ha	Taaktijd	8,2
Land klaarmaken	15 (2003)				10,0	uur/ha	KWIN	0,6
Uitpakken & ontsmetten	12/13	61,25	2,6		159,3	uur/ha	Taaktijd	9,7
Planten	16				93,4	uur/ha	Taaktijd	5,7
Fertigatieslangen in- en aanleggen	16				10,0	uur/ha	KWIN	0,6
Cellulose spuiten	16				3,1	uur/ha	Loonwerker	
Beregenen	15-30	8	0,5		4,0	uur/ha	KWIN	0,2
Ziekzoeken/selecteren					0,0	uur/ha	Reg. De Noord	0,0
Onkruidbestrijding handmatig	31/32	2			44,0	uur/ha	Reg. De Noord	2,7
Onkruidbestrijding mechanisch					2,8	uur/ha	KWIN	0,2
<i>Wiedeggen</i>		0	0,9	0				
<i>Paden frezen</i>	31/36	2	1,4	2,8				
Onkruidbestrijding chemisch	16-38	10	0,6		6,0	uur/ha	KWIN	0,4
Chemische bestrijding overig	16-38	10	0,6		6,0	uur/ha	KWIN	0,4
Fertigatieslangen aankoppelen	14				7,8	uur/ha	KWIN	0,5
Fertigatie	16-26	11	0,25		2,8	uur/ha	KWIN	0,2
Loof hakselen & Afvoeren	43				2,0	uur/ha	Loonwerker	
Fertigatieslangen opruimen	46				10,0	uur/ha	KWIN	0,6
Rooien & Trillen schubgoed	47				63,4	uur/ha	Taaktijd	3,9
Pluizen & verwerken schubgoed	48/49				492,2	uur/ha	Taaktijd	30,1
Plantgoed uitzoeken - tellen	3 (2004)				104,0	uur/ha	Reg. De Noord	6,4
Totaal loonwerk					5,1			
Totaal overige arbeid					1634,2			
Totaal					1639,3			100,0

Bijlage 3w: Lelie Oriëntal meerjarig plantgoed BIO

Teeltwijze: BIO

Gewas: Lelie Cv. Mero Star 699 m2

Handeling	Weeknr.	Aantal x	u/keer*		Tijdsduur	Eenheid	Gebaseerd op:	%-aandeel tot. C
Land klaarmaken	13				10,0	uur/ha	KWIN	0,5
Koken plantgoed	5				13,4	uur/ha	Taaktijd	0,6
Ontsmetten plantgoed					0,0	uur/ha	Taaktijd	0,0
Planten	13				93,4	uur/ha	Taaktijd	4,3
Cellulose spuiten	13				3,1	uur/ha	Loonwerker	
Beregenen	16-30	8	0,5		4,0	uur/ha	KWIN	0,2
Ziekzoeken/selecteren	17/25	2			171,1	uur/ha	Reg. De Noord	7,9
Onkruidbestrijding handmatig	23-30	7			1020,0	uur/ha	Reg. De Noord	47,2
Onkruidbestrijding mechanisch					5,5	uur/ha	KWIN	0,3
<i>Wiedeggen</i>	17/19/20/22	3	0,9	2,7				
<i>Paden frezen</i>		2	1,4	2,8				
Onkruidbestrijding chemisch					0,0	uur/ha	KWIN	0,0
Bemesting					2,7	uur/ha	KWIN	0,1
<i>Beddenbemester Pneumat</i>	21	1	0,3	0,3				0,0
<i>Bladbespuiting</i>	25/28/31/33	4	0,6	2,4				0,0
Koppen plantgoed Or	29				2,0	uur/ha	Loonwerker	
Nakoppen plantgoed Or	29				56,0	uur/ha	Taaktijd	2,6
Loof hakselen & Afvoeren	43				2,0	uur/ha	Loonwerker	
Rooien & Trillen plantgoed	44				88,0	uur/ha	Taaktijd	4,1
Pluizen & verwerken plantgoed	47-50				492,2	uur/ha	Taaktijd	22,8
Plantgoed uitzoeken	3				203,6	uur/ha	Reg. De Noord	9,4
Totaal loonwerk					7,1			
Totaal overige arbeid					2159,9			
Totaal					2167,0			100,0

Bijlage 3x: Lelie Aziaat meerjarig plantgoed BIO

Teeltwijze: BIO

Gewas: Lelie Cv. Prato 1551 m2

Handeling	Weeknr.	Aantal x	u/keer*		Tijdsduur	Eenheid	Gebaseerd op:	%-aandeel tot. Over
Land klaarmaken	13				10,0	uur/ha	KWIN	0,5
Koken plantgoed	5				13,4	uur/ha	Taaktijd	0,6
Ontsmetten plantgoed					0,0	uur/ha	Taaktijd	0,0
Planten	13				93,4	uur/ha	Taaktijd	4,4
Cellulose spuiten	13				3,1	uur/ha	Loonwerker	
Beregenen	16-30	8	0,5		4,0	uur/ha	KWIN	0,2
Ziekzoeken/selecteren	17/25	2			171,1	uur/ha	Reg. De Noord	8,0
Onkruidbestrijding handmatig	23-30	7			1020,0	uur/ha	Reg. De Noord	47,7
Onkruidbestrijding mechanisch					5,5	uur/ha	KWIN	0,3
<i>Wiedeggen</i>	17/19/20/22	3	0,9	2,7				
<i>Paden frezen</i>		2	1,4	2,8				
Onkruidbestrijding chemisch					0,0	uur/ha	KWIN	0,0
Bemesting					2,7	uur/ha	KWIN	0,1
<i>Beddenbemester Pneumat</i>	21	1	0,3	0,3				
<i>Bladbespuiting</i>	25/28/31/33	4	0,6	2,4				
Koppen plantgoed Az	29				2,0	uur/ha	Loonwerker	
Nakoppen plantgoed Az	29				34,3	uur/ha	Taaktijd	1,6
Loof hakselen & Afvoeren	43				2,0	uur/ha	Loonwerker	
Rooien & Trillen plantgoed	44				88,0	uur/ha	Taaktijd	4,1
Pluizen & verwerken plantgoed	47-50				492,2	uur/ha	Taaktijd	23,0
Plantgoed uitzoeken	3				203,6	uur/ha	Reg. De Noord	9,5
Totaal loonwerk					7,1			
Totaal overige arbeid					2138,2			
Totaal					2145,3	100,0		

Bijlage 4: Saldoberekeningen per gewas en teeltsysteem

Bijlage 4a: Krokus Gl

Bedrijfsstelsiem	:	Gl
Gewas	:	Krokus
Cultivar/soort plantgoed	:	Jeanne d'Arc, Remembrance
Beteelde oppervlakte	:	3196 m2
Totale opbrengst/ha	:	12.074 kg
Teeltperiode	:	2002-2003

	Hoeveelh.	x	prijs (€)	Bedrag	Totaal
Opbrengsten (st.):					
Totaal leverbaar stuks	62.000	x	0,02	1116,00	
Totaal plantgoed kg	11.534	x	2,52	29057,36	
Bruto opbrengst (a):					30.173,36
Kostenpost	Hoeveelh.	x	prijs (€)	Bedrag	Totaal
Plantgoed	7776	x	2,52		19.589,20
Krokus J 'Arc zift 5/7 t/m 9/+	4784	x	2,52	12051,79	
Krokus Rem zift 5/7 t/m 9/+	2992	x	2,52	7537,41	
Bemesting					112,99
Patentkali	167	x	0,22	36,74	
KAS	104	x	0,25	26,00	
KS	335	x	0,15	50,25	
Gewasbescherming					164,94
Bolontsmetting					
Formaline Kok	2,30	x	0,50	1,15	
Onkruidbestrijding					
Chloor-IPC vl brab (l)	3	x	12,90	38,70	
Pyramin df (kg)	1,5	x	18,45	27,68	
Touchdown (l)	3	x	7,52	22,56	
Gewasbespuitingen					
Decis (l)	2	x	37,43	74,86	
Diversen					862,26
Tarwestro (ton)	8,5	x	90,76	771,46	
Papiercellulose (m3)	20	x	4,54	90,80	
Overige productgebonden kosten					1.095,67
Verzekering (%)	0,00215	x	30173,36	64,87	
Vakheffing + verkoopprovisie (%)	0,046	x	1116,00	51,34	
Rente omlopend vermogen	0,05	x	19589,20	979,46	
Totaal toegerekende kosten (b):					21.825,06
Saldo eigen mechanisatie (a-b):					8.348,30

Bijlage 4b: Krokus EX

Saldoberekening per ha

Bedrijfsstelsysteem	:	EX
Gewas	:	Krokus
Cultivar/soort plantgoed	:	Jeanne d'Arc, Remembrance
Beteelde oppervlakte	:	3347 m ²
Totale opbrengst/ha	:	13.274 kg
Teeltperiode	:	2002-2003

	Hoeveelh.	x	prijs (€)	Bedrag	Totaal
Opbrengsten (st.):					
Totaal leverbaar stuks	76.119	x	0,02	1370,15	
Totaal plantgoed kg	12.790	x	2,51	32123,26	
Bruto opbrengst (a):					33.493,41
Kostenpost	Hoeveelh.	x	prijs (€)	Bedrag	Totaal
Plantgoed	8451	x	2,51		21.225,77
Bemesting					112,99
<i>Patentkali</i>	167	x	0,22	36,74	
<i>KAS</i>	104	x	0,25	26,00	
<i>KS</i>	335	x	0,15	50,25	
Gewasbescherming					88,97
<i>Bolontsmetting</i>					
<i>Formaline Kok</i>	2,16	x	0,50	1,08	
<i>Onkruidbestrijding</i>					
<i>Chloor-IPC vi brab (l)</i>	1,01	x	12,90	13,03	
<i>Gewasbespuitingen</i>					
<i>Decis (l)</i>	2	x	37,43	74,86	
Diversen					1.906,00
<i>Tarwestro (ton)</i>	20	x	90,76	1815,20	
<i>Papiercellulose (m3)</i>	20	x	4,54	90,80	
Overige productgebonden kosten					1.196,33
<i>Verzekering (%)</i>	0,00215	x	33493,41	72,01	
<i>Vakheffing + verkoopprovisie (%)</i>	0,046	x	1370,15	63,03	
<i>Rente omlpend vermogen</i>	0,05	x	21225,77	1061,29	
Totaal toegerekende kosten (b):					24.530,05
Saldo eigen mechanisatie (a-b):					8.963,36

Bijlage 4c: Krokus BIO

Saldoberekening per ha

Bedrijfsstelsel	:	BIO
Gewas	:	Krokus
Cultivar/soort plantgoed	:	Jeanne d'Arc, Remembrance
Beteelde oppervlakte	:	2412
Totale opbrengst/ha	:	7355 kg
Teeltperiode	:	2002-2003

	Hoeveelh.	x	prijs (€)	Bedrag	Totaal
Opbrengsten (st.):					
Totaal leverbaar stuks	196.965	x	0,04	8748,25	
Totaal plantgoed kg	5.843	x	3,26	19047,19	
Bruto opbrengst (a):					27.795,44
Kostenpost	Hoeveelh.	x	prijs (€)	Bedrag	Totaal
Plantgoed	7462	x	3,31		24.713,83
Bemesting					420,77
Kippenmest (kg)	1550	x	0,26	403,00	
Vinasekali (m3)	0,6	x	30,00	17,77	
Gewasbescherming					1,14
Bolontsmetting					
Formaline Kok	2,275	x	0,50	1,14	
Diversen					2.359,80
Tarwestro (ton)	25	x	90,76	2269,00	
Papiercellulose (m3)	20	x	4,54	90,80	
Overige productgebonden kosten					1.697,87
Verzekering (%)	0,00215	x	27795,44	59,76	
Vakheffing + verkoopprovisie (%)	0,046	x	8748,25	402,42	
Rente omlopend vermogen	0,05	x	24713,83	1235,69	
Totaal toegerekende kosten (b):					29.193,41
Saldo eigen mechanisatie (a-b):					-1.397,97

Bijlage 4d: Narcis kleinbloemig Gl

Saldoberekening per ha

Bedrijfssysteem	:	Gl
Gewas	:	Narcis
Cultivar/soort plantgoed	:	Tête à Tête
Beteelde oppervlakte	:	6014 m2
Totale opbrengst/ha	:	22.453 kg
Teeltperiode	:	2002-2003

	Hoeveelh.	x	prijs (€)	Bedrag	Totaal
Opbrengsten:					
Totaal leverbaar stuks	118009	x	0,018	2124,16	
Totaal plantgoed kg	18932	x	0,60	11359,20	
Bruto opbrengst (a):					13.483,36
Kostenpost	Hoeveelh.	x	prijs (€)	Bedrag	Totaal
Plantgoed (kg) zift -/10 t/m 12/14	11090	x	0,60		6.658,27
Bemesting					146,00
Patentkali (kg)	250	x	0,22	55,00	
KAS (kg)	148	x	0,25	37,00	
KS (kg)	360	x	0,15	54,00	
Gewasbescherming					435,13
Bolontsmetting					
Bavistin	0,64	x	7,84	5,02	
Captan	1,61	x	18,13	29,19	
Formaline	4,77	x	0,50	2,39	
Sportak	0,64	x	41,59	26,62	
Onkruidbestrijding					
Chloor-IPC vi brab (l)	3	x	12,90	38,70	
Focus Plus (l)	4	x	24,64	98,56	
Goltix WG (kg)	3	x	18,66	55,98	
Gewasbespuitingen					
Shirlan flow (l)	2,4	x	62,92	151,01	
Pyramin df (kg)	1,5	x	18,45	27,68	
Diversen					2.359,80
Tarwestro (ton)	25	x	90,76	2269,00	
Papiercellulose (m3)	20	x	4,54	90,80	
Overige productgebonden kosten					459,61
Verzekering (%)	0,00215	x	13483,36	28,99	
Vakheffing + verkoopprovisie (%)	0,046	x	2124,16	97,71	
Rente omlopend vermogen	0,05	x	6658,27	332,91	
Totaal toegerekende kosten (b):					10.058,82
Saldo eigen mechanisatie (a-b):					3.424,55

Bijlage 4e: Narcis kleinbloemig EX

Saldoberekening per ha

Bedrijfssysteem	:	EX
Gewas	:	Narcis
Cultivar/soort plantgoed	:	Tête à Tête
Beteelde oppervlakte	:	3375 m2
Totale opbrengst/ha	:	16.347 kg
Teeltperiode	:	2002-2003

	Hoeveelh.	x	prijs (€)	Bedrag	Totaal
Opbrengsten:					
Totaal leverbaar stuks Narcis TaT zift 11/12	163049	x	0,018	2934,88	
Totaal plantgoed kg	13890	x	0,60	8335,38	
Bruto opbrengst (a):					11.270,27
Kostenpost					
Hoeveelh. x prijs (€) Bedrag Totaal					
Plantgoed (kg) zift -/10	10040	x	0,60		6.027,04
Bemesting					142,23
Patentkali (kg)	250	x	0,22	55,00	
KAS (kg)	118,5	x	0,25	29,63	
KS (kg)	384	x	0,15	57,60	
Gewasbescherming					235,87
Bolontsmetting					
Captan	1,46	x	18,13	26,47	
Onkruidbestrijding					
Goltix wg (kg)	0,33	x	18,66	6,16	
Gewasbespuitingen					
Shirlan flow (l)	3,2	x	62,92	201,34	
Luxan olie-h (l)	0,67	x	2,83	1,90	
Diversen					2.359,80
Tarwestro (ton)	25	x	90,76	2269,00	
Papiercellulose (m3)	20	x	4,54	90,80	
Overige productgebonden kosten					460,59
Verzekering (%)	0,00215	x	11270,27	24,23	
Vakheffing + verkoopprovisie (%)	0,046	x	2934,88	135,00	
Rente omlopend vermogen	0,05	x	6027,04	301,35	
Totaal toegerekende kosten (b):					9.225,52
Saldo eigen mechanisatie (a-b):					2.044,74

Bijlage 4f: Narcis kleinbloemig BIO

Saldoberekening per ha

Bedrijfssysteem	:	BIO
Gewas	:	Narcis
Cultivar/soort plantgoed	:	Tête à Tête
Beteelde oppervlakte	:	3968 m ²
Totale opbrengst/ha	:	13.550 kg
Teeltperiode	:	2002-2003

	Hoeveelh.	x	prijs (€)	Bedrag	Totaal
Opbrengsten:					
Totaal leverbaar stuks	345354	x	0,03	11986,70	
Totaal plantgoed kg	5722	x	1,30	7448,97	
Bruto opbrengst (a):					19.435,67
Kostenpost	Hoeveelh.	x	prijs (€)	Bedrag	Totaal
Plantgoed (kg) zift -/10 t/m 14/+	9737	x	1,30		12.675,75
Bemesting					260,48
Wulpak (kg)	350	x	0,26	91,00	
Kippenmest (kg)	500	x	0,26	130,00	
Vinassekali (m3)	1,316	x	30,00	39,48	
Gewasbescherming					0,00
Diversen					2.359,80
Tarwestro (ton)	25	x	90,76	2269,00	
Papiercellulose (m3)	20	x	4,54	90,80	
Overige productgebonden kosten					1.226,96
Verzekering (%)	0,00215	x	19435,67	41,79	
Vakheffing + verkoopprovisie (%)	0,046	x	11986,70	551,39	
Rente omlpend vermogen	0,05	x	12675,75	633,79	
Totaal toegerekende kosten (b):					16.522,99
Saldo elgen mechanisatie (a-b):					2.912,68

Bijlage 4g: Narcis grootbloemig GI

Saldoberekening per ha

Bedrijfsstelsysteem	:	GI
Gewas	:	Narcis
Cultivar/soort plantgoed	:	Marieke
Beteelde oppervlakte	:	2987 m ²
Totale opbrengst/ha	:	34.308 kg
Teeltperiode	:	2002-2003

	Hoeveelh.	x	prijs (€)	Bedrag	Totaal
Opbrengsten:					
Totaal leverbaar stuks	69155	x	0,10	7152,21	
Totaal plantgoed kg	25353	x	0,80	20317,09	
Bruto opbrengst (a):					27.469,30
Kostenpost	Hoeveelh.	x	prijs (€)	Bedrag	Totaal
Plantgoed (kg) zift -/12 t/m 14/18	22535	x	0,80		18.058,84
Bemesting					146,00
Patentkali (kg)	250	x	0,22	55,00	
KAS (kg)	148	x	0,25	37,00	
KS (kg)	360	x	0,15	54,00	
Gewasbescherming					500,36
Bolontsmetting					
Bavistin	1,31	x	7,84	10,27	
Captan	3,27	x	18,13	59,29	
Formaline	8,79	x	0,50	4,40	
Sportak	1,31	x	41,59	54,48	
Onkruidbestrijding					
Chloor-IPC vl brab (l)	3	x	12,90	38,70	
Focus Plus (l)	4	x	24,64	98,56	
Goltix WG (kg)	3	x	18,66	55,98	
Gewasbespuitingen					
Shirlan flow (l)	2,4	x	62,92	151,01	
Pyramin df (kg)	1,5	x	18,45	27,68	
Diversen					1.179,92
Tarwestro (ton)	12	x	90,76	1089,12	
Papiercellulose (m3)	20	x	4,54	90,80	
Overige productgebonden kosten					1.291,00
Verzekering (%)	0,00215	x	27469,30	59,06	
Vakheffing + verkoopprovisie (%)	0,046	x	7152,21	329,00	
Rente omlpend vermogen	0,05	x	18058,84	902,94	
Totaal toegerekende kosten (b):					21.176,11
Saldo eigen mechanisatie (a-b):					6.293,19

Bijlage 4h: Narcis grootbloemig BIO

Saldoberekening per ha

Bedrijfssysteem	:	BIO
Gewas	:	Narcis
Cultivar/soort plantgoed	:	Marieke
Beteelde oppervlakte	:	2783 m ²
Totale opbrengst/ha	:	32.952 kg
Teeltperiode	:	2002-2003

	Hoeveelh.	x	prijs (€)	Bedrag	Totaal
Opbrengsten:					
Totaal leverbaar stuks	6930	x	0,10	702,45	
Totaal plantgoed kg	31544	x	0,5	15772,00	
Bruto opbrengst (a):					16.474,45
Kostenpost	Hoeveelh.	x	prijs (€)	Bedrag	Totaal
Plantgoed (kg) zift -/12 t/m 18/+	26760	x	0,50		13.350,54
Bemesting					260,48
<i>Patentkali (kg)</i>	0	x		0,00	
<i>Wulpak (kg)</i>	350	x	0,26	91,00	
<i>Kippenmest (kg)</i>	500	x	0,26	130,00	
<i>Vinassekali (m3)</i>	1,316	x	30,00	39,48	
Gewasbescherming					0,00
Diversen					2.359,80
<i>Tarwestro (ton)</i>	25	x	90,76	2269,00	
<i>Papiercellulose (m3)</i>	20	x	4,54	90,80	
Overige productgebonden kosten					735,26
<i>Verzekering (%)</i>	0,00215	x	16474,45	35,42	
<i>Vakheffing + verkoopprovisie (%)</i>	0,046	x	702,45	32,31	
<i>Rente omlopend vermogen</i>	0,05	x	13350,54	667,53	
Totaal toegerekende kosten (b):					16.706,08
Saldo eigen mechanisatie (a-b):					-231,63

Bijlage 4i: Tulp Gl

Saldoberekening per ha

Bedrijfssysteem	:	Gl
Gewas	:	Tulp
Cultivar/soort plantgoed	:	Wirosa, Leen van der Mark
Beteelde oppervlakte	:	7070 m ²
Totale opbrengst/ha	:	19.331 kg
Teeltperiode	:	2002-2003

	Hoeveelh.	x	prijs (€)	Bedrag	Totaal
Opbrengsten:					
Totaal leverbaar (st)	168.776	x	0,06	10814,81	
Totaal plantgoed (kg)	15.056	x	1,79	26896,16	
Bruto opbrengst (a):					37.710,97
Kostenpost	Hoeveelh.	x	prijs (€)	Bedrag	Totaal
Plantgoed (kg)	8274	x	1,74		14.432,63
Bemesting					158,27
Patentkali (kg)	333	x	0,22	73,26	
KAS (kg)	137	x	0,25	34,25	
KS (kg)	338	x	0,15	50,76	
Stalmest (ton)	0	x		0,00	
GFT-compost (ton)	0	x		0,00	
Gewasbescherming					730,59
Ruimtebehandeling					
Actellic	0,6	x	61,58	36,95	
Bolontsmetting					
Bavistin	2,82	x	7,84	22,11	
Captan	2,85	x	18,13	51,67	
Sportak	1,71	x	41,59	71,12	
Onkruidbestrijding					
Asulox (l)	6	x	15,30	91,80	
Chloor-IPC vi brab (l)	3	x	12,90	38,70	
Focus Plus (l)	4	x	24,64	98,56	
Goltix WG (kg)	1	x	18,66	18,66	
Gewasbespuitingen					
Decis (l)	3,2	x	37,43	119,78	
Pyramin df (kg)	1,5	x	18,45	27,68	
Shirlan flow (l)	2,4	x	62,92	151,01	
Kenbyo (l)	0,8	x	3,20	2,56	
Diversen					771,46
Tarwestro (ton)	8,5	x	90,76	771,46	
Overige productgebonden kosten					802,71
Verzekering (%)	0,00215	x	37710,97	81,08	
Vakheffing + verkoopprovisie (%)	0,046	x	0,00	0,00	
Rente omlopend vermogen	0,05	x	14432,63	721,63	
Totaal toegerekende kosten (b):					16.895,66
Saldo eigen mechanisatie (a-b):					20.815,31

Bijlage 4j: Tulp EX

Saldoberekening per ha

Bedrijfsstelsysteem	: EX
Gewas	: Tulp
Cultivar/soort plantgoed	: Leen van der Mark
Beteelde oppervlakte	: 3375 m ²
Totale opbrengst/ha	: 21.292 kg
Teeltperiode	: 2002-2003

	Hoeveelh.	x	prijs (€)	Bedrag	Totaal
Opbrengsten:					
Totaal leverbaar (st)	309.037	x	0,04	13298,37	
Totaal plantgoed (kg)	15.816	x	1,56	24616,50	
Bruto opbrengst (a):					51.213,24
Kostenpost	Hoeveelh.	x	prijs (€)	Bedrag	Totaal
Plantgoed (kg)	10986	x	1,36		17.429,37
Bemesting					167,36
Patentkali (kg)	333	x	0,22	73,26	
KAS (kg)	119	x	0,25	29,75	
KS (kg)	429	x	0,15	64,35	
Stalmest (ton)	0	x		0,00	
GFT-compost (ton)	0	x		0,00	
Gewasbescherming					601,98
Ruimtebehandeling					
Actellic	0,6	x	61,58	36,95	
Bolontsmetting					
Bavistin	3,68	x	7,84	28,85	
Captan	2,94	x	18,13	53,30	
Sportak	2,21	x	41,59	91,91	
Onkruidbestrijding					
Asulox (l)	7,67	x	15,30	117,35	
Goltix wg (kg)	1,33	x	18,66	24,82	
Gewasbespuitingen					
Decis (l)	3,2	x	37,43	119,78	
Kenbyo (l)	0,4	x	3,20	1,28	
Luxan olie-H (l)	0,67	x	2,83	1,90	
Shirlan flow (l)	2	x	62,92	125,84	
Diversen					90,80
Proef afdekmaterialen en mechanisch	0	x		0,00	
Papiercellulose (m3)	20	x	4,54	90,80	
Overige productgebonden kosten					1.593,30
Verzekering (%)	0,00215	x	51.213,24	110,11	
Vakheffing + verkoopprovisie (%)	0,046	x	13.298,37	611,73	
Rente omlopend vermogen	0,05	x	17.429,37	871,47	
Totaal toegerekende kosten (b):					19.882,81

Bijlage 4k: Tulp BIO

Saldoberekening per ha

Bedrijfsstelsel	:	BIO
Gewas	:	Tulp
Cultivar/soort plantgoed	:	Ile de France, Leen van der Mark
Beteelde oppervlakte	:	5198 m ²
Totale opbrengst/ha	:	13.801 kg
Teeltperiode	:	2002-2003

	Hoeveelh.		prijs (€)	Bedrag	Totaal
Opbrengsten:					
Totaal leverbaar (st)	148.018	x	0,09	12.706,81	
Totaal plantgoed (kg)	9.855	x	2,53	24.965,58	
Bruto opbrengst (a):					37.672,39
Kostenpost	Hoeveelh.		prijs (€)	Bedrag	Totaal
Plantgoed (kg)	10063	x	2,49		25.078,94
Bemesting					5.445,00
Gefilterde drijfmest (m3)	36,3	x	150	5445,00	
Gewasbescherming	0	x	0		0,00
Diversen					2.359,80
Tarwestro (ton)	25	x	90,76	2269,00	
Papiercellulose (m3)	20	x	4,54	90,80	
Overige productgebonden kosten					1.919,46
Verzekering (%)	0,00215	x	37672,39	81,00	
Vakheffing + verkoopprovisie (%)	0,046	x	12706,81	584,51	
Rente omlopend vermogen	0,05	x	25078,94	1253,95	
Totaal toegerekende kosten (b):					34.803,20
Saldo eigen mechanisatie (a-b):					2.869,19

Bijlage 4I: Hyacint zettters Gl

Saldeberekening per ha

Bedrijfssysteem	:	Gl
Gewas	:	Hyacint
Cultivar	:	Pink Pearl, Delfts Blue, Blue Star
Soort plantgoed	:	Zettters (vanaf zift 12/13)
Beteelde oppervlakte	:	1712 m2
Totale opbrengst/ha	:	33.582 kg
Teeltperiode	:	2002-2003

	Hoeveelh.	x	prijs (€)	Bedrag	Totaal
Opbrengsten (st.):					
Totaal leverbaar (st)	59.678	x	0,17	10.167,06	
Totaal plantgoed (kg)	27.881	x	0,57	15.798,74	
Bruto opbrengst (a):					51.931,62
Kostenpost	Hoeveelh.	x	prijs (€)	Bedrag	Totaal
Plantgoed	14791	x	1,78	26.381,66	26.381,66
Bemesting					157,67
<i>Patentkali (kg)</i>	367	x	0,22	80,74	
<i>KAS (kg)</i>	133	x	0,25	33,25	
<i>Urean (30%)</i>	336	x	0,13	43,68	
Gewasbescherming					539,97
<i>Ruimtebehandeling</i>					
<i>Actellic</i>	0,6	x	61,58	36,95	
<i>Bolontsmetting</i>					
<i>Bavistin</i>	1,62	x	7,84	12,70	
<i>Captan</i>	2,7	x	18,13	48,95	
<i>Formaline Kok</i>	2,7	x	0,50	1,35	
<i>Sportak</i>	1,62	x	41,59	67,38	
<i>Onkruidbestrijding</i>					
<i>Asulox (l)</i>	4	x	15,30	61,20	
<i>Chloor-IPC vl brab (l)</i>	3	x	12,90	38,70	
<i>Goltix WG (kg)</i>	2	x	18,66	37,32	
<i>Gewasbespuitingen</i>					
<i>Shirfan flow (l)</i>	1,6	x	62,92	100,67	
<i>Decis (l)</i>	3,6	x	37,43	134,75	
Diversen					2.813,60
<i>Tarwestro (ton)</i>	30	x	90,76	2.722,80	
<i>Papiercellulose (m3)</i>	20	x	4,54	90,80	
Overige productgebonden kosten					1.898,42
<i>Verzekering (%)</i>	0,00215	x	51.931,62	111,65	
<i>Vakheffing + verkoopprovisie (%)</i>	0,048	x	10.167,06	467,68	
<i>Rente omlopend vermogen</i>	0,05	x	26.381,66	1.319,08	
Totaal toegerekende kosten (b):					31.791,32
Saldo eigen mechanisatie (a-b):					20.140,30

Bijlage 4m: Hyacint overig plantgoed Gl

Saldoberekening per ha

Bedrijfssysteem	:	Gl
Gewas	:	Hyacint
Cultivar	:	Pink Pearl, Delfts Blue
Soort plantgoed	:	Overig
Beteelde oppervlakte	:	3760 m2
Totale opbrengst/ha	:	25.774 kg
Teeltperiode	:	2002-2003

	Hoeveelh.	x	prijs (€)	Bedrag	Totaal
Opbrengsten (st.):					
Totaal leverbaar (st)	34.155	x	0,09	3.155,47	
Totaal plantgoed (kg)	24.289	x	1,78	43.322,69	
Bruto opbrengst (a):					46.478,16
Kostenpost	Hoeveelh.	x	prijs (€)	Bedrag	Totaal
Plantgoed	9.987	x	1,78		17.813,11
Bemesting					157,67
<i>Patentkali (kg)</i>	367	x	0,22	80,74	
<i>KAS (kg)</i>	133	x	0,25	33,25	
<i>Urean (30%)</i>	336	x	0,13	43,68	
Gewasbescherming					539,97
<i>Ruimtebehandeling</i>					
<i>Actellic</i>	1	x	61,58	36,95	
<i>Bolontsmetting</i>					
<i>Bavistin</i>	2	x	7,84	12,70	
<i>Captan</i>	3	x	18,13	48,95	
<i>Formaline Kok</i>	3	x	0,50	1,35	
<i>Sportak</i>	2	x	41,59	67,38	
<i>Onkruidbestrijding</i>					
<i>Asulox (l)</i>	4	x	15,30	61,20	
<i>Chloor-IPC vl brab (l)</i>	3	x	12,90	38,70	
<i>Goltix WG (kg)</i>	2	x	18,66	37,32	
<i>Gewasbespuitingen</i>					
<i>Shirlan flow (l)</i>	2	x	62,92	100,67	
<i>Decis (l)</i>	4	x	37,43	134,75	
Diversen					2.813,60
<i>Tarwestro (ton)</i>	30	x	90,76	2.722,80	
<i>Papiercellulose (m3)</i>	20	x	4,54	90,80	
Overige productgebonden kosten					3.066,95
<i>Verzekering (%)</i>	0,00215	x	17.813,11	38,30	
<i>Vakheffing + verkoopprovisie (%)</i>	0,046	x	46.478,16	2.138,00	
<i>Rente omlopend vermogen</i>	0,050	x	17.813,11	890,66	
Totaal toegerekende kosten (b):					24.391,29
Saldo eigen mechanisatie (a-b):					22.086,87

Bijlage 4n: Hyacint holbollen GI

Saldoberekening per ha

Bedrijfsstelsysteem	:	GI
Gewas	:	Hyacint
Cultivar	:	Pink Pearl, Delfts Blue
Soort plantgoed	:	Holbollen
Beteelde oppervlakte	:	735 m ²
Totale opbrengst/ha	:	17.442 kg
Teeltperiode	:	2002-2003

	Hoeveelh.	x	prijs (€)	Bedrag	Totaal
Opbrengsten:					
Totaal leverbaar (st)	0	x		0,00	
Totaal plantgoed (st)	17.442	x	1,78	31.110,38	
Bruto opbrengst (a):					31.110,38

Kostenpost	Hoeveelh.	x	prijs (€)	Bedrag	Totaal
Plantgoed (stuks holbollen)	272.109	x	0,02		5.170,07
Bemesting					157,67
<i>Patentkali (kg)</i>	367	x	0,22	80,74	
<i>KAS (kg)</i>	133	x	0,25	33,25	
<i>Urean (30%)</i>	336	x	0,13	43,68	
Gewasbescherming					539,97
<i>Ruimtebehandeling</i>					
<i>Actellic</i>	1	x	61,58	36,95	
<i>Bolontsmetting</i>					
<i>Bavistin</i>	2	x	7,84	12,70	
<i>Captan</i>	3	x	18,13	48,95	
<i>Formaline Kok</i>	3	x	0,50	1,35	
<i>Sportak</i>	2	x	41,59	67,38	
<i>Onkruidbestrijding</i>					
<i>Asulox (l)</i>	4	x	15,30	61,20	
<i>Chloor-IPC vl brab (l)</i>	3	x	12,90	38,70	
<i>Goltix WG (kg)</i>	2	x	18,66	37,32	
<i>Gewasbespuitingen</i>					
<i>Shirlan flow (l)</i>	2	x	62,92	100,67	
<i>Decis (l)</i>	4	x	37,43	134,75	
Diversen					2.813,60
<i>Tarwestro (ton)</i>	30	x	90,76	2.722,80	
<i>Papiercellulose (m3)</i>	20	x	4,54	90,80	
Overige productgebonden kosten					269,62
<i>Verzekering (%)</i>	0,00215	x	5.170,07	11,12	
<i>Vakheffing + verkoopprovisie (%)</i>	0,046	x	0,00	0,00	
<i>Rente omlpend vermogen</i>	0,050	x	5.170,07	258,50	
Totaal toegerekende kosten (b):					8.950,92
Saldo eigen mechanisatie (a-b):					22.159,46

Bijlage 4o: Hyacint geconsolideerd zettters-holbol-overig Gl

Saldoberekening per ha

Bedrijfssysteem	:	Gl
Gewas	:	Hyacint
Cultivar	:	Pink Pearl, Delfts Blue, Blue Star
Soort plantgoed	:	Zettters, holbollen en overig plantgoed
Verhouding zettters, holbol, overig/ha	:	28, 12 en 61%
Beteelde oppervlakte	:	6207 m2
Totale opbrengst/ha	:	28.517 kg
Teeltperiode	:	2002-2003

Geconsolideerd

	Hoeveelh.	x	prijs (€)	Bedrag	Totaal
Opbrengsten (st.):					
Zettters	16.460	x	0,17	2.804,26	
Holbollen	0	x	0,00	0,00	
Overig plantgoed	20.690	x	0,09	1.911,48	
Totaal leverbaar (st)	37.150	x	0,13	4.715,74	
Zettters	7.690	x	1,78	13.716,42	
Holbollen	2.065	x	1,78	3.683,93	
Overig plantgoed	14.714	x	1,78	26.243,48	
Totaal plantgoed (kg)	24.469	x	1,78	43.643,83	
Bruto opbrengst (a):					48.359,57
Kostenpost	Hoeveelh.	x	prijs (€)	Bedrag	Totaal
Plantgoed (kg) excl. gewicht holbollen	10129				18.679,34
Zettters (kg)	4080	x	1,78	7.276,53	
Holbollen (st)	32222	x	0,02	612,21	
Overig plantgoed (kg)	6050	x	1,78	10.790,60	
Bemesting					157,67
Patentkali (kg)	367	x	0,22	80,74	
KAS (kg)	133	x	0,25	33,25	
Urean (30%)	336	x	0,13	43,68	
Gewasbescherming					539,97
Ruimtebehandeling					
Actellic	0,6	x	61,58	36,95	
Bolontsmetting					
Bavistin	1,62	x	7,84	12,70	
Captan	2,7	x	18,13	48,95	
Formaline Kok	2,7	x	0,50	1,35	
Sportak	1,62	x	41,59	67,38	
Onkruidbestrijding					
Asulox (l)	4	x	15,30	61,20	
Chloor-IPC vl brab (l)	3	x	12,90	38,70	
Goltix WG (kg)	2	x	18,66	37,32	
Gewasbespuitingen					
Shirlan flow (l)	1,6	x	62,92	100,67	
Decis (l)	3,6	x	37,43	134,75	
Diversen					2.813,60
Tarwestro (ton)	30	x	90,76	2.722,80	
Papiercellulose (m3)	20	x	4,54	90,80	
Overige productgebonden kosten					1.254,86
Verzekering (%)	0,00215	x	48.359,57	103,97	
Vakheffing + verkoopprovisie (%)	0,046	x	4.715,74	216,92	
Rente omlopend vermogen	0,05	x	18.679,34	933,97	
Totaal toegerekende kosten (b):					23.445,44

Bijlage 4p: Hyacint zettters BIO

Saldoberekening per ha

Bedrijfssysteem	:	BIO
Gewas	:	Hyacint
Cultivar	:	Pink Pearl, Delfts Blue
Soort plantgoed	:	Zetters (vanaf zift 12/13)
Beteelde oppervlakte	:	785 m ²
Totale opbrengst/ha	:	25.472 kg
Teeltperiode	:	2002-2003

	Hoeveelh.	x	prijs (€)	Bedrag	Totaal
Opbrengsten (st.):					
Totaal leverbaar (st)	117.511	x	0,16	19.372,25	
Totaal plantgoed (kg)	17.597	x	2,46	43.289,10	
Bruto opbrengst (a):					62.661,36
Kostenpost	Hoeveelh.	x	prijs (€)	Bedrag	Totaal
Plantgoed	16713	x	2,46		41.114,59
Bemesting					5.838,00
Gefiltere drijfmest (m3)	38,92	x	150	5.838,00	
Gewasbescherming					0,00
Diversen					2.813,60
Tarwestro (ton)	30	x	90,76	2.722,80	
Papiercellulose (m3)	20	x	4,54	90,80	
Overige productgebonden kosten					5.026,55
Verzekering (%)	0,00215	x	41.114,59	88,40	
Vakheffing + verkoopprovisie (%)	0,046	x	62.661,36	2.882,42	
Rente omlopend vermogen	0,05	x	41.114,59	2.055,73	
Totaal toegerekende kosten (b):					54.792,74
Saldo elgen mechanisatie (a-b):					7.868,61

Bijlage 4q: Hyacint overig plantgoed BIO

Saldoberekening per ha

Bedrijfsstelsel	:	BIO
Gewas	:	Hyacint
Cultivar	:	Pink Pearl, Delfts Blue
Soort plantgoed	:	Overig
Beteelde oppervlakte	:	2298 m2
Totale opbrengst/ha	:	20.034 kg
Teeltperiode	:	2002-2003

	Hoeveelh.	x	prijs (€)	Bedrag	Totaal
Opbrengsten:					
Totaal leverbaar (st)	0	x		0,00	
Totaal plantgoed (kg)	20.034	x	2,46	49283,16	
Bruto opbrengst (a):					49.283,16
Kostenpost	Hoeveelh.	x	prijs (€)	Bedrag	Totaal
Plantgoed	13.488	x	2,46		33.180,97
Bemesting					5.838,00
<i>Patentkali (kg)</i>	0	x		0,00	
<i>Gefiltere drijfmest (m3)</i>	39	x	150,00	5838,00	
<i>GFT-compost (ton)</i>	0	x		0,00	
Gewasbescherming					0,00
Diversen					2.813,60
<i>Tarwestro (ton)</i>	30	x	90,76	2722,80	
<i>Papiercellulose (m3)</i>	20	x	4,54	90,80	
Overige productgebonden kosten					1.765,01
<i>Verzekering (%)</i>	0,00215	x	49.283,16	105,96	
<i>Vakheffing + verkoopprovisie (%)</i>	0,046	x	0,00	0,00	
<i>Rente omlopend vermogen</i>	0,050	x	33.180,97	1659,05	
Totaal toegerekende kosten (b):					43.597,58
Saldo eigen mechanisatie (a-b):					5.685,58

Bijlage 4r: Hyacint geconsolideerd zettters-overig BIO

Saldberekening per ha

Geconsolideerd

Bedrijfssysteem	:	BIO
Gewas	:	Hyacint
Cultivar	:	Pink Pearl, Delfts Blue
Soort plantgoed	:	Zettters en overig
Verhouding zettters en overig/ha	:	25 en 75%
Beteelde oppervlakte	:	3083 m2
Totale opbrengst/ha	:	20.966 kg
Teeltperiode	:	2002-2003

	Hoeveelh.	x	prijs (€)	Bedrag	Totaal
Opbrengsten:					
<i>Zettters</i>	29.921				
<i>Overig</i>	0				
Totaal leverbaar (st)	29.921	x	0,16	4.932,60	
<i>Zettters</i>	4.481				
<i>Overig</i>	14.933				
Totaal plantgoed (kg)	19.413	x	2,46	47.756,94	
Bruto opbrengst (a):					52.689,54
Kostenpost	Hoeveelh.	x	prijs (€)	Bedrag	Totaal
Plantgoed	14.309	x	2,46		35.201,05
<i>Zettters (kg)</i>	4.255				
<i>Overig (kg)</i>	10.054				
Bemesting					5.838,00
<i>Gefiltere drijfmest (m3)</i>	39	x	150,00	5838,00	
Gewasbescherming					0,00
Diversen					2.813,60
<i>Tarwestro (ton)</i>	30	x	90,76	2722,80	
<i>Papiercellulose (m3)</i>	20	x	4,54	90,80	
Overige productgebonden kosten					2.100,23
<i>Verzekering (%)</i>	0,00215	x	52.689,54	113,28	
<i>Vakheffing + verkoopprovisie (%)</i>	0,046	x	4.932,60	226,90	
<i>Rente omlopend vermogen</i>	0,050	x	35.201,05	1760,05	
Totaal toegerekende kosten (b):					45.952,88
Saldo eigen mechanisatie (a-b):					6.736,66

Bijlage 4s: Dahlia Gl

Saldoberekening per ha seizoen

Bedrijfssysteem	:	Gl
Gewas	:	Dahlia
Cultivar/soort plantgoed	:	Sisa, Wittemans Best, Berline Klene, Orange Nugget, Park Princess
Beteelde oppervlakte*	:	6791 m2
Totale opbrengst/ha	:	30.070 kg
Teeltperiode	:	2003

	Hoeveelh.	x	prijs (€)	Bedrag	Totaal
Opbrengsten (st.):					
Totaal Maat I	128.791	x	0,20	25373,34	
Totaal Maat II	20.170	x	0,11	2267,10	
Bruto opbrengst (a):					27.640,44
Kostenpost	Hoeveelh.	x	prijs (€)	Bedrag	Totaal
Plantgoed					
Stekken	175.000	x	0,07		12.250,00
Bemesting					239,01
Patentkali	333	x	0,22	73,26	
KAS	0	x		0,00	
KS	663	x	0,25	165,75	
Stalmest	0	x		0,00	
GFT-compost	0	x		0,00	
Gewasbescherming					49,44
Onkruidbestrijding					
Actor (I)	3	x	16,48	49,44	
Diversen					541,60
Papiercellulose (m3)	40	x	4,54	181,60	
Dustex (m3)	2,0	x	180	360,00	
Overige productgebonden kosten					1.943,39
Verzekering (%)	0,00215	x	27640,44	59,43	
Vakheffing + verkoopprovisie (%)	0,046	x	27640,44	1271,46	
Rente omlopend vermogen	0,05	x	12250,00	612,50	
Totaal toegerekende kosten (b):					15.023,44
Saldo eigen mechanisatie (a-b):					12.617,00

Bijlage 4t: Dahlia BIO

Saldoberekening per ha seizoen

Bedrijfssysteem	:	BIO		
Gewas	:	Dahlia		
Cultivar/soort plantgoed	:	Berline Klene, Orange Nugget, Park Princess, Sisa		
Beteelde oppervlakte*	:	3276	m2	*(excl. Topmix Wit en Topmix Geel)
Totale opbrengst/ha	:	24.620	kg	
Teeltperiode	:	2003		

		Hoeveelh.	x	prijs (€)	Bedrag	Totaal
Opbrengsten (st.):						
	Totaal Maat I	125.510	x	0,198	24843,99	
	Totaal Maat II	30.379	x	0,11	3455,31	
Bruto opbrengst (a):						28.299,29
Kostenpost		Hoeveelh.	x	prijs (€)	Bedrag	Totaal
Plantgoed						12.250,00
	<i>Stekken</i>	175.000	x	0,07	12.250	
Bemesting						1.795,50
	<i>Gefilterde drijfmest</i>	12,0	x	150	1.796	
Gewasbescherming		0	x	0		0,00
Diversen						181,60
	<i>Papiercellulose (m3)</i>	40	x	4,54	182	
Overige productgebonden kosten						1.975,11
	<i>Verzekering (%)</i>	0,00215	x	28.299	61	
	<i>Vakheffing + verkoopprovisie (%)</i>	0,046	x	28.299	1.302	
	<i>Rente omlopend vermogen</i>	0,05	x	12.250	613	
Totaal toegerekende kosten (b):						16.202,21
Saldo eigen mechanisatie (a-b):						12.097,08

Bijlage 4u: Lelie Oriëntal 1- en meerjarig plantgoed GI

Saldoberekening per ha

Bedrijfsstelsel	:	GI
Gewas	:	Lelie
Cultivar	:	Mero Star (Oriental)
Soort plantgoed	:	Plantgoed
Totale opbrengst/ha	:	18.944 kg
Beteelde oppervlakte	:	640 m ²
Teeltperiode	:	2002-2003

	Hoeveelh.	x	prijs (€)	Bedrag	Totaal
Opbrengsten (st.):					
Totaal leverbaar verkocht (st)	7.813	x	0,07	546,88	
Totaal plantgoed excl. onverkocht lev. (kg)	2.891	x	0,03	97,99	
Bruto opbrengst (a):					644,86
Kostenpost	Hoeveelh.	x	prijs (€)	Bedrag	Totaal
Plantgoed					291,73
1-jarig en meerjarig zift -/6 t/m 10/12	8.606	x	0,03	291,73	
Bemesting					167,74
Patentkali (kg)	467	x	0,22	102,74	
Urean (30%)	500	x	0,13	65,00	
Gewasbescherming					1.457,79
Bolontsmetting					
Admire	0,34	x	50,65	17,22	
Bavistin	3,44	x	7,84	26,97	
Captan	4,3	x	18,13	77,96	
Formaline Kok	5,72	x	0,50	2,86	
Sportak	2,58	x	41,59	107,30	
Onkruidbestrijding					
Asulox (l)	4,8	x	15,30	73,44	
Chloor-IPC vl brab (l)	3	x	12,90	38,70	
Goltix WG (kg)	2,4	x	18,66	44,78	
Gewasbespuitingen					
Decis (l)	6,4	x	37,43	239,55	
Kenbyo (l)	4,8	x	3,20	15,36	
Luxan olie-h (l)	96	x	2,83	271,68	
Mirage olan (l)	12	x	41,08	492,96	
Pyramin df (kg)	1,5	x	18,45	27,68	
Roundup econ 400 (l)	3	x	7,11	21,33	
Diversen					90,80
Papiercellulose (m3)	20	x	4,54	90,80	
Overige productgebonden kosten					41,13
Verzekering (%)	0,00215	x	644,86	1,39	
Vakheffing + verkoopprovisie (%)	0,046	x	546,88	25,16	
Rente omlopend vermogen	0,05	x	291,73	14,59	
Totaal toegerekende kosten (b):					2.049,19
Saldo eigen mechanisatie (a-b):					-1.404,33

Bijlage 4v: Lelie oriëntal schub GI

Saldoberekening per ha

Bedrijfssysteem	:	GI
Gewas	:	Lelie
Cultivar	:	Mero Star (Oriental)
Soort plantgoed	:	Schub
Totale opbrengst/ha	:	6.611 kg
Beteelde oppervlakte	:	350 m ²
Teeltperiode	:	2002-2003

	Hoeveelh.	x	prijs (€)	Bedrag	Totaal
Opbrengsten:					
Totaal leverbaar (st)	0			0,00	
Totaal plantgoed (kg)	6.611	x	0,03	224,10	
Bruto opbrengst (a):					224,10
Kostenpost	Hoeveelh.	x	prijs (€)	Bedrag	Totaal
Plantgoed					7.866,25
Schubbollen lelie Mero Star	108.500	x	0,07	7.866,25	
Bemesting					167,74
Patentkali (kg)	467	x	0,22	102,74	
Urean (30%)	500	x	0,13	65,00	
Gewasbescherming					1.540,28
Onkruidbestrijding					
Admire	0,9	x	50,65	45,59	
Bavistin	3,9	x	7,84	30,58	
Captan	19,7	x	18,13	357,16	
Formaline Kok	14,8	x	0,50	7,40	
Sportak	2,9	x	41,59	120,61	
Onkruidbestrijding					
Asulox (l)	3,6	x	15,30	55,08	
Chloor-IPC vl brab (l)	4,8	x	12,90	61,92	
Goltix WG (kg)	1,8	x	18,66	33,59	
Gewasbespuitingen					
Decis (l)	4,8	x	37,43	179,66	
Kenbyo (l)	4	x	3,20	12,80	
Luxan olie-h (l)	72	x	2,83	203,76	
Mirage elan (l)	10	x	41,08	410,80	
Roundup econ 400 (l)	3	x	7,11	21,33	
Diversen					90,80
Papiercellulose (m3)	20	x	4,54	90,80	
Overige productgebonden kosten					393,79
Verzekering (%)	0,00215	x	224,10	0,48	
Vakheffing + verkoopprovisie (%)	0,046	x	0,00	0,00	
Rente omlpend vermogen	0,05	x	7.866,25	393,31	
Totaal toegerekende kosten (b):					10.058,86
Saldo eigen mechanisatie (a-b):					-9.834,76

Bijlage 4w: Lelie oriëntal geconsolideerd plantg.-schub GI

Saldoberekening per ha

Geconsolideerd

Bedrijfsstelsysteem	:	GI
Gewas	:	Lelie
Cultivar	:	Mero Star
Soort plantgoed	:	1- en meerjarig plantgoed + schubben
Verhouding plantgoed en schubben	:	54 en 35%
Totale opbrengst/ha	:	12.526 kg
Beteelde oppervlakte	:	990 m ²
Teeltperiode	:	2002-2003

	Hoeveelh.	x	prijs (€)	Bedrag	Totaal
Opbrengsten (st.):					
Totaal leverbaar verkocht (st)	4.202	x	0,07	294,12	
Plantgoed	1.555				
Schubbenteelt	2.337				
Totaal plantgoed (kg)	3.892	x	0,03	131,93	
Bruto opbrengst (a):					426,04
Kostenpost	Hoeveelh.	x	prijs (€)	Bedrag	Totaal
Plantgoed					2.937,89
1-jarig en meerjarig zift -/6 t/m 10/12 (kg)	4.628	x	0,033897958	156,89	
Schubbollen (st)	38.359	x	0,07	2.781,00	
Bemesting					167,74
Patentkali (kg)	467	x	0,22	102,74	
Urean (30%)	500	x	0,13	65,00	
Gewasbescherming					1.457,79
Bolontsmetting					
Admire	0,34	x	50,65	17,22	
Bavistin	3,44	x	7,84	26,97	
Captan	4,3	x	18,13	77,96	
Formaline Kok	5,72	x	0,50	2,86	
Sportak	2,58	x	41,59	107,30	
Onkruidbestrijding					
Asulox (l)	4,8	x	15,30	73,44	
Chloor-IPC vi brab (l)	3	x	12,90	38,70	
Goltix WG (kg)	2,4	x	18,66	44,78	
Gewasbespuitingen					
Decis (l)	6,4	x	37,43	239,55	
Kenbyo (l)	4,8	x	3,20	15,36	
Luxan olie-h (l)	96	x	2,83	271,68	
Mirage olan (l)	12	x	41,08	492,96	
Pyramin df (kg)	1,5	x	18,45	27,68	
Roundup econ 400 (l)	3	x	7,11	21,33	
Diversen					90,80
Papiercellulose (m3)	20	x	4,54	90,80	
Overige productgebonden kosten					161,34
Verzekering (%)	0,00215	x	426,04	0,92	
Vakheffing + verkoopprovisie (%)	0,046	x	294,12	13,53	
Rente omlpend vermogen	0,05	x	2937,89	146,89	
Totaal toegerekende kosten (b):					4.815,56
Saldo eigen mechanisatie (a-b):					-4.389,52

Bijlage 4x: Lelie aziaat 1- en meerjarig plantgoed GI

Saldoberekening per ha

Bedrijfssysteem	:	GI
Gewas	:	Lelie
Cultivar	:	Prato (Aziaat)
Soort plantgoed	:	Plantgoed
Totale opbrengst/ha	:	37.598 kg
Beteelde oppervlakte	:	2893 m ²
Teeltperiode	:	2002-2003

	Hoeveelh.	x	prijs (€)	Bedrag	Totaal
Opbrengsten (st.):					
Totaal leverbaar (st)	263.393	x	0,07	17.205,47	
Totaal plantgoed (kg)	16.623	x	1,61	26.794,51	
Bruto opbrengst (a):					43.999,98
Kostenpost	Hoeveelh.	x	prijs (€)	Bedrag	Totaal
Plantgoed					14.682,84
1-jarig en meerjarig zift -/6 t/m 10/12	9.109	x	1,61	14.682,84	
Bemesting					167,74
Patentkali (kg)	467	x	0,22	102,74	
Urean (30%)	500	x	0,13	65,00	
Gewasbescherming					1.471,31
Bolontsmetting					
Admire	0,36	x	50,65	18,23	
Bavistin	3,64	x	7,84	28,54	
Captan	4,55	x	18,13	82,49	
Formaline Kok	6,06	x	0,50	3,03	
Sportak	2,73	x	41,59	113,54	
Onkruidbestrijding					
Asulox (l)	4,8	x	15,30	73,44	
Chloor-IPC vl brab (l)	3	x	12,90	38,70	
Goltix WG (kg)	2,4	x	18,66	44,78	
Gewasbespuitingen					
Decis (l)	6,4	x	37,43	239,56	
Kenbyo (l)	4,8	x	3,20	15,36	
Luxan olie-h (l)	96	x	2,83	271,68	
Mirage elan (l)	12	x	41,08	492,96	
Pyramin df (kg)	1,5	x	18,45	27,68	
Roundup econ 400 (l)	3	x	7,11	21,33	
Diversen					90,80
Papiercellulose (m3)	20	x	4,54	90,80	
Overige productgebonden kosten					1.620,19
Verzekering (%)	0,00215	x	43.999,98	94,60	
Vakheffing + verkoopprovisie (%)	0,046	x	17.205,47	791,45	
Rente omlopend vermogen	0,05	x	14.682,84	734,14	
Totaal toegerekende kosten (b):					18.032,89
Saldo eigen mechanisatie (a-b):					25.967,09

Bijlage 4y: Lelie aziaat schub GI

Saldoberekening per ha

Bedrijfsstelsysteem	:	GI
Gewas	:	Lelie
Cultivar	:	Prato (Aziaat)
Soort plantgoed	:	Schub
Totale opbrengst/ha	:	11.939 kg
Beteelde oppervlakte	:	550 m ²
Teeltperiode	:	2002-2003

	Hoeveelh.	x	prijs (€)	Bedrag	Totaal
Opbrengsten:					
Totaal leverbaar (st)	0			0,00	
Totaal plantgoed (kg)	11.939	x	1,61	19245,17	
Bruto opbrengst (a):					19.245,17
Kostenpost	Hoeveelh.	x	prijs (€)	Bedrag	Totaal
Plantgoed					4.440,63
Schubbollen lelie Prato (st)	61.250	x	0,07	4440,63	
Bemesting					167,74
Patentkali (kg)	467	x	0,22	102,74	
Urean (30%)	500	x	0,13	65,00	
Gewasbescherming					1.540,28
Bolontsmetting					
Admire	0,9	x	50,65	45,59	
Bavistin	3,9	x	7,84	30,58	
Captan	19,7	x	18,13	357,16	
Formaline Kok	14,8	x	0,50	7,40	
Sportak	2,9	x	41,59	120,61	
Onkruidbestrijding					
Asulox (l)	3,6	x	15,30	55,08	
Chloor-IPC vi brab (l)	4,8	x	12,90	61,92	
Goltix WG (kg)	1,8	x	18,66	33,59	
Gewasbespuitingen					
Decis (l)	4,8	x	37,43	179,66	
Kenbyo (l)	4	x	3,20	12,80	
Luxan olie-h (l)	72	x	2,83	203,76	
Mirage elan (l)	10	x	41,08	410,80	
Roundup econ 400 (l)	3	x	7,11	21,33	
Diversen					90,80
Papiercellulose (m3)	20	x	4,54	90,80	
Overige productgebonden kosten					263,41
Verzekering (%)	0,00215	x	19.245,17	41,38	
Vakheffing + verkoopprovisie (%)	0,046	x	0,00	0,00	
Rente omlpend vermogen	0,05	x	4440,63	222,03	
Totaal toegerekende kosten (b):					6.502,85
Saldo eigen mechanisatie (a-b):					12.742,32

Bijlage 4z: Lelie aziaat geconsolideerd plantg-schub Gl

Saldoberekening per ha

Geconsolideerd

Bedrijfsstelsysteem	:	Gl
Gewas	:	Lelie
Cultivar	:	Prato
Soort plantgoed	:	1- en meerjarig plantgoed + schubben
Verhouding plantgoed en schubben	:	84 en 16 %
Totale opbrengst/ha	:	33.499 kg
Beteelde oppervlakte	:	3443 m2
Teeltperiode	:	2002-2003

	Hoeveelh.	x	prijs (€)	Bedrag	Totaal
Opbrengsten (st.):					
Totaal leverbaar verkocht (st)	221.317	x	0,07	14.456,99	
Plantgoed	13.967				
Schubbenteelt	1.907				
Totaal plantgoed (kg)	15.875	x	1,61	25.588,55	
Bruto opbrengst (a):					40.045,54
Kostenpost	Hoeveelh.	x	prijs (€)	Bedrag	Totaal
Plantgoed					13.046,71
1-jarig en meerjarig zift -/6 t/m 10/12	7.654	x	1,61	12.337,34	
Schubbollen (st)	9.784	x	0,07	709,37	
Bemesting					167,74
Patentkali (kg)	467	x	0,22	102,74	
Urean (30%)	500	x	0,13	65,00	
KAS (kg)	0	x		0,00	
KS (kg)	0	x		0,00	
GFT-compost (ton)	0	x		0,00	
Gewasbescherming					1.457,79
Bolontsmetting					
Admire	0,34	x	50,65	17,22	
Bavistin	3,44	x	7,84	26,97	
Captan	4,3	x	18,13	77,96	
Formaline Kok	5,72	x	0,50	2,86	
Sportak	2,58	x	41,59	107,30	
Onkruidbestrijding					
Asulox (l)	4,8	x	15,30	73,44	
Chloor-IPC vl brab (l)	3	x	12,90	38,70	
Goltix WG (kg)	2,4	x	18,66	44,78	
Gewasbespuitingen					
Decis (l)	6,4	x	37,43	239,55	
Kenbyo (l)	4,8	x	3,20	15,36	
Luxan olie-h (l)	96	x	2,83	271,68	
Mirage elan (l)	12	x	41,08	492,96	
Pyramin df (kg)	1,5	x	18,45	27,68	
Roundup econ 400 (l)	3	x	7,11	21,33	
Diversen					90,80
Papiercellulose (m3)	20	x	4,54	90,80	
Overige productgebonden kosten					1.403,45
Verzekering (%)	0,00215	x	40.045,54	86,10	
Vakheffing + verkoopprovisie (%)	0,046	x	14456,99	665,02	
Rente omlopend vermogen	0,05	x	13046,71	652,34	
Totaal toegerekende kosten (b):					16.166,49

Bijlage 4aa: Lelie oriëntal meerjarig plantgoed BIO

Saldoberekening per ha

Bedrijfssysteem	:	BIO
Gewas	:	Lelie
Cultivar	:	Mero Star (Oriental)
Soort plantgoed	:	Plantgoed
Totale opbrengst/ha	:	16.738 kg
Beteelde oppervlakte	:	699 m2
Teeltperiode	:	2002-2003

	Hoeveelh.	x	prijs (€)	Bedrag	Totaal
Opbrengsten (st.):					
Totaal leverbaar (st)	0	x		0,00	
Totaal plantgoed (kg)	16.738	x	0,00	0,00	
Bruto opbrengst (a):					0,00
Kostenpost	Hoeveelh.	x	prijs (€)	Bedrag	Totaal
Plantgoed					489,11
Lelie Mero Star zift 8/10, 10/12 en 12/+	14.429	x	0,03	489,11	
Bemesting					766,00
Monterra Eco (kg)	1.350	x	0,30	405,00	
Kippenmest (kg)	1.350	x	0,26	351,00	
Bladbemesting Nu-Gro	25	x	0,40	10,00	
Gewasbescherming					0,00
Diversen					90,80
Papiercellulose (m3)	20	x	4,54	90,80	
Overige productgebonden kosten					24,46
Verzekering (%)	0,00215	x	0,00	0,00	
Vakheffing + verkoopprovisie (%)	0,046	x	0,00	0,00	
Rente omlpend vermogen	0,05	x	489,11	24,46	
Totaal toegerekende kosten (b):					1.370,37
Saldo eigen mechanisatie (a-b):					-1.370,37

Bijlage 4ab: Lelie aziaat meerjarig plantgoed BIO

Saldoberekening per ha

Bedrijfssysteem	:	BIO
Gewas	:	Lelie
Cultivar	:	Prato (Aziaat)
Soort plantgoed	:	Plantgoed
Totale opbrengst/ha	:	23.185 kg
Beteelde oppervlakte	:	1551 m ²
Teeltperiode	:	2002-2003

	Hoeveelh.	x	prijs (€)	Bedrag	Totaal
Opbrengsten (st.):					
Totaal leverbaar (st)	0			0,00	
Totaal onverkocht leverbaar (kg)	23.185	x	0,00	0,00	
Bruto opbrengst (a):					0,00
Kostenpost	Hoeveelh.	x	prijs (€)	Bedrag	Totaal
Plantgoed					19.665,24
zift 8/10 en 10/12	12.200	x	1,61	19665,24	
Bemesting					761,19
Monterra Eco (kg)	1.350	x	0,30	405,00	
Kippenmest (kg)	1.350	x	0,26	351,00	
Bladbemesting Nu-Gro	25	x	0,21	5,19	
Gewasbescherming	0	x			0,00
Diversen					90,80
Papiercellulose (m3)	20	x	4,54	90,80	
Overige productgebonden kosten					983,26
Verzekering (%)	0,00215	x	0,00	0,00	
Vakheffing + verkoopprovisie (%)	0,046	x	0,00	0,00	
Rente omlopend vermogen	0,050	x	19.665,24	983,26	
Totaal toegerekende kosten (b):					21.500,49
Saldo elgen mechanisatie (a-b):					-21.500,49

Bijlage 5: Prijzen verkochte bollen 2003

Tabel B4: Verkoopprijzen van de bollen in seizoen 2003 van proefbedrijf De Noord

Gewas	Cultivar	Teeltsysteem	Ziftmaat	Prijs / 1000 stuks (€)
Krokus	Jeanne d'Arc	GI/EX BIO	7/8	18
			7/8	43
			8/9	30 en 40
			8/9	50
			10/11	50
	Remembrance	BIO	8/9 9/10	50 45
Narcis	Tête à Tête	GI/EX	10/11	18
			11/12	18
			12/14	25
			14/16	35
	Marieke	BIO	10/11	73
		GI	14/16	90 en 100
			15/17	100
			16/18	110 en 115
		EX	12/14	0,50 -> per kg
		BIO	14/16	159 en 100
			16/18	204
Tulp	Ile de France	BIO	11/12	82
			12/+	91
	Leen v.d. Mark	GI/EX	10/11	34
			11/12	54
		BIO	12/+	59
			11/12	86
	Wirosa	GI	12/+	100
			12/+	64 en 77
Hyacint	Blue Star	GI	15/16	155
			17/18	175
			18/19	190
	Delfts Blue	GI	10/11/12/13	80
		BIO	15/+	155
			15/+	213
	Pink Pearl	GI	Opplant 10/+	100
		BIO	14/15	140 en 145
			15/+	160
Lelie	Mero Star	GI	8/10	70
	Prato	GI	12/14	60
			14/16	65
			16/+	65 en 80

*: Verkoopprijzen die cursief en vet zijn gemaakt, zijn prijzen op de biologische markt

** : Soms zijn 2 prijzen vermeld of zijn er verschillen tussen rijzen bij GI en EX. Dit werd bepaald door moment van verkopen van desbetreffende bollen en de koper

Prijzen verkochte bollen 2003 (vervolg)

Tabel B4: Verkoopprijzen van de bollen in seizoen 2003 van proefbedrijf De Noord (vervolg)

Systeem	Gewas	Cultivar	Maat	Datum	Aantal	Prijs (€)	per st.:	Opbrengst (€)
Alle	Dahlia	Berline Klene	1	02-12-2003	3000	204,00	1000	612,00
Alle	Dahlia	Berline Klene	1	02-12-2003	4000	204,00	1000	816,00
Alle	Dahlia	Berline Klene	1	04-12-2003	3500	200,00	1000	700,00
Alle	Dahlia	Berline Klene	1	04-12-2003	15000	200,00	1000	3000,00
		Totaal			25500			5128,00
		Gem.				201,10		
Alle	Dahlia	Berline Klene	2	11-12-2003	1875	113,5	1000	212,81
Alle	Dahlia	Berline Klene	2	05-12-2003	6400	114	1000	729,60
		Totaal			8275			942,41
		Gem.				113,89		
Alle	Dahlia	Orange Nugget	1	28-11-2003	1960	200,00	1000	392,00
Alle	Dahlia	Orange Nugget	1	15-12-2003	5000	204,00	1000	1020,00
Alle	Dahlia	Orange Nugget	1	11-12-2003	1610	204,00	1000	328,44
Alle	Dahlia	Orange Nugget	1	28-11-2003	20000	200,00	1000	4000,00
Alle	Dahlia	Orange Nugget	1	18-12-2003	1960	204,00	1000	399,84
Alle	Dahlia	Orange Nugget	1	28-11-2003	2000	193,00	1000	386,00
		Totaal			32530			6526,28
		Gem.				200,62		
Alle	Dahlia	Orange Nugget	2	04-12-2003	5785	113,45	1000	656,31
Alle	Dahlia	Park Princess	1	19-11-2003	9940	193,00	1000	1918,42
Alle	Dahlia	Park Princess	1	19-11-2003	5000	193,00	1000	965,00
Alle	Dahlia	Park Princess	1	28-11-2003	5000	193,00	1000	965,00
Alle	Dahlia	Park Princess	1	28-11-2003	2000	193,00	1000	386,00
		Totaal			21940			4234,42
		Gem.				193,00		
Alle	Dahlia	Park Princess	2	05-12-2003	2780	114,00	1000	316,92
Alle	Dahlia	Wittemans Best	1	19-11-2003	8826	193,00	1000	1703,42
Alle	Dahlia	Wittemans Best	1	02-12-2003	2500	204,00	1000	510,00
		Totaal			11326			2213,42
		Gem.				195,43		
Alle	Dahlia	Wittemans Best	2	19-11-2003	1665	100,00	1000	166,50
Alle	Dahlia	Sisa	1	08-12-2003	2000	200	1000	400,00
Alle	Dahlia	Sisa	1	02-12-2003	1000	193	1000	193,00
Alle	Dahlia	Sisa	1	05-12-2003	3000	204	1000	612,00
Alle	Dahlia	Sisa	1	05-12-2003	5000	193	1000	965,00
Alle	Dahlia	Sisa	1	02-12-2003	2000	193	1000	386,00
Alle	Dahlia	Sisa	1	05-12-2003	2190	204	1000	446,76
Alle	Dahlia	Sisa	1	28-11-2003	2000	193	1000	386,00
Alle	Dahlia	Sisa	1	02-12-2003	20000	193	1000	3860,00
		Totaal			37190			7248,76
		Gem.				194,91		
Alle	Dahlia	Sisa	2	05-12-2003	5250	114,00	1000	598,50
Alle	Dahlia	Spasmacher	1	19-11-2003	11245	193,00	1000	2170,29
Alle	Dahlia	Spasmacher	2	19-11-2003	1500	100,00	1000	150,00
Alle	Dahlia	Topmix Geel	1	28-11-2003	1000	204,00	1000	204,00
Alle	Dahlia	Topmix Geel	1	28-11-2003	1500	204,00	1000	306,00
Alle	Dahlia	Topmix Geel	1	28-11-2003	7500	190,00	1000	1425,00
Alle	Dahlia	Topmix Geel	1	11-12-2003	2270	204,00	1000	463,08
Alle	Dahlia	Topmix Geel	1	28-11-2003	1000	200,00	1000	200,00
Alle	Dahlia	Topmix Geel	1	02-12-2003	2000	200,00	1000	400,00
Alle	Dahlia	Topmix Geel	1	02-12-2003	6000	193,00	1000	1158,00
		Totaal			21270			4156,08
		Gem.				195,40		

Bijlage 6: Grafieken temperatuurmetingen bij afdekking

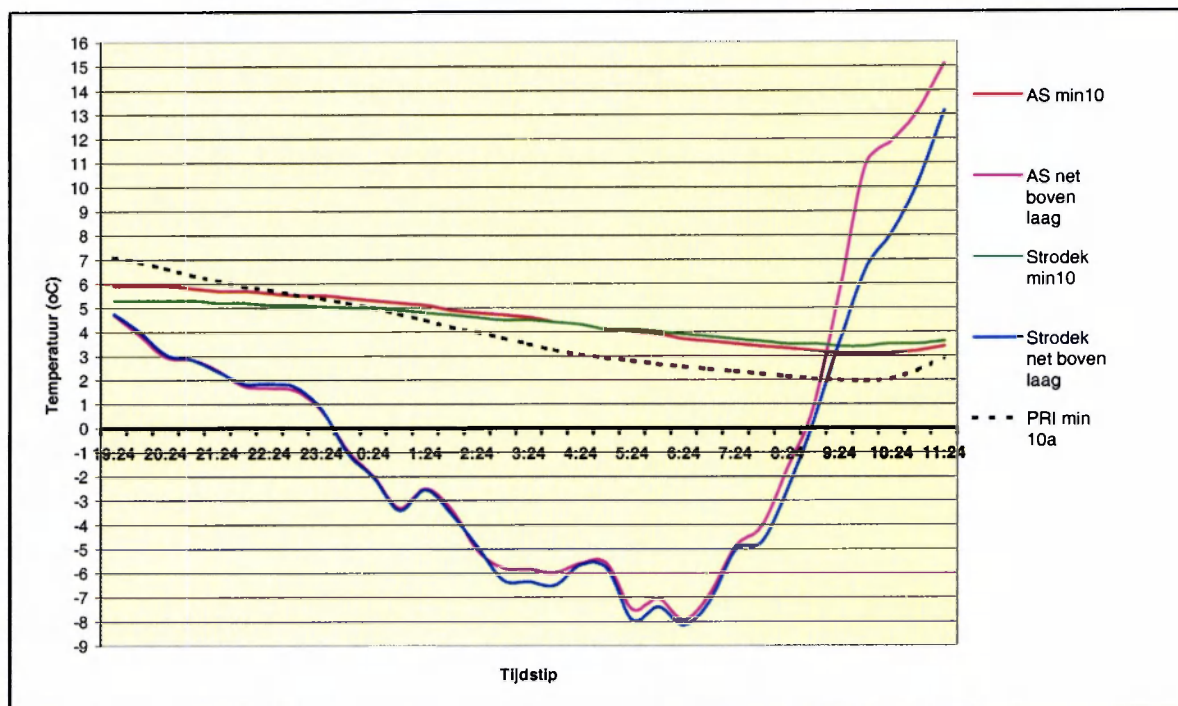

Fig. B1: Temperatuurverloop 8-9 april 2003, De Noord

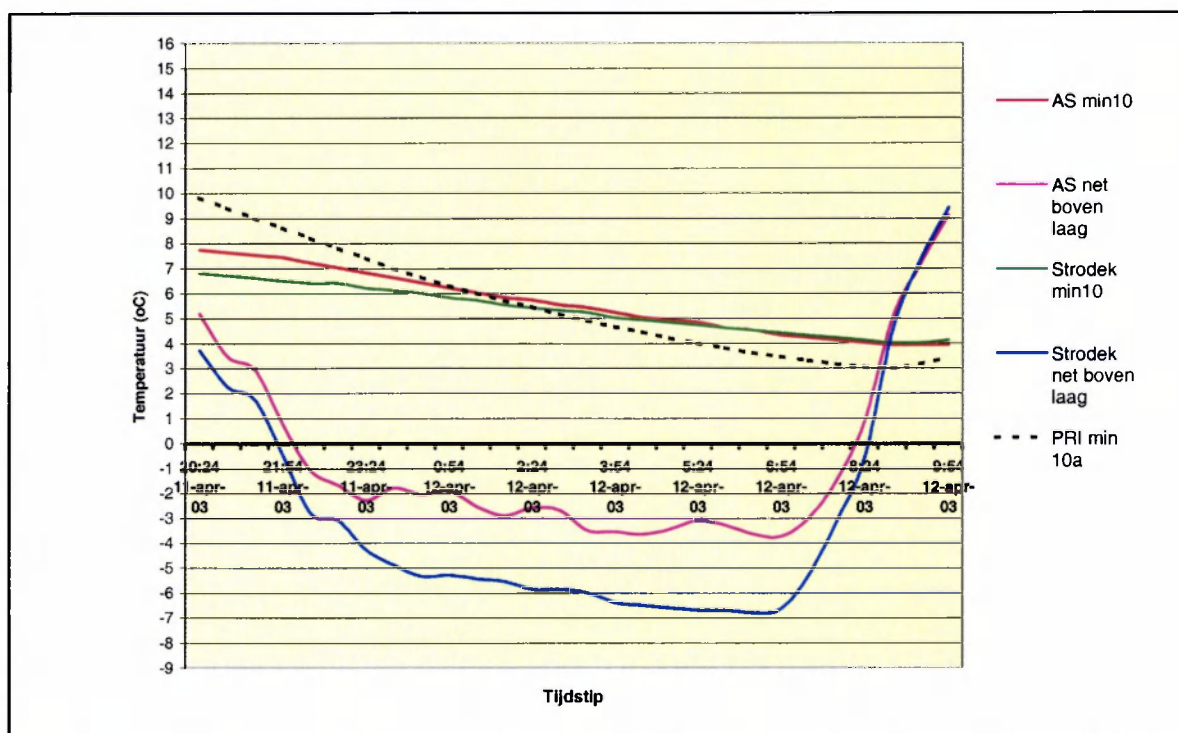

Fig. B2: Temperatuurverloop 11-12 april 2003, De Noord

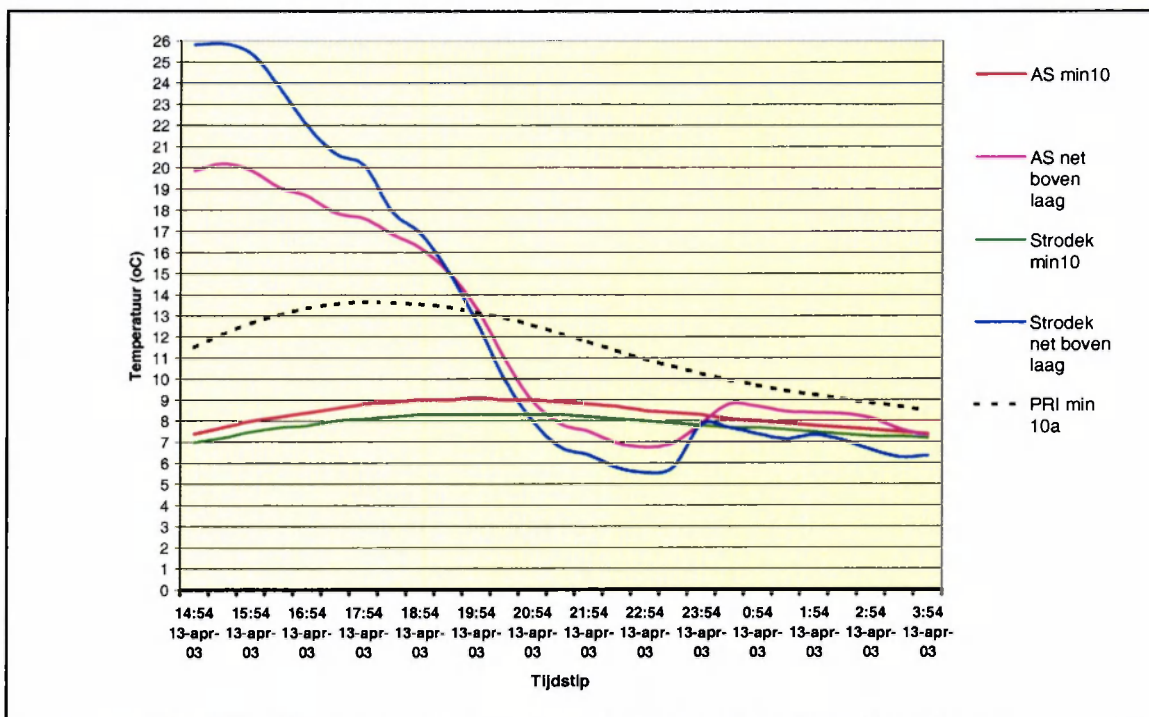

Fig. B3: Temperatuurverloop 13-14 april 2003, De Noord

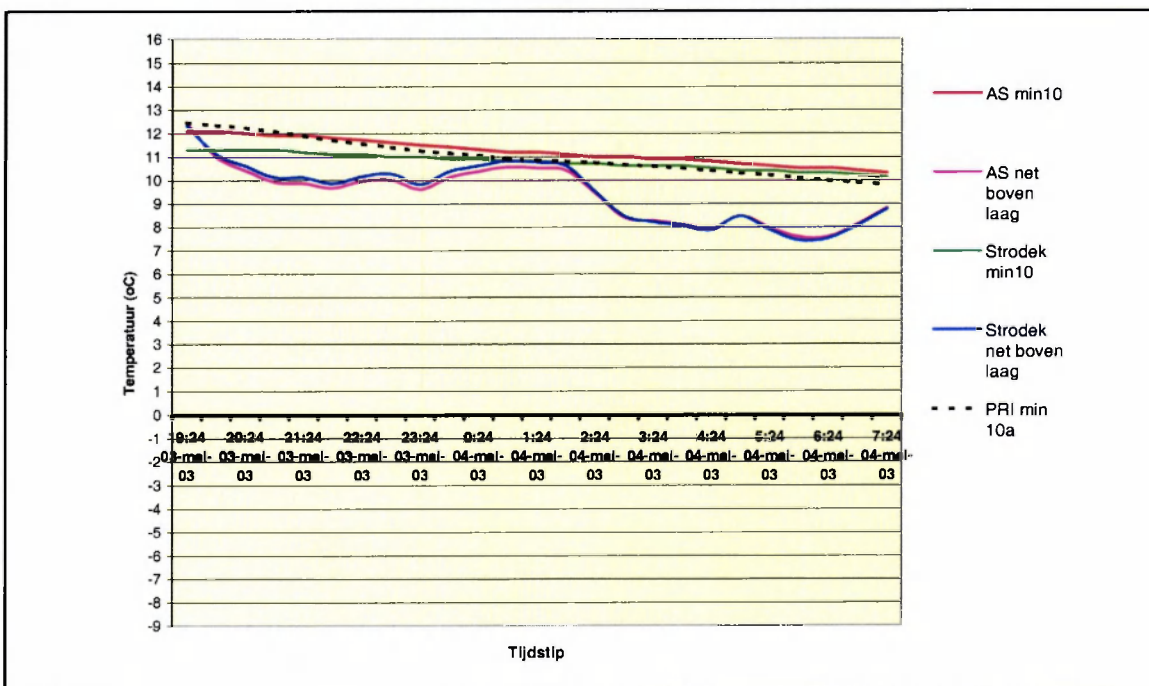

Fig. B4: Temperatuurverloop 3-4 mei 2003, De Noord

Bijlage 7a: Analyse bol- en knolmateriaal 2002

Monsternr.	Gewas	Cultivar	Teeltsyst.	Aanvulling/opmerking	Datum bep. ds%	Versgew. gr	Drooggew. gr	ds%	N g/kg ds	P g/kg ds	K g/kg ds
333	Dahlia	Orange Nugget	EX		05-dec-02	1339,8	277,9	20,7	11,3	1,1	18,1
335	Dahlia	Park Princess	EX		05-dec-02	1557,6	329,7	21,2	13,7	1,8	18,2
334	Dahlia	Orange Nugget	GI		05-dec-02	1676,0	362,0	21,6	12,8	1,4	21,0
332	Dahlia	Park Princess	GI		05-dec-02	1573,8	336,9	21,4	10,5	2,1	20,5
328	Hyacint	Delfts Blue	BIO	Fertigatie, <10, 10/11, 11/12, 12/13, 13/+	05-dec-02	963,0	310,5	32,2	9,9	1,6	17,1
300	Hyacint	Delfts Blue	BIO	Leverbaar	09-jul-02	776,1	264,8	34,1	8,5	2,1	12,0
330	Hyacint	Pink Pearl	BIO	Fertigatie, <10, 10/11, 11/12, 12/13, 13/+	05-dec-02	1103,0	351,6	31,9	9,3	1,8	19,2
301	Hyacint	Pink Pearl	BIO	Leverbaar	09-jul-02	791,3	255,1	32,2	9,9	2,6	12,3
307	Hyacint	Pink Pearl	BIO	Leverbaar	05-sep-02	990,9	322,0	32,5	15,9	3,1	13,8
308	Hyacint	Delfts Blue	EX	Leverbaar	05-sep-02	971,6	302,5	31,1	15,2	2,9	14,8
324	Hyacint	Delfts Blue	EX	Plantgoed	07-okt-02	919,0	264,6	28,8	15,6	3,1	14,9
310	Hyacint	Pink Pearl	EX	Leverbaar	05-sep-02	1105,0	323,7	29,3	18,4	3,2	14,5
326	Hyacint	Pink Pearl	EX	Plantgoed	07-okt-02	813,0	235,2	28,9	17,4	3,1	14,9
327	Hyacint	Delfts Blue	GI	Holbol, ,8, 8/10, 10/14, 14/+	05-dec-02	537,0	161,8	30,1	13,7	2,7	21,2
292	Hyacint	Delfts Blue	GI	Holbol	02-jul-02	865,7	272,5	31,5	11,0	2,1	10,0
309	Hyacint	Delfts Blue	GI	Leverbaar	05-sep-02	1052,0	323,0	30,7	14,9	2,8	13,5
325	Hyacint	Delfts Blue	GI	Plantgoed	07-okt-02	865,0	235,9	27,3	16,7	3,1	15,7
329	Hyacint	Pink Pearl	GI	Holbol, ,8, 8/10, 10/14, 14/+	05-dec-02	678,0	200,3	29,5	14,7	2,9	22,3
331	Hyacint	Pink Pearl	GI	Aankoop, <10, 10/11, 11/12, 12/13, 13/+	05-dec-02	591,0	166,8	28,2	13,6	3,0	21,7
293	Hyacint	Pink Pearl	GI	Holbol, aankoop	04-jul-02	703,3	240,4	34,2	10,1	2,1	9,8
323	Hyacint	Pink Pearl	GI	Plantgoed	07-okt-02	849,0	242,9	28,6	17,5	3,2	15,8
295	Krokus	Jeanne d'Arc	BIO	Leverbaar 7/10	09-jul-02	609,0	305,9	50,2	8,8	1,7	5,9
298	Krokus	Jeanne d'Arc	EX	Leverbaar 7/10	16-jul-02	570,0	297,5	52,2	9,8	1,4	5,4
296	Krokus	Remembrance	EX	Leverbaar 7/10	09-jul-02	629,0	327,6	52,1	10,6	1,7	5,8
297	Krokus	Jeanne d'Arc	GI	Leverbaar 7/10	09-jul-02	596,0	309,8	52,0	10,5	1,5	5,3
299	Krokus	Jeanne d'Arc	GI	Aankoop, Leverbaar 7/10	09-jul-02	587,0	315,1	53,7	9,6	1,5	5,5
294	Krokus	Remembrance	GI	Leverbaar 7/10	09-jul-02	586,0	310,9	53,1	10,7	1,7	5,9
338	Lelie	Mero Star	EX	Leverbaar 12/+	19-dec-02	1461,0	418,4	28,6	18,3	2,3	16,6
342	Lelie	Mero Star	EX	Plantgoed 10/12	06-feb-03	700,0	182,7	26,1	9,9	1,6	16,4
336	Lelie	Prato	EX	Leverbaar 10/+	19-dec-02	1147,0	273,1	23,8	13,4	1,5	15,1
339	Lelie	Prato	EX	Plantgoed -/10	06-feb-03	599,0	144,9	24,2	9,6	1,5	14,4
340	Lelie	Gelria	GI	Plantgoed -/10	06-feb-03	572,0	195,8	34,2	11,5	1,2	13,5
291	Lelie	Gelria	GI	Aankoop, Plantgoed -/10	08-feb-02	779,7	272,4	34,9	6,5	1,6	17,0
337	Lelie	Prato	GI	Leverbaar 10/+	19-dec-02	1100,0	271,7	24,7	23,4	2,8	21,6
341	Lelie	Prato	GI	Plantgoed -/10	06-feb-03	629,0	143,5	22,8	8,2	1,6	16,0
289	Lelie	Mero Star	Klugt	Plantgoed -/12	05-feb-02	805,5	198,3	24,6	15,1	2,0	23,3
290	Lelie	Mero Star	Klugt	Leverbaar 12/+	05-feb-02	1017,5	293,0	28,8	12,7	2,5	19,1
288	Lelie	Prato	Klugt	Plantgoed -/10	05-feb-02	695,5	160,0	23,0	13,6	2,1	23,1
314	Narcis	Marieke	BIO	Plantgoed	05-sep-02	1345,0	471,1	35,0	8,0	1,8	11,8
315	Narcis	Marieke	BIO	Leverbaar	05-sep-02	1400,0	292,9	20,9	8,1	1,7	11,4
311	Narcis	TaT	BIO	Leverbaar	05-sep-02	595,0	212,2	35,7	9,0	2,5	12,2
316	Narcis	Marieke	EX	Leverbaar	05-sep-02	1390,0	460,6	33,1	15,8	1,7	12,5
312	Narcis	TaT	EX	Leverbaar	05-sep-02	590,0	204,9	34,7	15,5	2,6	12,6
317	Narcis	Marieke	GI	Leverbaar	05-sep-02	2180,0	735,1	33,7	16,2	1,9	12,7
318	Narcis	Marieke	GI	Plantgoed	05-sep-02	1500,0	519,2	34,6	16,7	1,8	12,3
313	Narcis	TaT	GI	Leverbaar	05-sep-02	630,0	203,3	32,3	19,2	2,9	14,5
319	Tulp	Ile de Fr	BIO	Leverbaar partij, A	05-sep-02	580,0	225,8	38,9	12,0	2,9	12,2
320	Tulp	Ile de Fr	BIO	Leverbaar partij B	05-sep-02	620,0	248,5	40,1	10,4	2,6	11,4
306	Tulp	LvdMark	BIO	Leverbaar	31-jul-02	620,0	221,0	35,6	13,4	2,8	13,1
321	Tulp	LvdMark	BIO	Aankoop, J. de Groot	07-okt-02	850,0	308,2	36,3	14,3	2,4	14,8
322	Tulp	LvdMark	BIO	Plantgoed, -/11	07-okt-02	578,0	236,9	41,0	15,7	2,9	11,3
302	Tulp	LvdMark	EX	Leverbaar	31-jul-02	920,0	316,6	34,4	18,0	2,2	13,1
304	Tulp	Wirosa	EX	Leverbaar	31-jul-02	613,0	228,9	37,3	15,7	2,2	12,2
303	Tulp	LvdMark	GI	11/+	31-jul-02	750,0	252,3	33,6	18,3	2,1	13,4
305	Tulp	Wirosa	GI	Leverbaar	31-jul-02	610,0	231,5	38,0	13,6	2,1	12,0

Bijlage 7b: Analyse bol- en knolmateriaal 2003

monster nr.	Gewas	Teeltsys.	Cultivar	Aanvulling / Opmerking	Datum bepaling ds%	ds%	N g/kg ds	P g/kg ds	Na g/kg ds	K g/kg ds	Ca g/kg ds
377	Dahlia	BIO	Berline Klene		18-dec-03	20,0	2,7	1,7	1,4	18,4	3,6
378	Dahlia	BIO	Orange Nugget		18-dec-03	24,4	2,7	2,4	0,8	13,6	6,4
379	Dahlia	GI-EX	Orange Nugget		18-dec-03	23,3	2,7	1,8	0,9	14,2	5,4
390	Dahlia	GI-EX	Berline Klene		18-dec-03	17,9	3,2	1,4	1,4	20,2	4,7
381	Hyacint	BIO	Delfts Blue	plantgoed	18-dec-03	30,2	13,2	2,5	1,6	15,4	3,9
382	Hyacint	GI	Delfts Blue	zetters onderzoek	18-dec-03	30,1	13,8	2,2	1,0	17,3	5,1
383	Hyacint	GI	Delfts Blue	plantgoed	18-dec-03	31,4	16,6	2,8	1,3	15,2	3,1
351	Hyacint	GI	Delfts Blue	Holbollen	03-sep-03	30,4	10,0	1,4	0,3	7,8	2,2
352	Hyacint	GI	Pink Pearl	Holbollen	03-sep-03	32,6	7,7	1,6	0,2	7,9	2,6
353	Hyacint	GI	Pink Pearl	opplant 10/11	03-sep-03	33,2	12,6	2,2	0,6	10,4	3,3
354	Hyacint	GI	Pink Pearl	opplant 14/+	03-sep-03	33,4	13,3	2,3	0,6	10,7	3,3
355	Hyacint	GI	Delfts Blue	Leverbaar	03-sep-03	29,9	11,9	1,9	0,9	9,7	3,0
380	Hyacint	GI	Pink Pearl	uit 6: 14/+	18-dec-03	34,3	12,3	2,2	0,6	11,9	3,8
349	Krokus	BIO	Jeanne d'Arc	Bed 7	23-jun-03	42,9	7,7	1,2	0,2	26,5	2,2
350	Krokus	BIO	Jeanne d'Arc	Bed 8	23-jun-03	43,2	7,8	1,2	0,2	6,5	2,3
363	Krokus	BIO	Jeanne d'Arc	leverbaar	03-sep-03	52,3	9,1	1,4	0,2	4,8	1,0
364	Krokus	BIO	Remembrance	plantgoed	03-sep-03	54,6	10,5	1,5	0,2	5,0	0,8
365	Krokus	BIO	Remembrance	leverbaar	03-sep-03	53,5	11,1	1,4	0,1	4,6	0,5
366	Krokus	BIO	Jeanne d'Arc	plantgoed	03-sep-03	54,0	9,7	1,5	0,2	5,4	0,8
367	Krokus	EX	Jeanne d'Arc	plantgoed	03-sep-03	50,6	11,6	1,4	0,2	5,0	1,2
368	Krokus	EX	Jeanne d'Arc	leverbaar	03-sep-03	50,6	11,0	1,3	0,2	4,8	1,2
384	Krokus	EX	Remembrance	plantgoed + leverbaar	18-dec-03	62,8	13,0	1,6	0,2	7,0	1,5
375	Lelie	BIO	Prato	+ bladbemesting	30-okt-03	26,6	5,5	2,0	1,2	17,3	0,5
376	Lelie	BIO	Prato	- bladbemesting	30-okt-03	27,0	5,6	2,1	1,1	15,6	0,3
385	Lelie	BIO	Prato	12/+	18-dec-03	35,6	6,9	2,4	1,5	17,3	1,0
387	Lelie	BIO	Prato	12/+	18-dec-03	30,8	7,1	2,4	1,5	17,6	0,8
389	Lelie	BIO	Mero Star	12/+	18-dec-03	33,5	6,1	1,6	1,2	15,3	0,8
343	Lelie	GI	Prato	schub	16-jun-03	17,9	11,3	2,2	0,5	20,5	1,3
344	Lelie	GI	Mero Star		16-jun-03	15,8	16,5	1,7	0,6	24,5	2,4
345	Lelie	GI	Gelria		16-jun-03	23,6	9,7	1,7	0,5	17,8	1,0
386	Lelie	GI-EX	Prato	12/14/16+	18-dec-03	30,4	12,6	1,9	1,3	17,5	1,2
388	Lelie	GI-EX	Mero Star	12/14/16+	18-dec-03	30,0	11,0	1,3	1,8	17,1	1,0
346	Narcis	BIO	Tête à Tête	Bed 15 monster A	23-jun-03	30,0	9,5	1,7	0,5	12,8	3,6
347	Narcis	BIO	Tête à Tête	Bed 16 monster B	23-jun-03	27,6	10,9	1,8	0,5	10,2	3,7
370	Narcis	BIO	Tête à Tête	leverbaar 10/12	03-sep-03	37,1	9,0	2,1	0,2	11,3	2,8
373	Narcis	BIO	Tête à Tête	plantgoed -/10	03-sep-03	33,6	11,0	2,4	0,3	12,8	3,2
369	Narcis	EX	Tête à Tête	leverbaar	03-sep-03	37,2	13,4	2,0	0,5	11,0	3,1
371	Narcis	EX	Tête à Tête	plantgoed -/10	03-sep-03	34,4	14,0	2,1	0,4	12,6	3,5
372	Narcis	GI	Tête à Tête	leverbaar 10/12	03-sep-03	22,9	13,6	1,9	0,4	11,6	3,1
374	Narcis	GI	Tête à Tête	plantgoed -/10	03-sep-03	36,0	14,7	2,3	0,5	12,6	3,1
356	Tulp	BIO	Ile de France	plantgoed -/11	03-sep-03	38,5	11,4	2,0	0,2	11,7	1,0
357	Tulp	BIO	Ile de France	leverbaar 11/+	03-sep-03	38,6	13,3	2,0	0,1	12,4	0,5
359	Tulp	BIO	Leen d.v. Mark	plantgoed -/11	03-sep-03	33,4	13,7	1,6	0,3	12,8	0,8
360	Tulp	BIO	Leen d.v. Mark	leverbaar 11/+	03-sep-03	38,7	14,1	1,7	0,2	12,0	0,5
348	Tulp	GI-EX	Leen d.v. Mark	Bed 12 t/m 15 Animal Star	23-jun-03	31,1	8,9	1,4	0,3	8,8	1,3
361	Tulp	GI-EX	Leen d.v. Mark	leverbaar 11/+	03-sep-03	38,5	11,4	1,6	0,2	9,9	0,3
362	Tulp	GI-EX	Leen d.v. Mark	plantgoed -/11	03-sep-03	34,7	11,2	1,6	0,2	11,0	0,5

Bijlage 8: Resultaten afbroei tulp Leen van der Mark 2004

Afbroeiresultaten Bedrijfsystemenonderzoek In 2004

Gewas: tulp

Cultivar	Herkomst	Teelt	Gewicht (g)	Pootlengte (cm)	Plantlengte (cm)	bloemgrootte (cm)	Bloem In blad (cm)	gew/cm	kasdagen90%	% uitval
Leen vd Mark	1	Gangb.	26,9	13,1	42,1	4,8	0,8	0,6	24,5	1,2
Leen vd Mark	2	Gangb.	26,1	12,0	41,6	4,9	2,0	0,6	25	1,2
Leen vd Mark	3	Bio.	25,6	11,4	40,3	4,8	0,7	0,6	25,5	2,5
Leen vd Mark	4	Gangb.	29,2	11,9	39,9	5,0	0,1	0,7	23,5	0
Leen vd Mark	5	Gangb.	26,9	13,0	40,4	5,0	0,9	0,7	22,5	0
Leen vd Mark	6	Gangb.	23,5	13,4	42,5	4,7	2,0	0,6	25	26,2
Significant?			I	I	n	n	I	I	I	I
F pr.			0,050	0,004	0,274	0,399	0,002	<0,001	0,001	*
L.s.d.			3,296	1,102	2,742	0,269	0,927	0,053	1,271	*

Percentage uitval geeft vertekend beeld --> als van 16 bloemen 1 uitvalt, is uitval gelijk al 6,3%, maar in obj. 6 wel veel uitval door bladkiep --> in 3 van de 4 herhalingen.

Code:

- 1 = Gl de Noord
- 2 = Graaf
- 3 = Bio de Noord
- 4 = de Wit
- 5 = Vierse
- 6 = Nederstigt

Bijlage 9: Beregeningslijst Proefbedrijf De Noord 2003

Weeknr.	Datum	Gewas	Cultivar	Systeem	Blok	Aantal mm	Opmerkingen
22	28-05-03	Dahlia		BIO	16b	15	
22	31-05-03	Dahlia		BIO	16b	15	
23	03-06-03	Dahlia		BIO	16b	6	voor regen? -> Nee
24	13-06-03	Dahlia		BIO	16b	20	
26	24-06-03	Dahlia		BIO	16b	25	
28	10-07-03	Dahlia		BIO	16b	25	
29	15-07-03	Dahlia		BIO	16b	25	
30	23-07-03	Dahlia		BIO	16b	22	
20	13-05-03	Dahlia		EX	4c	15	
22	27-05-03	Dahlia		EX	4c	15	Na planten en KS
22	30-05-03	Dahlia		EX	4c	15	
22	31-05-03	Dahlia		EX	4c	15	
24	13-06-03	Dahlia		EX	4c	15	Na patentkali
26	24-06-03	Dahlia		EX	4c	12	Na kalksalpeter
29	17-07-03	Dahlia		EX	4c	10	
30	23-07-03	Dahlia		EX	4c	32	
20	13-05-03	Dahlia		GI	4b	15	
22	27-05-03	Dahlia		GI	4b	15	Na planten en KS
22	30-05-03	Dahlia		GI	4b	15	
22	31-05-03	Dahlia		GI	4b	15	
24	13-06-03	Dahlia		GI	4b	15	Na patentkali
26	24-06-03	Dahlia		GI	4b	12	Na kalksalpeter
29	17-07-03	Dahlia		GI	4b	10	
30	23-07-03	Dahlia		GI	4b	32	
20	16-05-03	Hyacint		GI	1b/c	-	Irrigeren
25	16-06-03	Hyacint		GI	1b/c	-	Irrigeren 1,75 uur
15	09-04-03	Krokus		BIO	17a	15	
16	16-04-03	Krokus		BIO	17a	15	
17	22-04-03	Krokus		BIO	17a	15	
12	18-03-03	Krokus		EX	1a	12	
15	08-04-03	Krokus		EX	1a	15	Na KS
16	16-04-03	Krokus		EX	1a	15	
17	23-04-03	Krokus		EX	1a	20	
12	18-03-03	Krokus		GI	1a	12	
15	08-04-03	Krokus		GI	1b	15	Na KS
16	16-04-03	Krokus		GI	1b	15	
17	23-04-03	Krokus		GI	1b	20	
16	16-04-03	Lelie		BIO	16a	15	
17	24-04-03	Lelie		BIO	16a	15	
22	28-05-03	Lelie		BIO	16a	15	
24	13-06-03	Lelie		BIO	16a	20	
26	24-06-03	Lelie		BIO	16a	25	
28	10-07-03	Lelie		BIO	16a/b	25	
29	15-07-03	Lelie		BIO	16a	25	
30	23-07-03	Lelie		BIO	16a	22	
15	09-04-03	Lelie		GI	4	15	Na patentkali
16	17-04-03	Lelie		GI	4a/b	15	Voor Chloor-IPC
20	13-05-03	Lelie		GI	4	15	
23	02-06-03	Lelie		GI	12c/d/g/h	15	
25	16-06-03	Lelie		GI	4a/b	-	Irrigeren 2 uur
28	11-07-03	Lelie		GI	4	-	Fertigeren 2 uur
29	17-07-03	Lelie		GI	4	-	Fertigeren 2,5 uur
30	23-07-03	Lelie		GI	4	17	4 bedden
16	16-04-03	Luzerne		GI-EX	2a/b/c	15	
17	22-04-03	Luzerne		GI-EX	2b/c	10	

Beregeningslijst (vervolg)

Weeknr.	Datum	Gewas	Cultivar	Systeem	Blok	Aantal mm	Opmerkingen
15	10-04-03	Narcis	Ma	BIO	13b	9	
16	15-04-03	Narcis	Ma	BIO	13b	15	
17	23-04-03	Narcis	Ma	BIO	13b	12	
23	04-06-03	Narcis	Ma	BIO	13b	15	
24	12-06-03	Narcis	Ma	BIO	13b	15	
15	10-04-03	Narcis	TaT	BIO	13a	13	
16	15-04-03	Narcis	TaT	BIO	13a	15	
17	23-04-03	Narcis	TaT	BIO	13a	20	
23	04-06-03	Narcis	TaT	BIO	13a	15	
24	12-06-03	Narcis	TaT	BIO	13a	15	
15	08-04-03	Narcis	TaT	EX	5a	15	Na KS
16	15-04-03	Narcis	TaT	EX	5a	15	
17	22-04-03	Narcis	TaT	EX	5a	15	
20	12-05-03	Narcis	TaT	EX	5a	15	
23	02-06-03	Narcis	TaT	EX	5a	15	
24	12-06-03	Narcis	TaT	EX	5a	15	
15	08-04-03	Narcis	Ma	GI	5c	15	Na KS
17	22-04-03	Narcis	Ma	GI	5c	10	Voor het koppen
17	22-04-03	Narcis	Ma	GI	5c	10	Na het koppen
20	12-05-03	Narcis	Ma	GI	5c	15	
23	03-06-03	Narcis	Ma	GI	5c	15	
15	08-04-03	Narcis	TaT	GI	5b	15	Na KS
16	16-04-03	Narcis	TaT	GI	5b	15	
17	22-04-03	Narcis	TaT	GI	5b	10	
20	12-05-03	Narcis	TaT	GI	5b	15	
23	02-06-03	Narcis	TaT	GI	5b	15	
23	03-06-03	Narcis	TaT	GI	5b	15	
15	07-04-03	Tulp		EX	3a/b	10	Na KS
16	17-04-03	Tulp		EX	3a/b/c	15	
17	25-04-03	Tulp		EX	3a/b	20	
23	02-06-03	Tulp		EX	3a/b/c	15	
23	02-06-03	Tulp		EX	12c/d/g/h	15	
24	13-06-03	Tulp		EX	3a/b	17	
15	07-04-03	Tulp		GI	3a/b	10	Na KS
16	17-04-03	Tulp		GI	3a/b/c	15	
17	24-04-03	Tulp		GI	3b/c	18	
17	25-04-03	Tulp		GI	3a/b	20	
23	02-06-03	Tulp		GI	3a/b/c	15	
23	02-06-03	Tulp		GI	12c/d/g/h	15	
24	12-06-03	Tulp		GI	3b/c	15	
24	13-06-03	Tulp		GI	3a/b	17	

